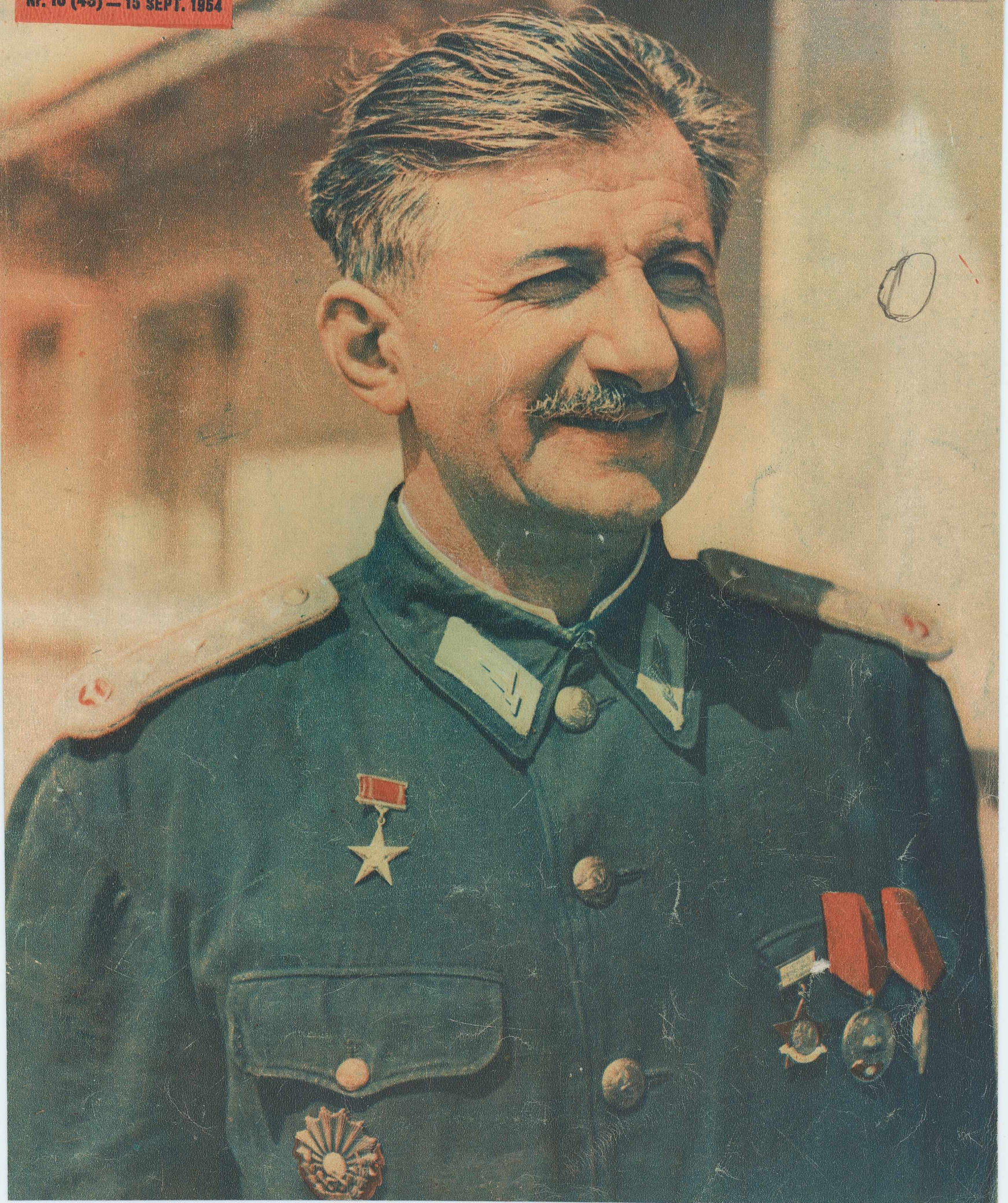

FLACARA

Nr. 18 (49) — 15 SEPT. 1954

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

O bună îngrijire a vițelilor asigură creșterea de vite mari, puternice, sănătoase. La gospodăria de stat din Pantelimon, regiunea București, crescătorii de vite traduc în viață prevederile legii pentru dezvoltarea creșterii animalelor în anii 1954-1956, folosind cele mai înaintate metode științifice de îngrijire a tinerelor animale.

COPERTA I: Ștefan Lungu, Erou al Muncii Socialiste.

COPERTA IV: În Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin” din Capitală.

VERIGA HOTĂRÎTOARE

Poporul muncitor al patriei noastre a luat cunoștință cu bucurie de proiectul de Directive al Congresului al II-lea al partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani, proiect propus Congresului de către C. C. al P. M. R.

Stabilind că dezvoltarea agriculturii, crearea unei abundențe de produse agricole necesare aprovizionării oamenilor muncii cu alimente și a industriei ușoare și alimentare cu materii prime agricole, constituie în faza actuală a construcției socialismului în țara noastră — o dată cu dezvoltarea industriei grele și a celei producătoare de bunuri de larg consum — veriga hotărîtoare pentru dezvoltarea economiei noastre naționale și ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, proiectul de Directive indică cu precizie calea ce trebuie să fie urmată în acest scop.

Constituirea unui adevărat program de luptă al poporului muncitor pe tărîmul dezvoltării agriculturii, proiectul de Directive dă indicații cu privire la: sporirea suprafeții arabile, creșterea producției de cereale — creștere ce constituie principala condiție pentru dezvoltarea tuturor celorlalte ramuri de producție vegetală, pentru dezvoltarea creșterii animalelor și aprovizionarea poporului muncitor cu alimente și a industriei cu materii prime agricole — creșterea producției la culturile tehnice, la cartofi și la legume, dezvoltarea viticulturii și pomiculturii, a creșterii animalelor. Aprovizionarea tehnico-materială a agriculturii, asigurarea investițiilor și dezvoltarea construcțiilor necesare agriculturii, îmbunătă-

șirea muncii stațiilor de mașini și tractoare și lărgirea mecanizării în producția agricolă, îmbunătățirea activității gospodăriilor agricole de stat, activarea organizatorico-economică a gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole, stimularea țărânilor muncitoare de a sporii producția agricolă prin cointeresarea ei materială, reorganizarea și dezvoltarea învățămîntului agricol de toate gradele, asigurarea creșterii de cadre de specialiști și tehnicieni ai agriculturii și zootehniei, stimularea și dezvoltarea activității științifice în domeniul agriculturii, îmbunătățirea propagandei agricole și a muncii de îndrumare și conducere a agriculturii, sarcinile organelor centrale de stat și ale organelor și organizațiilor de partid, — iată tot altele importante măsuri de lichidare a rămănelor în urmă și de asigurare a dezvoltării agriculturii noastre în viitor, pe care le prevede proiectul de Directive.

Publicarea acestui document a fost urmată de o intensă muncă de agitație politică de masă. Oamenii muncii au citit și discutat capitolul de prevederi ale proiectului, poporul muncitor văzînd în acest proiect încă o manifestare a grijii partidului pentru bunăstarea sa, a hotărîrii clasei muncitoare aliată cu țărânilor muncitoare de a construi în patria noastră orînduirea socialistă, orînduire a fericirii celor ce muncesc.

Prin munca și lupta lor de zi cu zi, cei ce muncesc în țara noastră își exprimă hotărîrea de a da viață Directivelor luminoase ale partidului, care deschid o adevărată fereastră spre viitorul înflorit al patriei noastre.

Pentru campania agricolă de toamnă

În stațiunea de mașini și tractoare-Urziceni stăruia liniștea re-pausului duminical.

Mergeam împreună cu directorul stațiunii, Radu E. Niculae, cu secretarul organizației de bază, Ion Olmazu, unul dintre cei mai destoinici fierari pe care îi are stațiunea — și cu candidatul de partid Ștefan Petre, șeful atelierului de reparații. Treceam prin atelierul și remizele S.M.T.-ului, în timp ce gazdele îmi arătau cum s-au pregătit pentru campania de toamnă.

— Avem 22 de semănători gata de a porni pe ogoare și 51 de pluguri sînt în brazdă, îmi spuse tovarășul Olmazu. Și apoi nu fără oarecare mîndrie adăugă: din astă, două le-a construit din deșeurii echipei noastre de fierari. Am putut preda brigăzilor 52 de tractoare, dintre care 15 K.D.-uri în perfectă stare de funcționare și 40 de grape. În curînd isprăvim de revizuit încă 36. În campania de primăvară, stațiunea noastră a fost ultima pe regiune; în campania de vară am cîștigat locul al 3-lea pe regiune. Acum, însă, în campania de toamnă, am pornit la început hotărîți să cîștigăm titlul de cea mai bună stațiune de regiune. Proiectul de Directive cu privire la dezvoltarea agriculturii pe următorii 2—3 ani ne deschide noi perspective, ne trecează sarcini serioase. Stațiunea noastră vrea să devină fruntașă, și va deveni fără îndoială, îndeplinind aceste sarcini.

În S.M.T.-Urziceni s-au organizat cu grijă condițiile de muncă

ale tractoriștilor. Alimentarea brigăzilor s-a asigurat din trei în trei zile, direct de către stațiune, astfel că tractoriștii vor avea zilnic hrană caldă.

Încă în cursul acestui an se vor termina cele cinci blocuri pentru muncitorii familisti, blocul comun al tractoriștilor, ca și castelul de apă ce va alimenta întreaga stațiune, clubul și sala cantinei. Atelierul de reparație tip, care va fi dotat cu cele mai moderne mijloace de întreținere a utilajului agricol, va fi de asemenea gata tot în acest an.

— Construim o nouă remiză pentru semănători și pentru cele patru combine ce urmează să le primim încă în cursul acestui an, o remiză pentru batoze și în plus un depozit pentru păstrarea întregului stocaj de carburanți — ne spune directorul. Vom împrejmui întreaga stațiune și vom planta pomi fructiferi și perdele de protecție...

Directorul stațiunii privea locurile — pline de stive uriașe de cărămizi, betoniere, magazii cu saci de ciment, vagoane de pietriș pentru fundațiile ce nu așteaptă decît să fie turnate — cu aerul gospodarului care și vede ridicîndu-se aici clădiri, ateliere, remize.

— Întreaga stațiune va fi canalizată și electrificată, și toate acestea sînt doar abia începutul, mi-a mai spus la plecare comunistul Radu E. Nicolae. După Congresul al II-lea al partidului, cînd Directivele vor fi aplicate, agricultura noastră va face într-adevăr salturi uriașe.

La întovărășirea din Crînguri

Cu toate că e zi de duminică, în sediul întovărășirii din Crînguri, raionul Găiești, e animație încă de dimineață. Se dezbate proiectul de Directive al Comitetului Central al Partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani.

În acest scop au fost convocați toți membrii de partid din întovărășire, consiliul de conducere și gospodarii fruntași întovărășiți. Vasile Constantin, activist al raionului de partid din Găiești, citește rar cîte un capitol din proiect, apoi îl supune spre discutare celor prezenți.

— E foarte adevărat și de folos ceea ce se spune aici, vorbește țăranul muncitor Gheorghe Nicolescu. Pămînturi noi trebuie date

în folosință, ca să aibă poporul mai multă pîine. Ce mai stăm în cumpănă: pe valea Morii stau în paragină aproape 5 ha. Să băgăm tractoarele în ele. Eu cred că ne putem socoti să intrăm cu plugul și în dealul care duce la postul de pîndă.

— După părerea mea, spuse și președintele sfatului popular, Vilcu Alexandru, s-ar putea planta cu vie vreo 30 de ari pe dealul Mitului.

Ia cuvîntul țăranul Ștefan Vasile: — Mă gîndesc la un lucru, tovarăși: cît rod s-ar putea scoate dacă șoseaua spre București sau spre Pitești ar fi plantată cu pomi fructiferi! De ce să nu facem noi treaba asta? Munca asta o vom face tot pentru binele poporului nostru.

Și Tudora Bădoiu, membră a întovărășirii a ținut să-și exprime dorința de a traduce în viață proiectul de Directive.

Mai departe Ioana Laios propune ca în acest an să se mărească suprafața grădinii întovărășirii agricole și să se găsească metode noi pentru grădinărit.

— Sfatul popular, intervine președintele, poate în această privință să dea întovărășirii un prețios ajutor. Noi avem un motor pentru irigat, numai îi mai trebuie doar mici reparații. Vom scoate apă cu el din pirașul Potopului și vom face o grădină de toată frumusețea.

Un gospodar dintre cei prezenți își amintește atunci de o întîmplare:

— Astă-toamnă am săpat niște șanțuri ca să plantez în primăvară vie. Toată iarna și primăvara șanțurile au fost pline cu zăpadă și apă. Primăvara m-am răzgîndit și în loc să mai plantez vie, am semănat pepeni. Alături, cumnatul meu semănase tot pepeni. Apoi să știți, ai mei s-au făcut de patru ori mai mari ca ai lui. De ce? Pentru că săpasem în toamnă și el nu! Așa am aflat fără să vreau

cît rod pot să aducă metodele de muncă înaintate.

La capitolul în care se vorbește de înzestrarea agriculturii cu unelte și mașini agricole, țărâna Tudora Bădoi propune să se cunoască exact trebuințele fiecărei comune, astfel încît să nu mai fie ca pînă acum la cooperativa Crînguri numai pluguri, la Hăscăieți numai sape etc.

La capitolul închinat muncii S.M.T.-urilor, țărânul muncitor Ion Popa, pomenind lipsurile S.M.T.-urilor învecinate, propune ca ultima frază a capitolului XI, art. 11, să fie formulată în felul următor: „S.M.T.-urile să poarte răspunderea îndeplinirii planului de producție și al calității lucrărilor la gospodăriile colective și întovărășirile agricole pe care le deservească.”

Cei ce muncesc po ogoarele înfrățite din Crînguri au arătat, prin propunerile făcute, că proiectul de Directive corespunde năzuințelor lor și că ei sînt hotărîți să dea viață măsurilor preconizate de partid.

I. MURGU

Prin iarmarocul Lehliului

De îndată ce am ajuns în spațele gării, am dat cu ochii de un șuvoi nesfîrșit de oameni și care încărcate. Țărânii din satele învecinate veneau în această dimineață de duminică să-și vîndă prisosurile și să-și cumpere cele trebuincioase.

Din loc în loc răsăreau laturile de scîndură ale camioanelor sosite din Capitală. Împrejurul lor animația era mai mare pentru că aci se descărcau lucruri trebuitoare la casa omului. De pildă, lîngă o grămadă de găleți, Gheorghe Nicolae, din comuna I. C. Frimu, și cu nevastă-sa, Mitica, cercetau cu atenție o găleată. Mai încolo, lîngă alt camion, se înghesuia o mulțime de femei în straițe pestrițe. Vînzătorii nu mai pridideau să măsoare metrii de stambă.

Cutreierînd iarmarocul în lung și în lat, bagii de seamă că cele mai multe schimburi se fac sub semnul apropiatei campanii de însămînțări. Cooperativa de aprovizionare „Pantelimon” din București a trimis un camion cu mărfuri. Fiarele de plug se vînd aci ca pîinea caldă. În cîteva minute cît m-am oprit lîngă camion și-au cumpărat fiare de plug Dumitru Bică și Dumitru Tudorache din comuna Vlad Teșeș, Nicolae Dușu din comuna Axinte, Costache N. Gheorghe din Siliștea. Gestionarul îmi spune că s-au hotărît să vie azi la iarmaroc în urma prelucrării pro-

iectului de Directive al C.C. al P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani.

— Știam că țărânii muncitori au nevoie de mărfurile noastre. Ca să-i ajutăm să-și procure toate cele necesare campaniei de însămînțări, ne-am gîndit că, deși e duminică, cooperativa noastră nu trebuie să lipsească de la acest iarmaroc — îmi spune el.

Mai înspre margine m-am oprit să ascult tîrziu la aprigă ce se desfășura între doi țărani. Obiectul înfierbîntatului schimb de vorbe era o iapă murgă cu crupa rotundă și părul lucios. Pînă la urmă, după vreo trei intreruperi ale tîrziu, cumpărătorul s-a hotărît să dea și cei din urmă 60 de lei.

— Să fie într-un ceas bun! bătu el palma. Doar n-o să mă zgîrcesc la trei poli! Iepușoara se potrivește de minune cu cea de acasă.

Cumpărătorul era un țărân din comuna Săpunari, pe nume Alecu C. Radu. Se vede că era tare încîntat de tîrziu încheiat, căci avea omul chef de vorbă. Ne-a spus celor ce aveam vreme să-l ascultăm că are în total 6 pogoane de pămînt, din care seamănă în toamna asta cu griu două și jumătate, că anul trecut a avut un cal bătrîn și vîlăguit, cu care s-a canonit ca vai de lume. L-am întrebat dacă a auzit de proiectul de Directive al C.C. al Partidului.

— L-am și citit, tovarășe. L-am citit și m-am bucurat cînd am văzut că statul vrea să ne ajute și mai mult de aci înainte. De aceea i-am spus nevastă-mi să vîndem și porcul, să mai adăugăm la banii strînși să putem cumpăra un cal cu care să pot munci ca lumea, că altfel nu mă pot aștepta la vara viitoare la holdă deasă și grea în spic...

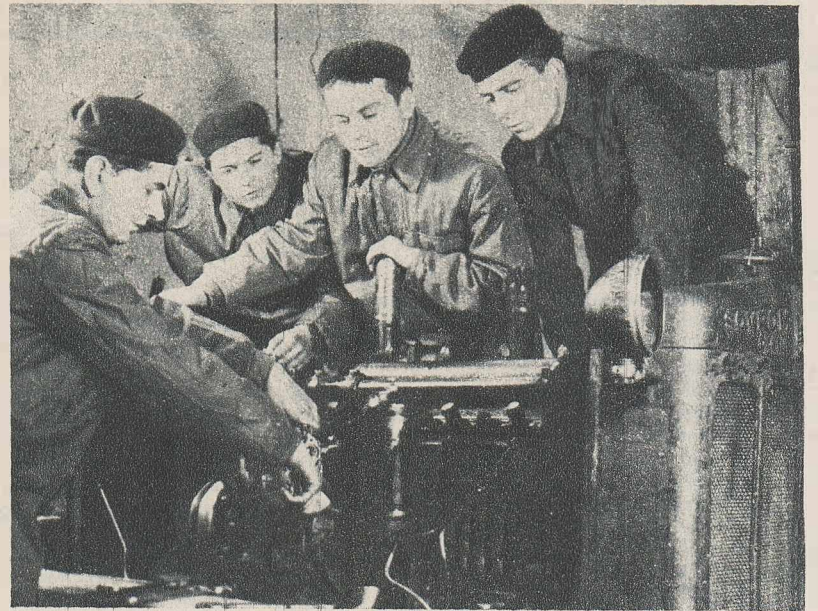
Apoi, lovind ușor cu palma gîtul puternic al iepii, adăugă mîndru: — Acuma nu mă tem că rămîn codaș la însămînțările din toamna asta.

S. PODINĂ

Fiarele de plug se vînd ca pîinea caldă...

Viitori mecanizatori

În fotografie: un grup de elevi, studiind motorul tractorului românesc K. D.-35.

Pentru asigurarea necesarului de cadre în S. M. T., G. A. S., G. A. C. și întovărășiri în următorii 2-3 ani, proiectul de Directive al celui de al II-lea Congres al partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii prevede ca:

„Ministerul Învățămîntului, Ministerul Agriculturii și Silviculturii și sfaturile populare regionale să organizeze pregătirea unui număr de 9.500 tractoriști în anul 1954-1955 și 10.000 în anul 1955-1956; în anul 1954-1955 — 2.000 șefi de brigadă și 2.200 în anul 1955-1956; în anul 1954-1955 — 500 mecanici combineri pentru autocombine și 900 în anul 1955-1956; să organi-

zeze 43 școli profesionale complexe de mecanizare a agriculturii cu un număr anual de 10.000 cursanți tractoriști și 2.000 șefi de brigadă.”

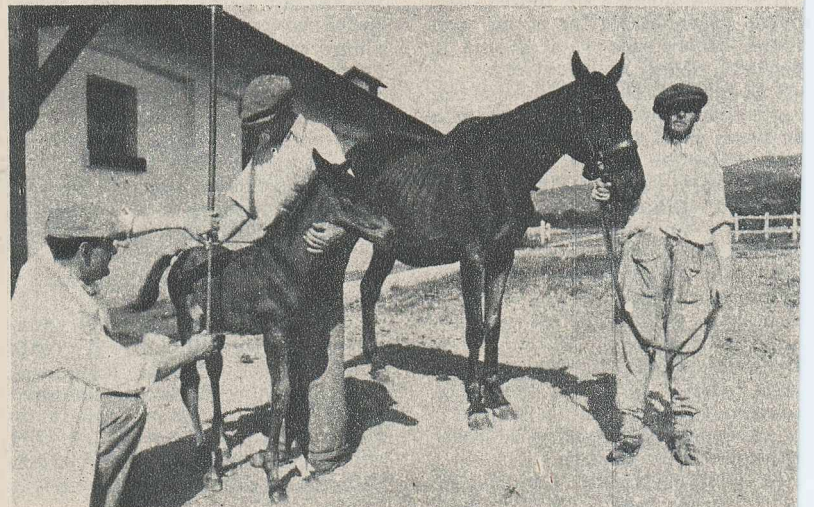
Numai la școala de tractoriști din Iași învață aproape 150 de tineri. Ei au venit din toate colțurile regiunii: din gospodării de stat, gospodării agricole colective și din multe sate. Aici, însușindu-și numeroase cunoștințe necesare meseriei de tractorist, ei își dau și mai bine seama de rostul învățaturii, de importanța luptei pentru obținerea unei recolte bogate.

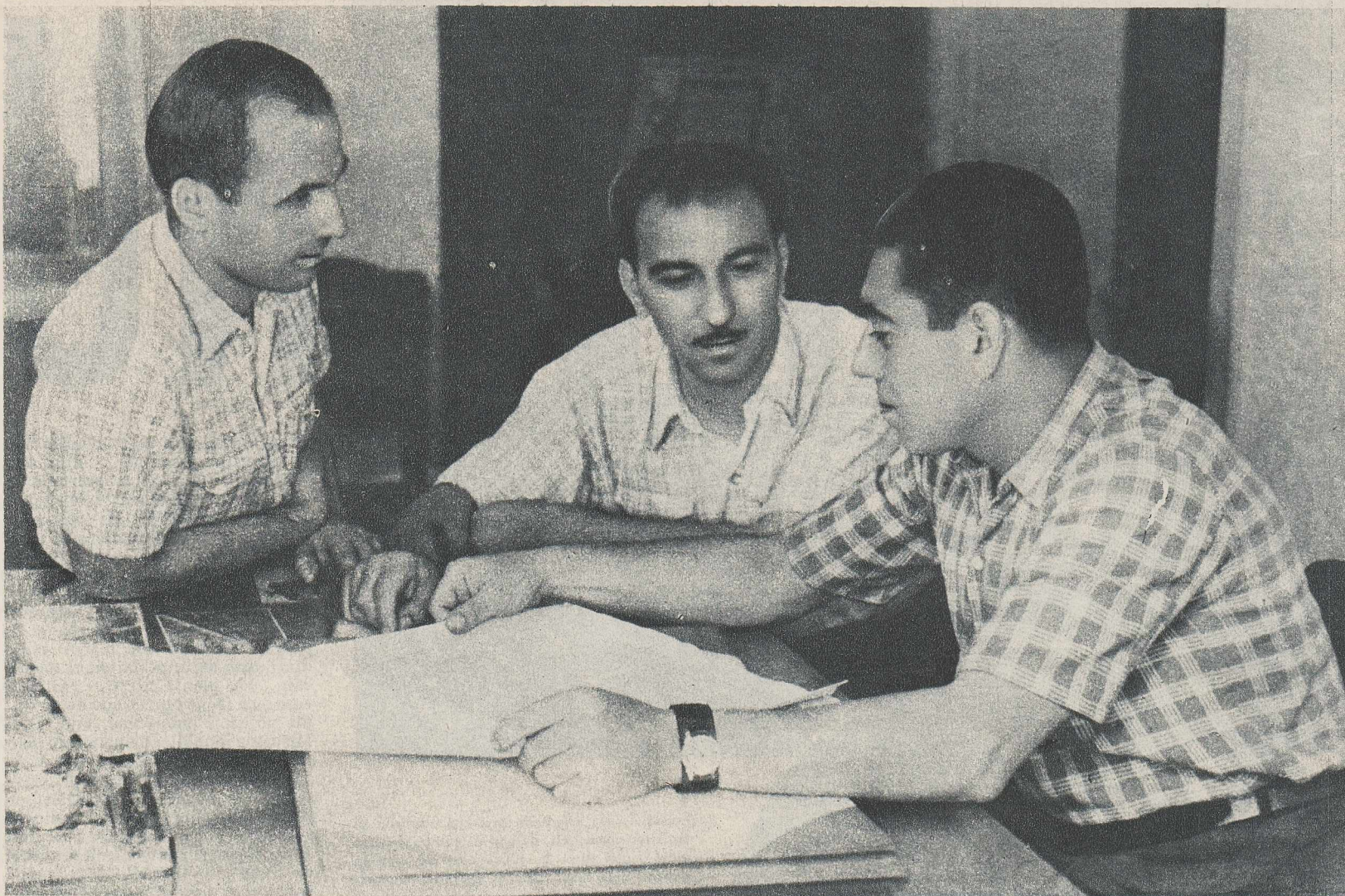
I. VIȘINOVSCHI
corespondent-iași

Pentru îmbunătățirea raselor cabaline

Proiectul de Directive cu privire la dezvoltarea agriculturii în următorii 2-3 ani pune un puternic accent pe dezvoltarea șeptelului. Creșterea animalelor este de o mare importanță pentru economia națională. Acest

lucru îl cunoaște și medicul veterinar Iuliu Rusu, de la o herghelie din regiunea Plocești, care dă mare importanță îngrijirii științifice a animalelor. Iată-l, în fotografie, examinînd un minz al hergheliei.

Nicolae Teodorescu, secretarul organizației de partid de la Complexul C. F. R. Grivița Roșie, este bucurat să dea lămuriri ori să răspundă întrebărilor privitoare la proiectul Statutului modificat al P. M. R. Iată-l în fotografie (dreapta), discutând cu muncitorii Dumitru Nicolae și Marin Bănilă.

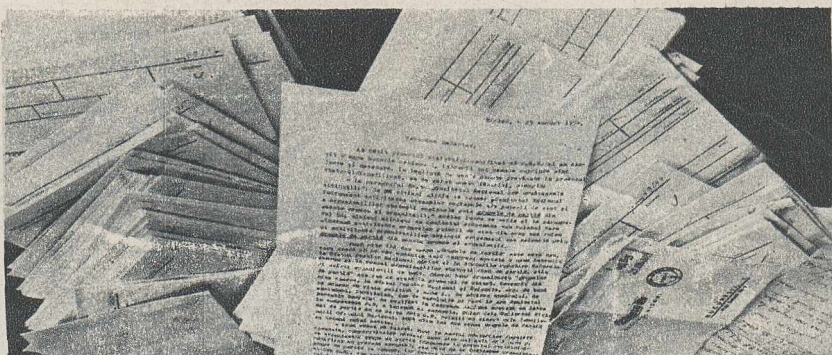
IN PREAJMA CONGRESULUI AL DOILEA AL P.M.R.

Mai sînt cîteva săptămîni pînă la al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român, în întîmpinarea căruia comuniștii — în fruntea întregului popor muncitor — intensifică munca politică de masă și eforturile în lupta pentru creșterea bunăstării celor ce muncesc.

Publicarea proiectului Statutului modificat al P. M. R., întocmit de Comitetul Central al partidului, a stîrnit un viu interes din partea oamenilor muncii din țara noastră, atît membri și candidați de partid, cît și oameni ai muncii fără de partid.

Zilnic, la redacțiile organelor de partid sosesc scrisori prin care oamenii muncii își exprimă părerile lor despre prevederile proiectului noului Statut, făcînd observații, propunînd modificări sau adăgiri.

Larga dezbatere a proiectului Statutului modificat arată dragostea de care se bucură Partidul Muncitoresc Român în masele cele mai largi ale poporului nostru.

La secția de scrisori a „Scînteii” sosesc zilnic sute de scrisori, cuprinzînd observații și sugestii cu privire la proiectul Statutului modificat al P. M. R.

Colectiviștii din Șoldanu, regiunea București, citesc și discută proiectul Statutului modificat al P. M. R. →

RANTA A SPUS

NU

Respingind proiectul „comunității defensive europene”, Adunarea Națională franceză a exprimat în fapt, pe plan parlamentar, sentimentele reale, profunde, ale poporului francez. Este o mare victorie a poporului nostru, care aduce în felul acesta o contribuție prețioasă la lupta pentru apărarea păcii în lumea întreagă. Este un eșec usturător pentru politica de agresiune și de pregătire a unui nou război mondial, dusă de imperialismul american. Pe plan intern, partidele care s-au făcut purtătoare de cuvânt ale politicii americane, cum ar fi Mișcarea republicană populară (partid al imperialismului S.U.A. și al Vaticanului), fracțiunea „europeană” a partidului socialist, cu șeful său Guy Mollet, radicalii reacționari ca Martinand-Déplat, René Mayer și Delbos, independenții ca Pinay și Laniel, toți acești cavaleri ai noii Europe americanizate și ai reînarmării Germaniei lui Krupp și Adenauer au suferit un eșec zdrobitor. Acțiunea dusă de luni și chiar de ani de Comitețele pentru apărarea păcii, de Comitețele contra reînarmării Germaniei, își găsește astfel încununarea victorioasă. Aceste comitețe, pe care Partidul Comunist Francez a știut să le creeze, să le organizeze și să le însuflețească, au strâns laolaltă francezii de toate clasele sociale, de toate opiniile politice și religioase, uniți într-o singură dorință: aceea de a pune capăt politicii de agresiune, împiedicându-i pe Eisenhower și Adenauer să organizeze revanșa lui Hitler. Unitatea națională a poporului francez, preconizată de ani de zile de Partidul

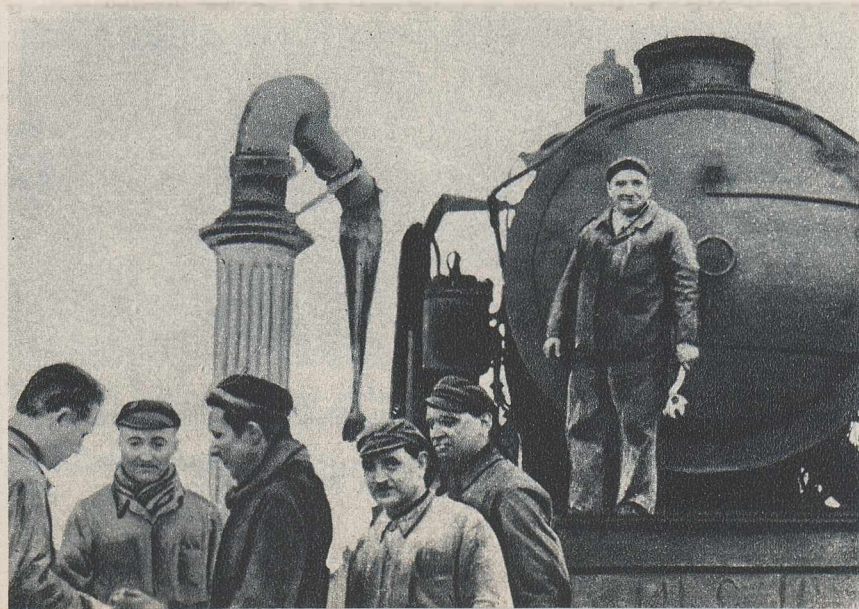

↑ Rușinosul eșec suferit de proiectul american al așa-zisei comunități defensive europene este totuși lupta directă a milioane de patrioți francezi care s-au ridicat în apărarea independenței și suveranității patriei lor, refuzând să facă jocul cercurilor agresive de la Washington și Bonn. Timp de mai bine de doi ani s-au desfășurat în orașele și satele Franței mari mitinguri și demonstrații populare de protest împotriva odiosului complot american C.D.E. Prin puternice acțiuni de masă poporul francez și-a manifestat hotărârea fermă de a se opune oricăror încercări de repunere pe picioare a mașinii de război hitleriste și de atragere a Franței în aventuri războinice. În fotografie: un uriaș miting popular la Paris împotriva „comunității defensive europene”.

← „NU acordurilor de la Bonn și Paris!” „NU reînarmării Germaniei!” Sub aceste lozinci s-a desfășurat campania victorioasă a Franței luptătoare împotriva C.D.E. În fotografie: o demonstrație de stradă a patrioților parizieni.

Reprezentanții celor mai diferite părturi și partide politice s-au pronunțat categoric împotriva C.D.E. În fotografie: o întrunire publică în sala Pleyel din Paris, pentru denunțarea primejdiei pe care o reprezintă complotul axei Washington-Bonn. Vorbește Gilbert de Chambrun, având în stînga sa pe generalul Petit.

Alături de milioane de oameni simpli din Franța, muncitorii feroviar s-au ridicat la luptă împotriva acordurilor militariste. În decurs de numai opt zile mai toți muncitorii de la căile ferate au semnat apelurile contra C.D.E. În fotografie: un grup de fochiști și mecanici de locomotivă de la atelierul Batignolles, dându-și în scris adeviziunea la lupta întregului popor.

Comunist și de secretarul său general Maurice Thorez, își dovedește o dată mai mult forța.

Încetarea ostilităților cu Republica Democrată Vietnam, respingerea C.D.E., iată, în interval de câteva săptămâni, două mari victorii ale cauzei păcii. Ele însuflețesc poporul francez în lupta pentru noi succese, pentru impunerea comerțului internațional, pentru reglementarea tuturor problemelor securității europene și mondiale în spiritul unei colaborări deschise și sincere între toate națiunile, între toate popoarele, pentru a se pune capăt încordării internaționale și „războiului rece”, pentru ca pacea să fie asigurată pe o perioadă îndelungată, potrivit propunerilor formulate de nenumărate ori, și încă o dată foarte recent, de Uniunea Sovietică.

Noi, militanții francezi cei care am vizitat România și am văzut

Chiar Eisenhower, Dulles și ceilalți conducători ai politicii americane au recunoscut înfringerea pe care a suferit-o politica lor respinsă de popoare.

Respingerea C.D.E. de către parlamentul francez este un eveniment cu colosale repercursiuni pentru politica americană în Europa. „Pentru Statele Unite — arată agenția United Press — această înseamnă o îngrozitoare pierdere de prestigiu”. Sintem de acord cu concluzia agenției americane, însă, trebuie să o completăm. Votul din parlamentul de la Paris înseamnă mai mult, înseamnă că poporul francez a respins însăși politica de înarmare a Germaniei occidentale.

Un cunoscut om politic francez, Paul Boncour, spunea nu demult: „Mi se pare că nu se va găsi nici un soldat francez doritor să lupte sub comanda unui general german care i-a dat poate foc casei sale, sau i-a împușcat rudele”. Deși pentru unii poate pare paradoxal, totuși rezultatul unei eventuale adoptări a tratatului C.D.E. ar fi fost că generalii germani ar fi comandat trupe franceze, iar Wehrmachtul renăscut ar fi marșăluit pe Champs Elysées, fără ca pentru aceasta să fi trebuit să tragă măcar un glonț de pușcă. Adepții francezi ai C.D.E., ca Pinay, Bidault și alții bat toba pe tema patriotismului lor, dar iată în ce prăpastie voiau să azvârle Franța. Dintr-o mare putere ei voiau să transforme patria lui Voltaire și Molière, a lui Racine și Balzac, într-un stat de mîna a doua, lipsit de independență, remorcă a militarismului german, aflat la rîndul lui, înhămat la carul imperialismului american.

Dar Franța nu înseamnă nici Pinay, nici Reynaud, nici Plevin și nici Bidault. Franța înseamnă milioanele de oameni simpli, de la docherii Marsillei, la glorioșii proletari ai Parisului și pescarii Normandiei. Și această Franță a spus „Nu” militarismului german, care zăngăne insistenț armele la porțile ei. În lupta împotriva C.D.E. s-au unit forțele sănătoase ale națiunii franceze. Am avut bucuria să remarc, printre cei mai îndrăgiți militanți împotriva C.D.E., numeroși cercetători, savanți și figuri remarcabile ale științei franceze. Ei au scotit o datorie patriotică să părăsească sălile de curs și laboratoarele pentru a se afla în stradă, alături de multumile care cereau respingerea tratatului C.D.E.

Noi, oamenii de știință din R.P.R., împreună cu întregul nostru popor care a simțit pe propria sa piele, în mai multe rînduri, barbariile militarismului german îi felicităm din toată inima, pe ei ca și pe toți patrioții francezi, pentru victoria obținută, o victorie măreață, care aparține totodată întregului lagăr al păcii.

Franța a înțeles că în Europa calea păcii este calea respingerii renașterii militarismului german sub orice formă, calea înțelegerii cu toate popoarele Europei.

Pacea continentului nostru nu poate fi asigurată prin scindarea lui în blocuri opuse. Europa trebuie să fie un organism unitar.

Către aceasta tind propunerile sovietice privind asigurarea securității colective în Europa și tocmai de aceea aceste propuneri se bucură de un sprijin din ce în ce mai larg din partea opiniei publice. În cadrul unui sistem de securitate colectivă, rolul de mare putere al Franței se va putea manifesta pe deplin.

Astăzi mai mult decît oricînd există condițiile necesare pentru inițierea unor tratative care să ducă la rezolvarea pe cale pașnică a problemei germane și a celorlalte probleme litigioase încă.

Interesele păcii în Europa impun prin urmare o atitudine pozitivă față de propunerile sovietice.

Acad. Șt. VENCOV

Prim secretar al Academiei R.P.R., membru în Comitetul permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

Știrea că Adunarea Națională franceză a respins tratatul așa-zisei comunități defensive europene, am aflat-o la casa de odihnă „7 Nolembrie” din Predeal, unde am fost găzduit câteva zile, ca oaspeți ai prietenilor romîni.

Deși această știre era așteptată (mai ales de acei care, ca și mine, au participat în urmă cu câteva luni la conferința convocată la Paris împotriva C.D.E.), totuși ea ne-a produs o vie emoție și un sincer entuziasm.

Votul Adunării Naționale franceze constituie înainte de toate o lovitură zguduitoare dată aștătorilor la război, el este încă o victorie strălucită pe care popoarele iubitoare de pace au cîștigat-o prin lupta lor activă.

Gîndul meu se îndreaptă în acest moment de bucurie la țara mea, la Italia, la acele minunate meleaguri cărora războaiele nu le-au adus decît moarte, ruină și mizerie. Mă gîndesc de asemeni la poporul meu, la acest popor muncitor, plin de resurse și de inițiative, care în marea sa majoritate condamnă politica de aștătare la război, pentru că el a înțeles demult că numai în condiții de pace, de muncă și de progres poate rezolva vechile și serioasele probleme care îl frămîntă.

Salutînd cu bucurie victoria patrioților francezi contra C.D.E., poporul italian, ca și celelalte popoare europene, consideră pe bună dreptate această victorie drept o izbîndă nesper de dragă. Pentru că C.D.E. însemna război și aservire. C.D.E. era formula unuia dintre cele mai infame atentate la suveranitatea și independența națiunilor aderente. Printr-un limbaj încelcit, neclar și ipocrit, acordurile de la Paris și Bonn legau destinele țărilor aderente pentru o perioadă lungă de 50 de ani, sub conducerea și controlul S.U.A. Argumentele, care voiau să convingă lumea cum că C.D.E. ar fi făcută pentru a salva... pacea, nu valorau nimic. Pacea nu se salvează prin divizarea lumii în blocuri opuse unul împotriva celuilalt și nici prin cursa înarmărilor. Și Hitler, și Mussolini, voiau să „salveze pacea”, tot cam așa, dar consecințele nefaste ale politicii lor sînt încă vii în amintirea tuturor. Ele sînt vii și pentru poporul italian, care a suferit atunci cea mai mare catastrofă din istoria sa.

C.D.E. ar fi însemnat, desigur, sfîrșitul oricăror posibilități de tratative și de înțelegere, tocmai acum cînd popoarele au început să culeagă primele roade ale politicii de tratative. C.D.E. ar mai fi în-

semnat scindarea definitivă a Germaniei, ceea ce după cum se știe reprezintă un grav pericol pentru pace. Însă primejdia cea mai mare pe care o ascundea ratificarea tratatului C.D.E. este reînarmarea Germaniei, atît de insistenț preconizată de cercurile agresive de la cîrma S.U.A.

Toate acestea le-a înțeles poporul francez și votul Adunării Naționale reprezintă un avertisment sever pentru toți acei guvernanți care pînă acum au pus interesele lor de castă privilegiată mai presus de interesele supreme ale țărilor lor.

La zece ani de la eliberarea Parisului, poporul francez, spunînd „NU” C.D.E., a rămas credincios sacrificiului celor mai buni fii ai săi, celor mai nobile tradiții ale sale: a reconfirmat mesajul de pace și de libertate pe care i l-au încredințat eroii căzuți în lupta de eliberare. Un asemenea mesaj de pace, libertate și independență, păstrează în inimă și poporul italian, care va ști să dea și el lovituri din ce în ce mai puternice pentru ca odiosul plan american de incendiere a Europei să fie definitiv îngropat.

MARIO PALERMO

Vice-președinte al Comitei pentru Apărarea Națională din Senatul Republicii Italiene, Membru în Consiliul Mondial al Păcii.

Predeal, 31 august 1954

În semn de protest împotriva planurilor americane de reînarmare a Germaniei, numeroși francezi au așizat pe zidurile locuințelor lor asemenea inscripții emoționante, ca aceea din fotografia noastră. Unul din supraviețuitorii barbariei hitleriste arată de ce este adversarul C.D.E. „Sînt contra reînarmării germane — se spune în inscripție — pentru că naziștii au ars de vii pe tatăl meu, pe mama mea, pe fratele meu și pe cele trei surori ale mele. Împotriva unor noi crime! Semnați contra reînarmării germane!”

„Pentru a nu mai revedea niciodată aceasta” — fotografia de mai sus, publicată de „L'Humanité”, reprezintă intrarea trupelor naziste în Paris în 1940.

minunatele realizări și planuri ale poporului său, ne simțim mîndri că poporul nostru francez a putut să aducă, în această ultimă perioadă, o contribuție atît de importantă cauzei păcii, care este și cauza scumpă a poporului român.

Astfel, o dată mai mult, în condiții atît de diferite, cele două popoare ale noastre, romîn și francez, se găsesc unite în aceleași lupte, aceleași succese și în aceleași speranțe.

Joseph DUCROUX

Director al editurii „Editions Sociales” Vice-președinte al Asociației Franța-România

Sinea — 31 august 1954

Opoziția pe care Franța a manifestat-o de 27 de luni primejdiei sale, „comunități defensive europene” și-a găsit oglindirea în votul hotărît și definitiv al Adunării Naționale franceze. În mod obișnuit la o înmormîntare ești trist. La înmormîntarea tratatului C.D.E. de către Adunarea Națională franceză, oamenii simpli de pretutindeni, care doresc sincer pacea, sînt cuprinși de bucurie. Ce e drept, această bucurie nu a fost și nu putea fi împărtășită dincolo de ocean, unde cercurile agresive nu-și pot ascunde amărăciunea.

Puternicele greve organizate de muncitorii francezi contra acordurilor de la Bonn și Paris au dat lovituri nimicitoare adeptilor C. D. E. În fotografie: muncitorii de pe un șantier votează pentru declararea grevei împotriva „comunității defensive europene”.

● Adunarea Națională franceză a ucis C.D.E.
din ziarul american „DAILY MIRROR”

● Ceasul adevărului a sunat în sfârșit...
C.D.E. este condamnată și executată...
Există morții care trebuie ucși de două ori
pentru a fi siguri că nu vor învia. C.D.E. este
unul din aceștia.

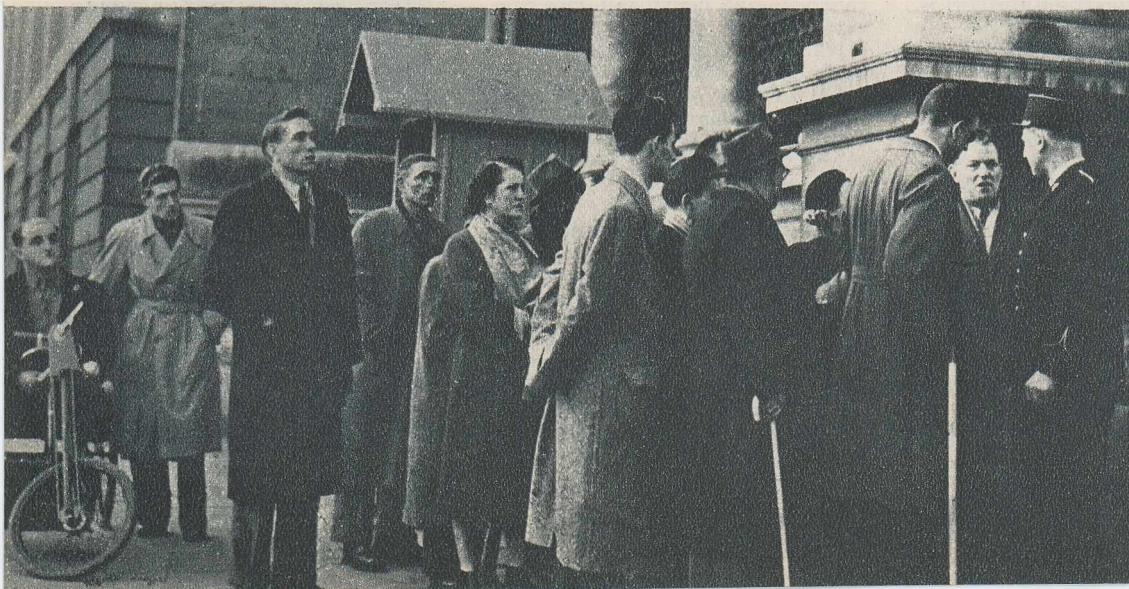
din ziarul francez „LIBERATION”

● Strategia celor cinci foști prim-miniștri care
au dus lupta pentru salvarea C.D.E. — Pinay,
René Mayer, Schuman, Plevin, Bidault — s-a în-
tors împotriva lor. Cele trei zile de dezbateri (din
Adunarea Națională franceză — N.R.) au convins
chiar și pe cel mai zelos adept al proiectului
C.D.E. că nu există nici o speranță pentru sal-
varea acestui tratat.

agenția americană „UNITED PRESS”

● Votul Adunării franceze „impune reevalua-
rea politicii externe a S.U.A.”
J.F. DULLES

Zeci și zeci de delegații au vizitat în ultimele luni zilnic
palatul Camerei deputaților de la Paris, pentru a cere
respingerea C.D.E. În fotografie: o delegație a orbilor
și marilor mutilați de război, prezentându-se pentru a
protesta contra complotului C.D.E.

Votul istoric al Adunării Naționale franceze din seara zilei de 30 august 1954 a pecetluit prăbușirea lamentabilă a proiectului „comunității defensive europene”.

● Trebuie să se spună clar și răspicat că
tratatele de la Bonn și Paris nu vor fi ratificate.
Noi ne aflăm aici nu pentru a ne supuna și a fi
pe placul lui Eisenhower și Adenauer. Ne aflăm
aici pentru a apăra Franța și pentru a acționa cu
toate forțele noastre împotriva acelor care vor
să prefacă țara noastră într-un satelit umil al
naziștilor revanșari și al stăpînitorilor lor de peste
Ocean.

Din cuvîntarea rostită, în ședința din 20
noiembrie 1953 a Adunării Naționale france-
ze, decătre JACQUES DUCLOS, secretar
al Partidului Comunist Francez.

● Noi vrem să avem o nouă Europă tubitoare
de pace, în care să-și găsească locul atât Ger-
mania, cât și Uniunea Sovietică.
... Comunitatea defensivă europeană ar fi o
aventură. Renunțați la ea!

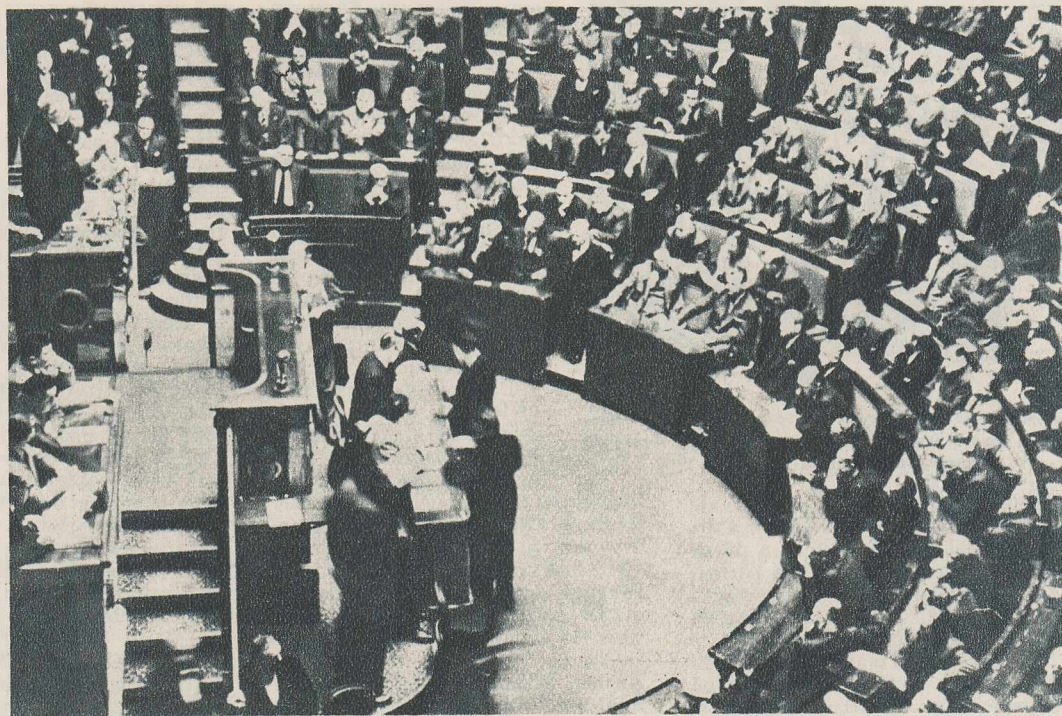
EDOUARD HERRIOT,
președintele de onoare al Adunării Naționale franceze.

● Franța a spus NU „comunității defensive
europene”. Adunarea Națională franceză a expri-
mat printr-un vot masiv refuzul Franței de a se
integra în C.D.E.

din ziarul francez „COMBAT”

● Francezii au omorât comunitatea defensivă
europeană.

din ziarul american
„WASHINGTON POST”

● „Votul Adunării Naționale franceze provoacă
una din cele mai grave crize politice pe care
Europa occidentală le-a cunoscut după cel de al
doilea război” (este vorba de criza politicii ame-
ricane în Europa — N.R.)

„JOURNAL AMERICAIN”

● La Washington se recunoaște că Statele
Unite au suferit o gravă înfrîngere pe plan
diplomatic.

agenția „FRANCE PRESSE”

● Respingerea tratatului (C.D.E. — N.R.) pune
probleme grave. Pentru Statele Unite aceasta
înseamnă o îngrozitoare pierdere de prestigiu.

agenția „UNITED PRESS”

● ... Da, am suferit un eșec.

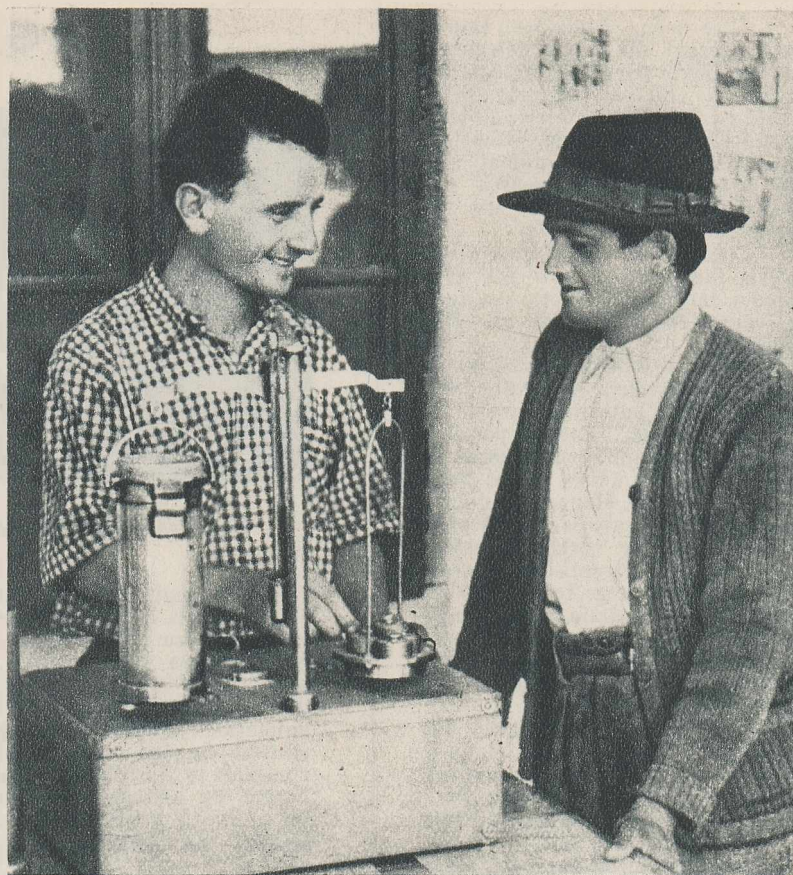
EISENHOWER

Prin negura încă neresfirată și difuză ca o ceață alburie, un lung șir de care și căruțe încărcate cu saci străbate încet satul către mieznoapte, urmînd drumul croit pe marginea rîului. Țăranii din Gostavăț, comună învecinată cu Stoienestii, s-au sculat cu noaptea în cap, au înjunghat boii la carele pline și au plecat spre baza de recepție de la Caracal să-și predea cotele de grîu către stat.

Oamenii, care stau culcați peste saci, sau numai se reazimă de ei, încetul cu încetul se prind în discuții vioaie. Discuțiile care se leagă în jurul predării cotelor de cereale, sînt izvorul unei veselii și nerăbdări ce-i cuprinde pe toți. Țăranii muncitori au treierat de curînd și sînt dornici să-și îndeplinească obligațiile către stat. Cel mai nerăbdător pare să fie învățătorul Iulian Popescu, delegatul de convoi. Din cînd în cînd se apleacă spre Marin V. Marin, ori către Stancu Păun, și întreabă:

— Vom ajunge oare primii la Caracal?

Boii greoi împrăstle cu pictoarele lor colbul fin, înșirînd nori cenușii de-a lungul drumului. Sub greutatea sacilor umpluți burduf cu grîu din noua recoltă și legați

LA BAZA DE RECEPȚIE

zdravăn la gură, roțile se infundă în pulbere pînă la jumătatea spițelor.

Nu mai că în dimineața aceea, cu tot zorul lor, gostavățenii n-au avut norocul să ajungă cei dintîi la Caracal. Le-au luat înainte tovarășii de-ai lor mai vrednici, țăranii din Cezieni, Stoienestii, Fărcașele și Marotînul de Jos, plecați din satele lor încă la cîntatul întîi al cocoșilor. Cînd aurora deschise, în sffrăit, poarta soarelui, eliberîndu-l razele din captivitatea nocturnă, în uriașa ogradă a bazei de recepție de la Caracal se aflau sumedenie de care și căruțe ale țăranilor din aproape toate comunele dimprejur. Iar altele soseau mereu, în zvon de ciutece și veselie.

Pe tovarășul Emanuel Milan, șeful bazei de recepție, nu l-am găsit ușor. De la birou mi se spusese că se află „unde va pe la magazii”, dar i-am dat de urmă abia cînd am început să cercetez uriașa masă de oameni din ogradă. Ședea în mijlocul țăranilor muncitori din Stoienestii — printre cei dintîi veniți în ziua aceea să-și predea cotele — discutînd prietenește despre cantitatea și calitatea recoltei de grîu, despre viitoarea recoltă de porumb, despre ploaie și despre multe alte lucruri.

— În primăvară pe la noi a bătut piatra și mi-a stricat o parte din recoltă — povestește țăranul mijlocăș Dumitru I. Nane. Dar la treierîș tot am scos cam opt sute de kile la hectar.

— La Stoienestii, cel mai bun grîu și cel mai mult l-au cules colectivității — socotii necesar să adauge Tudor Țencu. Și pe ogoarele lor a bătut piatra, dar ce-au făcut ce-au dres, că producția lor la hectar

— Bun grîu, tovarășe Matei! Laborantul-șef Ioan Nedeanu e tare bucuros de calitatea grîului adus de țăranul muncitor Constantin M. Matei, din comuna Gostavăț.

n-a întrecut-o nici un țăran cu gospodărie individuală.

Zîmbeau cu toții, izbucnînd uneori în hohote scurte de rîs și se veseleau de parcă s-ar fi cunoscut de cînd lumea. Nu era însă nimic neobișnuit, pentru că pe mulți dintre țăranii de față, tovarășul Milan îi cunoștea încă din anii trecuți.

„Smulgîndu-l” din cercul de vechi cunoștințe, care abia voiau să-l lase să șadă de vorbă cu mine, l-am „confiscat” pentru un timp, prăvălînd asupra lui un întreg noian de întrebări gazetărești.

— Ei, dacă ai venit să vezi cum se muncește la noi — îmi spusese el — să trecem pe la fiecare loc de muncă în parte.

Și cu răbdare mă conducea peste tot, arătîndu-mi ceea ce este interesant, explicîndu-mi specificul fiecărui loc de muncă în parte. E un bărbat ceva mai în vîrstă, cu părul aproape alb, cu o statură mai mult înaltă decît mijlocie și solid alcătuită, contrastînd însă puternic cu căutătura blindă a ochilor săi. Însoțindu-l în dăseama cît de mult iubește el pe oamenii cu care lucrează și cît de mult țîn aceștia la dînsul. Știe să critice cu asprime greșelile subalternilor, dar nu îi tipă la ei, nu scrișnește din dinți și nu amenință.

Cineva dintre persoanele, cu care am discutat despre el, mi-a afirmat că omul acesta este un sentimental incorigibil și, ca să mă convingă, mi-a relatat desfășurarea unei ședințe din toamna anului trecut, cînd baza de recepție Caracal, pînă atunci cea dintîi din regiunea Craiova, a pierdut locul și steagul de frunză. Se povestește că la șe-

dința aceea tovarășul Emanuel Milan aproape plîngea de necaz că alții i-au luat-o înainte și s-a angajat că în anul următor, 1954, baza de recepție pe care o conduce va recîștiga neapărat titlul pierdut. Dacă și asta se cheamă sentimentalism, apoi de astfel de sentimentali incorigibili avem nevoie!

Pe o margine a ogrăzii au crescut salcîmi mari, ghimpoși. Într-o parte se află biroul și contabilitatea, în alta laboratorul, ceva mai departe remiza cu mașini agricole, magazii încăpătoare. Mai sînt și câteva pichete de incendiu, pentru orice eventualitate, intrucît la baza de recepție focul e tot așa de periculos ca la o sondă de țitei.

În masa de țărani din comuna Cezieni îmi atrage atenția un mic grup de trei oameni care merg pe la fiecare car sau căruță. Unul, mărunt și cu o sumedenie de fișe de borderou în mîină, este Toma Ivănică, vicepreședinte al sfatului popular al comunei Cezieni și delegat de convoi. Ceilalți sînt doi tineri, unul de 16, altul de 17 ani, proaspeți absolvenți ai școlii de laboranți de trei ani și care lucrează acum ca sondori la baza de recepție din Caracal. Cel mai scund, înalt nici de un metru și jumătate, Marin Rădulescu, fiu de țărani muncitori din comuna Bariera Vîlcii — raionul Craiova, urcă sprinten în fiecare căruță și cercetează cerealele cu ajutorul unui ciudat instrument de metal — sonda de control — un fel de tub lung, cu o particulară proprietate de a se deschide și

închide lateral, pe toată întinderea. Cînd tînărul sondor găsește cerealele curate — și asta se întîmplă în aproape toate cazurile — tovarășul său Gheorghe Enache scrie un bon cu numele țăranului - producător și cantitatea de grîne adusă. Cu probele scoase cu sonda din saci, proprietarul grîului merge mai departe la laborantul-șef Ion Nedeanu, pentru stabilirea greutății hectolitrică și a procentului de corpuri străine. Urmează cîntărirea și înmagazinarea grînelor aduse, fiecare țăran primînd o adeverință de predare, și plata sumelor de bani convenite pentru cerealele predate statului.

Aproape toți țăranii muncitori din Cezieni, Drăghiceni, Stoienestii, Gostavăț și din alte comune au adus la baza de recepție grîu bun, cu greutate hectolitrică mare și cu un procent redus de corpuri străine. Grîul unor țărani muncitori din Cezieni, ca: Petre O. Drăghici, Ion Chesănoiu, Andrei M. Stefan, Apostol Voicu, Dumitru Neacșu ori Gheorghe Dăogaru, este atît de curat încît va fi folosit în toamnă ca grîu de sîmîntă. Cei mai mulți țărani muncitori și-au predat în întregime cotele, așa cum a procedat, de pildă, mijlo-

cașul Constantin M. Matei din comuna Gostavăț, care a adus la baza de recepție 1703 kg de grîu.

Organizarea bună a treierîșului la arii de către sfaturile populare comunale face imposibilă sustragerea chiaburilor de la îndeplinirea obligațiilor de predare a cotelor. S-a codit el cît s-a codit chiaburul Ion G. Voicu din Cezieni, chiar și în drum ar fi fugit cu plăcere din convoi, dar pînă la urmă tot a adus 2883 kg de grîu la baza de recepție. La fel au fost nevoiți să facă Marin P. Ilin din Cezieni și Dumitru Niculescu din Gostavăț. Vigilența delegaților de convoi, vicepreședintele sfatului popular comunal Toma Ivănică și învățătorul Iulian Popescu, a făcut imposibilă orice încercare de sustragere pe drum a cerealelor și chiaburii au adus la Caracal întreaga cantitate de grîu cu care au plecat din satele lor.

Uneori sfaturile populare comunale nu acordă atenția cuvenită predării cotelor. De nepăsarea lor profită dușmanii poporului muncitor. Deși are obligație de predare a 2889 kg cereale, chiaburoaica Elona Badea Mitran, din comuna Marotînul de Sus, n-a adus la baza de recepție decît vreo cîțiva saci, cu 200—300 kg de grîu. Și ea obținuse mii de kg la treierîș! Se pare că cea mai mare parte din cota ce trebuia s-o predea a fost sustrasă pe drum. Și probabil că tot slabei munci desfășurate de unele sfaturi populare comunale se datorește și faptul că anul acesta unii țărani din comunele Amărăștii de Jos, Celaru și Marotînul de Sus au adus la baza de recepție cereale cu multe corpuri străine.

Săteanul Mihai Neșu din Stoienestii a adus doi saci de grîu ud, în total 160 kilograme. Proprietarul

lor se încăpățina să susțină sus și tare, ba că grăunțele „trăsese” apă din pământ la aria de treier, ba că le udase ploaia. Explicațiile sale n-aveau însă decât darul să-i facă să zîmbească pe cei dimprejur, pentru că nicăieri în raion nu plouase de aproape cinci săptămîni, iar cele 160 kilograme de grîu erau singurele cereale ude aduse pînă atunci la Caracal.

Vestea a făcut repede înconjurul bazei de recepție. Țăranii veniți din Cezieni, Fărcașele, Celaru și Gostavăț au aflat curînd că magazia refuzase să primească grîul ud și că Emanuel Milan îl sfătuisese pe proprietar să-și întindă grăunțele la soare ca să le usuce.

— N-am pe ce, n-am cergă — obiectase Mihai Neșu, nu fără a încerca încă o dată să-l convingă pe șeful bazei să-i primească cerealele așa cum se aflau.

— Dumneata, bade, — îi răspunse Milan — se vede că nu cunoști proverbul cu merele rele care strică și pe cele bune. Dacă-ți primim grîul așa, ud, se încinge în magazie și îl strică și pe cel bun. Întinde-l mai bine la soare, vîntură-l de cîteva ori și în două-trei ore s-a uscat. Pe urmă ți-l primim bucuri. Cît despre cergă, dacă n-ai, îți împrumutăm una dintr-ale noastre.

Și Mihai Neșu își întinse grîul la soare. Acum ședea lîngă el, vînturîndu-l nervos cu mîinile, de parcă voia să-l silească să se usuce mai repede.

Forfotind încolo și încoace, cu treburi, oamenii treceau pe lîngă el, privindu-l chiorș, cu reproș. Cei din Cezieni și Gostavăț se mulțumeau să-l măsoare o dată din cap pînă-n picioare, disprețuitori, și să treacă mai departe, dar cei din Stoienești erau de-a dreptul indignați de purtarea consăteanului lor.

— Ne-a făcut de rîs — rosti cu voce gravă și tremurînd de ciudă țăranul muncitor Radu Stan. Pe toți ne-a făcut de rîs, tot satul.

— Măi fraților! — adăugă țăranul mijlocăș Ilie Andreescu. Eu nu-l cunosc de om rău, dar cum fu în stare să facă asta nu pricep. E țăran muncitor, sau cum s-ar spune om de-al nostru, și nu se cuvine să facă de-al-d-astea, că doar de înșală statul tot pe sine se înșală.

„Dăm cu drag la colectare grîu bob și bob” — spun țăranii muncitori care au sosit la baza de recepție Caracal. În fotografie, doi dintre țăranii muncitori din comuna Cezieni arată magazionerului grîul adus.

— Uite, nene, — Radu Stan smulse borderoul din mîna delegatului de convoi și-l arătă lui Andreescu. A cultivat cu grîu 0,75 hectare teren, iar la treieris a obținut 1.036 de kilograme. — Repetă: 1036. — Are cotă de numai 179 de kilograme. Nici pe-asta nu poate s-o dea? Că doar are de unde.

— Nana Ecaterina Dincă a recoltat mai puțin, dar tot și-a predat în întregime cota — se auzi o voce. — Neșu de ce să nu dea cînstit?

Și oamenii săriră cu gura la vinovat, iar glasurile se învâlmășiră de nu le mai puteai recunoaște.

Mai pe urmă, cînd se potoliră oarecum, plecară să-și descarce în magazii grînele aduse. Mihai Neșu rămase deoparte, singur euc, numai cu grîul său ud, care se usca încet la soare. Ascultase vorbele consăteților săi, ele îi răscoliseră sufletul.

— Ei, cum merge, tovarășe? auzi lîngă el într-un tîrziu vocea blîndă a șefului bazei de recepție.

Emanuel Milan zîmbea. Cu toată tristețea care îl cuprinsese, îi veni și lui Neșu să zîmbească:

— Se usucă. Incet, încet, dar se usucă, răspunse el neridicîndu-și privirea, copleșit încă de rușinea ce pusese stăpînire pe ființa lui.

— Ei, acum vrei să-mi spui cine te-a îndemnat să-l uzi?

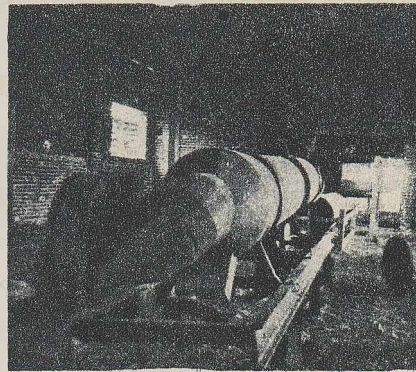
Rostind cuvintele din urmă vocea lui Milan se făcuse parcă și mai caldă, mai prietenoasă și înțelegătoare. Mihai Neșu pricepu că interlocutorul său nu-l întrebă ca să-l tragă la răspundere, ci să vadă dacă în sufletul său a învins ceea ce e bun și cînstit. Ridică privirea, simțînd că, deși a greșit, oamenii nu și-au pierdut încrederea în el, și răspunse calm, hotărît:

— Cine oare? Păcatele mele. Lăcomia...

Căldura de peste zi parcă a mai slăbit. În ogradă ori la magazii, în laborator, toți oamenii muncii de la baza de recepție Caracal au lucrat astăzi cu spor. Mîine alți oameni, cu alte care și căruțe, vor fi prezenți aici să-și predea cotele către stat.

Paul DRAGOMAN

440 KG GRANULE

Mașina de granulat îngrășăminte.

Sosirea inginerului Ion Minulescu, de la Institutul de cercetări pentru Mecanizarea și Electrificarea Agriculturii, pe șantierul de exploatare a turbei din raionul Făgăraș, a stîrnit animație, deoarece inginerul adusese cu sine un granulator construit la „Iprochim” în colaborare cu „Prodalment”, după o schiță publicată într-un număr din „Agronomia sovietică”.

În fața remizei au început să se strîngă stive mari de turbă degradată. Ingerul folosește pentru granulare sfărămăturile de turbă care nu mai pot avea nici o întrebuințare.

Cîteva zile în șir a durat experiența. Ingerul și cei doi muncitori ce-l ajutau încercau mereu între degete con-

sistența granulelor. Pînă la urmă au izbit. Totuși, inginerul nu e multumit pe deplin. Mașina dă 440 kg granule, într-o oră, dar ar putea da și mai mult.

Între timp, la „Întreprinderea Economică Făgăraș pentru exploatarea turbei” au sosit electromotoarele pentru a pune în mișcare marea stație de granulare. Se lucrează pentru aducerea curentului de înaltă tensiune pe șantier. Punerea în funcțiune a acestor aparate rezolvă o problemă de mare importanță pentru sporirea fertilității solului: granularea îngrășămintelor minerale cu substanțe organice.

S-a dovedit că îngrășămintele minerale împrăștiate pe ogoare, sub formă de praf, nu sînt folosite de plante decât într-un procent de 30 la sută. Restul se pierde în sol. Sub forma amestecului granulat de superfosfat de calciu cu turbă sau cu altă substanță organică, eficacitatea superfosfatului se mărește de două sau de trei ori și totodată se valorifică mari cantități de deșeurii de turbă. În curînd trenurile vor transporta în toate colțurile țării îngrășămintele granulate, pentru sporirea productivității ogoarelor noastre.

Gh. STERE

O EXPOZIȚIE

Bibliotecile sătești de pe lîngă căminele culturale din Regiunea Autonomă Maghiară au avut un rol important în cadrul bunei desfășurări a campaniei agricole, popularizînd metodele agrotehnice înaintate în vederea creșterii producției agricole, difuzînd în acest scop cărți și broșuri cu teme agricole și organizînd cercuri de citit, recenzii, consfătuiri cu țăranii fruntași și expoziții de cărți.

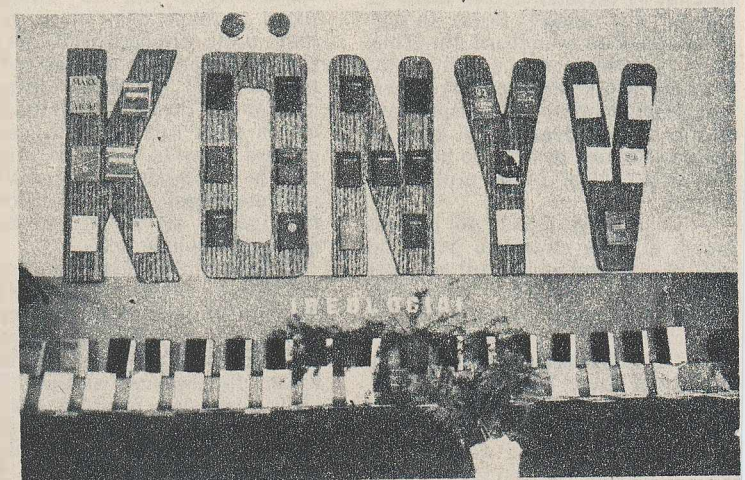
O activitate susținută au dus în acest sens, sub îndrumarea bibliotecii raionale din Sîngeorgiu de Pădure, bibliotecile sătești din acest raion.

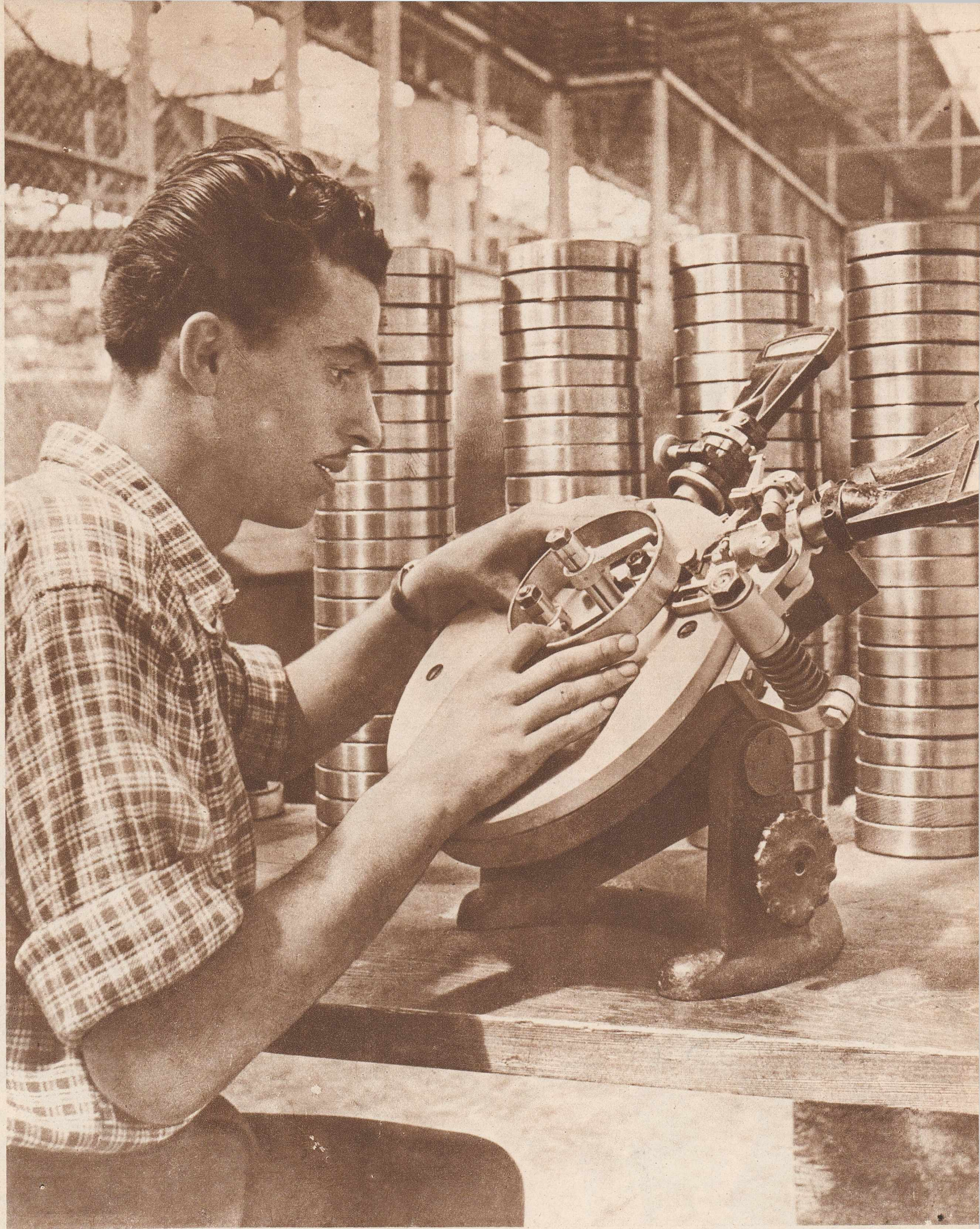
Biblioteca comunală din comuna Praid a avut un succes însemnat cu recenzia cărții „Pămînt destelenit” de Șolohov, organizată în prezența a peste 100 cititori. În cadrul „săptămîni agrotehnice” biblioteca comunală a organizat o expoziție de cărți care a fost vizitată de peste 700 țăranii. Această bibliotecă are 580 cititori permanenți.

Iată, în fotografie, un aspect de la expoziția comunală a cărții din comuna Praid — raionul Sîngeorgiu de Pădure.

Bela BENZEL
correspondent

Un stand din expoziție.

Aspect de muncă de la fabrica de rulmenți din Moldova, construită în anii regimului democrat-popular: muncitorul utemist Ilie Predelcu, lucrând la aparatul pentru controlul căilor de rulare de la rulmenții conici. Sînt din ce în ce mai mulți muncitorii care, răspunzînd chemării Partidului, își ridică neîncetat nivelul tehnic și științific.

Proiectul de Directive ale Congresului Partidului prevede luarea de măsuri pentru realizarea unei creșteri masive a producției de plante textile. La Institutul de Cercetări Agronomice din București oamenii de știință lucrează la crearea de noi soiuri de plante tehnice și la ameliorarea celor existente. Inginerul Mircea Doucet face zilnic observații de vegetație la noile plante textile din câmpul de experiență.

ALEXANDRU TOMA

A plecat din rândurile noastre poetul Alexandru Toma. În 80 de ani de viață, 60 de ani de trudă creatoare a dat el poporului nostru. Ca o flacără pe culmi, din inima lui s-a nălțat neîntrerupt eintecul vieții.

Porcit din neam de oameni săraci, el a stat pentru dreptatea celor asupriți, pentru lumină pe seama celor ținuți în întuneric. Avântul său și l-a hrănit cu ideile mari ale revoluției și a fost cîntărețul Comunei din Paris, încă din veacul celălalt. Drumul său s-a apropiat tot mai mult și s-a contopit apoi cu drumul celor ce muncesc, cu drumul purtătorilor de steag al luptei proletare.

Cînd alții se scufundau în mlaștina decadentismului și se înstrăinau prin vorbă și simțire de popor, poetul Alexandru Toma a grăit răsădit, pe înțelesul tuturor, ridicînd o treaptă nouă pe drumul dragostei de țară și de popor, pe drumul setei pentru dreptate a lui Eminescu, Vlahuță, Coșbuc. Steagul artei, Alexandru Toma nu l-a înclinat în fața năvalei ideilor cosmopolite, ale descompunerii ideologiei burgheze. El a rămas inexpugnabil pe reduta artei în slujba poporului.

Partidul Comunist Român, înființat acum un pătrar de veac, a făurit din poetul Alexandru Toma un cîntăreț călît în dragoste de luptă pentru dreptate, un oștean al artei, pătruns de spiritul luptei de partid, izvorînd din ideile și din înfăptuirile Revoluției din Octombrie.

Anii de tiranie fascistă au apăsat greu în jos și viața

și creația poetului. Dar ea germina și creștea ca o vegetație neînfrîntă, îndărătnică și mîndră, sub pămînt.

O dată cu eliberarea poporului nostru, acum 10 ani, poezia lui Alexandru Toma a înflorit dintr-o dată ca o livadă cu pomi, la sosirea peste noapte a mult așteptatei primăveri.

De zece ani, Alexandru Toma, ca poet, este necontenit în prima linie a luptei noastre, animator și înalt exemplu de artă în slujba idealurilor poporului, a păcii, a dragostei pentru eliberatorii noștri, a socialismului, a partidului clasei muncitoare. Evenimentele mari din țara noastră, victoriile poporului în cei 10 ani de la eliberare, luptele lui, s-au oglindit în poezia lui Toma ca într-o sabie strălucitoare, mînuită în focul bătăliei.

Noi l-am admirat pe poetul luptător în tinerețea sa sufletească, subjugătoare a numeroșilor săi ani, grei și îndrîjiți, îngrămădiți în părul său cărunt. L-am admirat pentru seninătatea, înțelepciunea și optimismul cu care mergea înainte, călăuzit de steagul partidului.

El a desprins, din vîlmășagul suspinelor, cîntecul vieții noi și prin lacrimile ce ne ardeau ochii a văzut luminile viitorului.

În versul lui Alexandru Toma a răsunat durerea neogăită a poporului nostru și dîrzenia clasei muncitoare. Versul lui, preamărirea victoriilor poporului muncitor, este chemare la luptă pentru noi izbînzii, este izvor de îmbărbătare, îndemn și nădejde.

Mihai BENIUC

Secerișuri sfinte

Mai prinde grînă sfință în strămoșești pămînturi
Nu-l încă, frate, ceasul deșertelor suspine;
Și n-au murit nici maril semănători de bine
Ce merg cu dreapta-n soare și-aruncă-n patru
vînturi.

O, vin să-ți culci urechea alături de mine,
S-auzi zvîcnind pămîntul de rodnice avînturi,
S-auzi undrea sevei cu primăveri de cînturi
Ca imnuri de credință spre mugurul ce vine.

O, frate! zvîntă-ți plînsul cu sterpele-l
revolte:
Spun graluri din adîncuri, miresme spun prin bolte
Că nu în multă vreme vom fi secerători...

Atunci, vreo cloacăle ne va trezi din noapte
Și-mbrățișați ferice vom asculta prin zori:
— „Semănători de visuri, recoltele sînt
coapte!”

1903

Cîntul vieții

Mi-e inima ca un ghioc
ce-a strîns în el tot cîntul vieții,—
Cu cliripirile de joc
și trîlurile tinereții,
Cu dîrzul zornet de război
al bărbăției ce se-avîntă
Și cu sinistrul ropot surd
al bulgărilor ce-nmormîntă.

Ca într-o peșteră vrăjită
ce după veacuri dă ecou,
Din rîs și plîns de stîns neamuri
se face-n mine cîntul nou,
Căci tot ce-mi hohotă prin vine,
— iubire, ură, ori durere,
E din străbuni un glas prin mine,
ce către cel ce vin se care.

Tălăzuiește omenirea în pleptu-mi:
luptă, speră, geme, —
Larg sună lirele Eladei,
plîng sclavi în lanjuri pe tirime,
Un sculptor dăltuiește-o Venus,
suspină mil de Criști pe cruce,
Icarul cu flîrtiri semețe
vîslesc spre-o țintă ce străluce.

Pe inima-mi plecați azuzul,
— o, frați de azi, o, frați de mine,
Prin ea de veacuri tale plugul
trudite brazdă pentru pîine,
Prin ea bat ritmici din ciocane
toți robii palizi din uzine
Și ureă subteranul tunet
al uraganului de vine.

Spre noi Bastilii, ea se-aruncă
'nainte-vă pe baricade
Printr-însa trece primul glonte,
și rînd pe rînd cu bravii cade.
Dar renăscînd mereu prin crezul în om
vă strîgă dîrz:

— „'Nainte!

Tăiați o poartă-n ceru-albastru,
întrași trufași în cele sfinte!”

1919

Imnul lui 23 August

Zi a Libertății! Sfinși sînt anii grei,
I-am răpus în August douăzeci și trei
Surla de la Volga n-a sunat în van,
Bucium îi răspunde lung din Caraiman.

Oștile lui Stalin scut ne-au fost și far,
Ne-au condus să-nfrîngem dușmanul barbar,
Și de-atunci, în lupte mari cetățenești,
Brav popor, dreptatea nouă ți-o zidești.

Dărfmat-ai cruntul, blestematul ieri,
Bunul tău de veacuri înapoi ți-l ceri,
Strîns-ai fiil muncii — front de-asalt măreț,
Muncii dînd iar cinste și avînt și preț.

Al trimis la ocnă sîngeroși călăi,
Dar mai umblă șerpil verzi pe-ascușe căi.
Caută-l prin scorburi, calcă-i sub picior
Spor de vrei în luptă, pace-n viitor.

Da, mai cere lupte mîndrul vis din gînd:
„Nici stăpîni prădălnici, nici copii flămînd,
Omul domn pe rodu-l, un popor de frați,
Libert toți ca șoimii mîndri din Carpați!”

1945

Cu prilejul Expoziției Festive Octav Băncilă

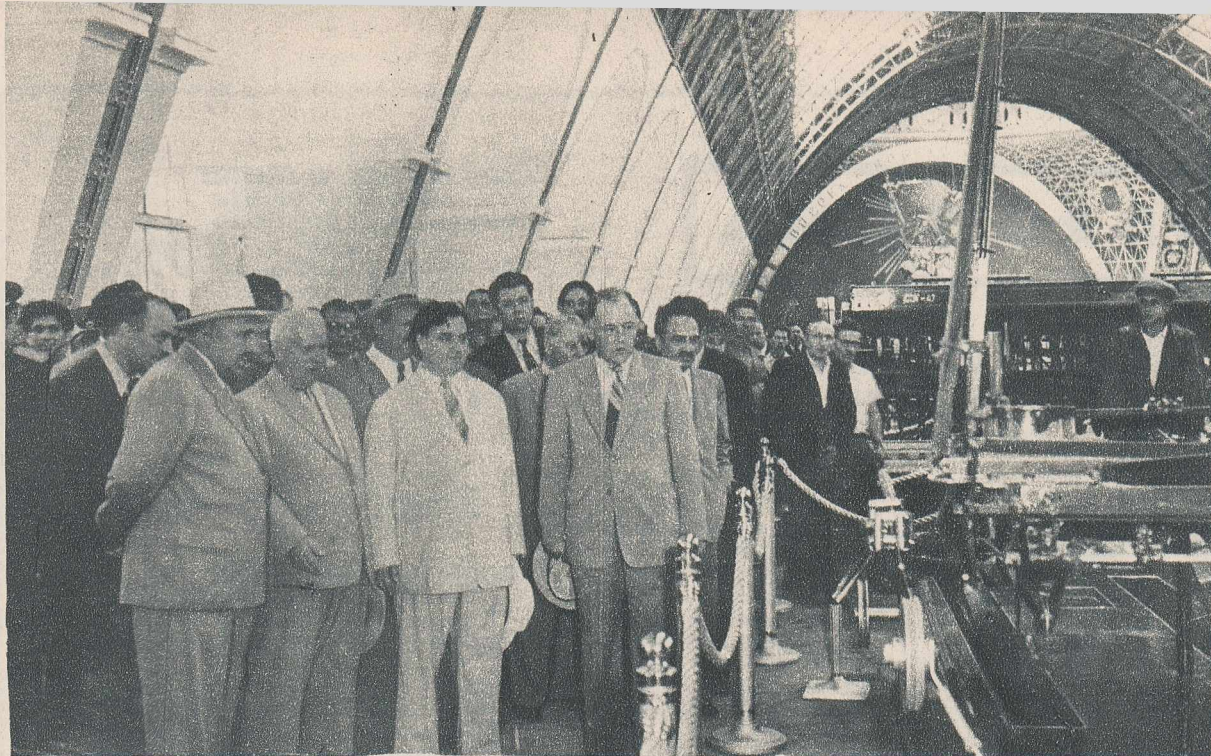
La tabloul „1907”

Un penel a vrăjii și închis într-o ramă
Un nolan de dureri și un norod ce blesteamă:
Dar din fărîmuri de cadru se aruncă și plînge
Fierbînte și azi gîlgîirea de sînge...
Se zvonise pe vînt că-n ruseștile stepe
Își vîjîie coasa răfulala ce-ncepe,
Că pe-acolo prin anul 'nouă sute și cinci
Se smunciră din jug cel desculți și-n opinci
Și-au aprins curți domnești, să reverse lumină
Peste bezna de veci și a satelor tină.
Și la noi, cei robagi pe ogor ne al lor,
Cel din veacuri prădați de pămînt și dreptate
Ce pîini albe trimis spre conace-mbulbate,
Stavili vechi răsturnînd, se porniră zăpor
Către domni, înălțînd glas obștelesc tunător...
Iată — văd ce-au răspuns jecmănașii de bunuri
Cel ascunși după gardul de puști și de tunuri:
Zac ucigi, cluruți frații noștri lubiți —
Datoritul lor drept l-au primit glonte-n piept!

Dar tu cine ești, tu, ce-nainte alergi?
Oare fugi biciul de-ale spaimelor vergi
Sau — vedente-a marelui pictor și vracl —
Ești poporul ce moartea în viață prefaci,
Ce, cu pumnii tăi strîngi și cu ochii focoși,
Porți mînia din toți și porți vrei din strămoși
Și tot mergi, neînfrînt, ne-nfricat, mergi și
crești,

Crainic asprei porunci ce ți-au dat-o
s-o-mplinești?...
Și prin ani, furtunos te tot duse menirea
Spre o țintă ce-n zări își mijea strălucirea
Și ai mers înainte printre șiruri de morți
Sol al maril nădejdi, spre ale zorilor porți,
Și rupînd îndrăzneț de pe zori deasa ceață —
Ai văzut val venind dezrobirea măreață.

1954

Conducătorii Partidului și Guvernului Uniunii Sovietice, vizitând pavilionul „Mecanizarea și electrificarea agriculturii”.

nătate. Tînăra agronomă mi-a mărturisit cu toată sinceritatea că practica făcută în raionul Cerkassî a fost pentru ea a doua universitate.

Expoziția Agricolă Unională din Moscova este denumită acum „universitatea experienței colhoznicilor”. Și într-adevăr așa este. Pe o suprafață de două sute de hectare este adunat tot ceea ce a realizat mai bun agricultura noastră sovietică. La expoziție participă aproape 4.000 de colhozuri, 1.306 sovhozuri, 419 stațiuni de mașini și tractoare, un mare număr de instituții de cercetări științifice, experimentale și de învățămînt, precum și peste 150.000 fruntași în agricultură. Expoziția are 307 pavilioane, în care poți cunoaște amănunțit cele mai bune metode de gospodărire. Dintre acestea, în 16 — fiecare aparținînd altei republici — se fac demonstrații pe baza experienței acumulate. Intr-unul din ele și anume în pavilionul R.S.S. Ucrainene, înconjurat de plop, castani și tufe de trandafir, poate fi văzută și buna prietenă a Elenei Ciuciu, Galina Evghenievna Burkațkaia, președintele colhozului „Hrușciiov”. În ultimii patru ani fondul indivizibil al colhozului său a sporit de trei ori și reprezintă azi o valoare de peste treizeci și patru și jumătate milioane de ruble. Venitul anual a crescut de peste trei ori. Fiecare hectar de arătură aduce aproape cinci mii de ruble.

Acum cîțiva ani am avut prilejul să vizitez tocmai acel sat în care venise Galina Evghenievna Burkațkaia după război. Sotul ei pierise în război, iar ea temîndu-se că nu va putea să-și crească cei doi copii, a venit la o rudă cu intenția să-i lase copiii, pînă ce își va găsi de lucru la oraș. Ea nu-și închipuise că satul său natal a suferit atît de mult de pe urma războiului. Acestei situații se adăugase și neglijența președintelui colhozului. Văzînd că nu poate spera la vreun ajutor din partea rudei sale, Galina Evghenie-

PĂMÎNT ȘI OAMENI

de Z. A. HIREN
ziorist sovietic

Povestirea mea despre Expoziția Agricolă Unională din Moscova aș vrea s-o încep, relatînd o întîlnire pe care am avut-o de curînd în Republica Populară Romînă. Era într-o călduroasă zi de august la gospodăria agricolă de stat din Găiești, în apropierea orașului Pitești. O tînăra romînă cu ochi mari, căprui, rumenită de soare, mi-a arătat suprafețele întinse de pămînt roditor romînesc, gospodărite de ea în calitate de agronom-șef al gospodăriei. Era Elena Ciuciu, care în urmă cu cîteva

luni absolvise Institutul de agricultură din Kiev. Înainte de a se întoarce în patrie, Elena Ciuciu a făcut timp de 5 luni de zile practică la unul din colhozurile ucrainene. Din vorbă în vorbă întîmplător am aflat că în raionul în care ea a făcut practică, avem numeroase cunoștințe și prieteni comuni, printre care și pe Eroul Muncii Socialiste Galina Evghenievna Burkațkaia, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S., președintele colhozului „Hrușciiov”. Și pentru că veni vorba trebuie să spun

că G. E. Burkațkaia urmează astăzi secția fără frecvență a aceluiași institut, absolvit de Elena Ciuciu.

Nu e chiar atît de ușor să vii de pe băncile institutului și să gospodărești peste două mii de hectare de pămînt, pe care afară de grîu, porumb, ovăz, orz, cartofi, se mai află și vii, livezi, pășuni, grădini de legume. Arătîndu-mi gospodăria, Elena Ciuciu a pomenit de mai multe ori numele lui Burkațkaia și am înțeles că pentru ea cunoștința cu această colhoznică a fost de mare însem-

Colhoznicii artelului „Molotov” din Kirghizia, vizitând pavilionul R.S.S. Bielorusse.

nievna hotări să se întoarcă cu copiii la oraș. Înainte de plecarea ea vizită comitetul raional de partid ca să-i expună situația din colhoz. Acolo i s-a răspuns că toate lucrurile sînt cunoscute și că în curînd vor avea loc în colhoz alegeri înainte de termen pentru noua conducere. Totodată i s-a dat să înțeleagă că face o mare greșală că — ea care este comunistă — părăsește satul. Ea nu se aștepta la această observație, se emoționează și începu să se scuze că s-ar fi rupt de mult de treburile sătești. Și totuși după ce se mai gîndi, veni din nou la comitetul raional și își arătă hotărîrea de a rămîne în colhoz.

A muncit la rînd cu toate femeile: căra gunoiul la cîmp, ducea sacii cu semințe spre semănătoare, se

ducea la secerat, îngrijea cînepa. Tocmai cînepa le pricinuia multă bătaie de cap. Lanul de cînepă se întindea de-a lungul drumului. La început cărările se puteau vedea cu ușurință. Apoi se dezvoltă năvalnic și nu exista om în colhoz care să nu-l admire. Dar iată că într-o bună zi cerul se acoperi cu nori negri. Furtuna se dezlănțui. Incepu să cadă o grindină ascuțită și zgrunțuroasă. Multă cînepă a fost culcată. Se inseninase de mult, dar grindina mai strălucea în bătaia soarelui, apăsînd sub greutatea ei firele subțiri ale cînepei „Nu era grindină, își aducea aminte mai tîrziu colhoznicile, ci erau lacrimile noastre”. Tocmai în aceste clipe grele pentru colhoz, Burkațkaia a știut să însuflețească oamenii pentru salvarea recoltei. Cînepa a fost salvată și Burkațkaia numită brigadieră. Mai apoi a fost aleasă secretar al organizației de partid.

Am nimerit în acest sat în

încurcarea Expoziției Agricole Unionale din Moscova. În fotografie: Piața Colhozurilor.

acea seară de iarnă, cînd Galina Evghenievna a fost aleasă președinta colhozului. Nu trecu mult și colhoznicii au propus candidatura ei ca deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. Cu vîntările rostite de ea la sesiunile din Kremlin sînt acum cunoscute și peste hotarele țării noastre.

M-am oprit mai mult asupra vieții unei participante la expoziție pentru că soarta ei este asemănătoare cu soarta multor din cei o sută cincizeci de mii de participanți. Ei sînt acei care prin mîntea lor îndrăzneată, prin munca plină de abnegație, sub conducerea Partidului Comunist au creat universitatea spre care sînt ațintite acum privirile a milioane și milioane de oameni simpli de pe tot globul pămîntesc, printre care figurează și tînăra romîncă Elena Ciuciu pe care am cunoscut-o în gospodăria agricolă de stat din Găești.

Nu degeaba conducătorii Partidului și Guvernului Uniunii

Sovietice, care au vizitat expoziția cu cîteva zile înainte de inaugurare, au relevat că Expoziția Agricolă Unională oglindește pe larg creșterea și realizările agriculturii socialiste, succesele obținute în dezvoltarea producției colhozurilor și sovhozurilor.

Expoziția este o școală minunată a experienței înaintate și a realizărilor științei agricole.

Intr-una din fotografiile alăturate vedem pe conducătorii Partidului și Guvernului Uniunii Sovietice, vizitînd pavilionul „Mecanizarea și electrificarea agriculturii”. Acest pavilion poate fi numit pe drept cuvînt inima expoziției, căci în sălile sale se află în toată varietatea ei, puternica tehnică cu care industria sovietică a utilat agricultura noastră. Aici

↑ Laureata Premiului Stalin, Aliahan Sultanova, Erou al Muncii Socialiste, care, prin succesele obținute în domeniul sericulturii, a adus faima colhozului „Kirov” din valea Fergana. Ea examinează realizările sericulturilor gruzini

sînt expuse 1.200 diferite tractoare, mașini agricole, unelte și mecanisme.

Privind această puternică tehnică, vezi stepele nemărginite ale țării scumpe, mările de grîu ce se întind pe mii și mii de kilometri. Vezi combinele care seceră și treieră neobosit. Și gîndul te poartă spre cei ce se află acum la cirna acestor corăbii ale stepeilor. La expoziție se vorbește mult despre cel mai vestit combiner al nostru Dmitri Ivanovici Gontar, cazac din Kuban. Nu o dată l-am văzut în tolu scerîșului. Mic de statură, firav, puțin adus de spate, el stă la comanda combinei. În fiecare vară el strînge în timpul cel mai scurt cea mai mare cantitate de cereale. Pe pieptul său strălucesc două Stele de Aur de Erou al Muncii Socialiste. El participă la expoziție și poate fi întîlnit azi în mulțimea cu aspect sărbătorec ce se vede în fotografie. Imi aduc aminte că într-o noapte l-am văzut la volanul combinei. Șapca era bine trasă pe ochi, iar el murmură ceva. Se părea că socotește numărul spi-celor culcate pe secerătoarea combinei. În fapt Gontar fredona o melodie. Cînta încet căci noaptea nu-i de ajuns să-ți ascuți privirea, ci să fii și foarte atent la zgomotul monoton al motorului care, după cum spune Gontar, trebuie să zumzăie într-una, ca o albină. Dimi-

Un aspect al Pieții Colhozurilor.

neața oamenii n-au mai recunoscut ogorul. Dmitri Ivanovici secerase într-o noapte patruzeci și opt hectare. Acolo, unde ieri se mai întindea o mare de grâu, nu mai era decât miște țepoasă. Era una din obișnu-

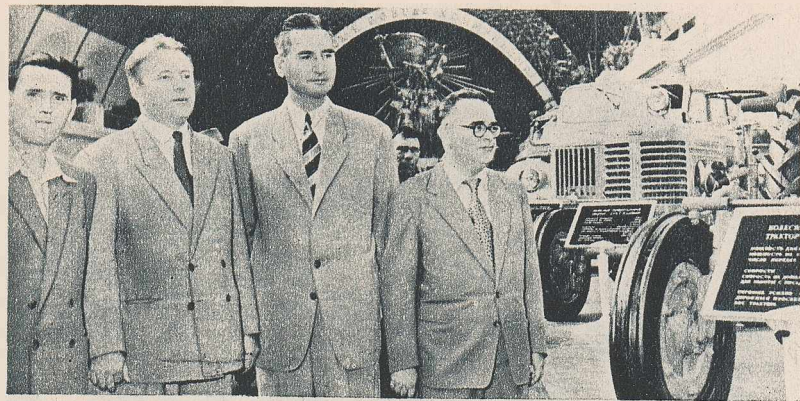
tele nopți ale combinerului sovietic din toiuł stringerii recoltei.

Printre oaspeții expoziției îl putem întâlni pe doctorul Saifuddin Kitchlew, laureat al Premiului Internațional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare”, sosit din India să viziteze expoziția de pe șoseaua Iaroslavl. Dacă combinerul Gontar va avea prilejul să-l cunoască pe acest militant înflăcărat al Indiei de astăzi, și lucrul acesta se va întâmpla desigur, acesta îi va povesti cum în anul 1951, atunci când poporul indian avea nevoie de piine, din portul Novoroșiisk plecau unul după altul spre Bombay vapoare cu grâu din Kuban. Țin minte cum într-o zi scoțind un pumn de grâuțe din buncher, Dmitri Ivanovici a spus:

— Boabele sînt uscate, poți să le trimiți direct în India.

În același pavilion poți vedea tractoare electrice. La noi în Uniune există tractoriști pentru care stepa nu mai e stepă, dacă deasupra ei nu se întinde linia de înaltă tensiune, dacă la orizont nu se văd ca niște faruri stațiunile reductoare, dacă deasupra acoperișului ca binei nu se află un braț care să regleze mișcarea cablului. Acum o jumătate de veac și mai bine aflîndu-se pe malul micului rîu siberian Sus, la lumina unei lămpi de gaz, Vladimir Ilici Lenin, în vîrstă de 27 ani, fiind deportat de țar, visa și nu numai visa, ci prevedea în mod real folosirea electricității pentru cultivarea pămîntului. Și iată că pe standurile Expoziției Agricole Unionale sînt expuse tractoare electrice, care și-au cucerit de mult un loc important pe cîmpurile noastre colhoznice.

Desigur că nu se poate reda într-un reportaj de proporțiile acestuia nici a mia parte din cele ex-

Expoziția Agricolă Unională din Moscova inaugurată la 1 august 1954 este vizitată de numeroase delegații străine. În fotografie: oaspeți români în pavilionul „Mecanizarea și electricizarea agriculturii”.

puse în cadrul Expoziției Agricole Unionale. Pentru a avea cît de cît idee de proporțiile acestei minunate expoziții este suficient să spun că el își are troleibusul său cu douăsprezece stații, că afară de standurile pavilioanelor există aici și parcele descoperite, oranjerii și sere, unde vizitatorii pot vedea — dacă se poate spune așa — universitatea în acțiune; că în cadrul expoziției au fost construite ferme, în care se află peste două mii de animale de înaltă productivitate, iar pe malul lacului se află ferme pentru creșterea păsărilor cu trei mii de găini, găște, curcani și rațe, de diferite soiuri; că au fost plantați peste patruzeci de mii de copaci din care mai mult de cinci mii pomi fructiferi.

Lume multă în toate pavilioanele. Aici poți întâlni nu numai reprezentanții tuturor popoarelor

Uniunii Sovietice, ci și numeroși oaspeți străini, inclusiv români. Despre unul dintre membrii delegației române mi s-a vorbit în satul Palazu-Mare, în apropierea Constanței.

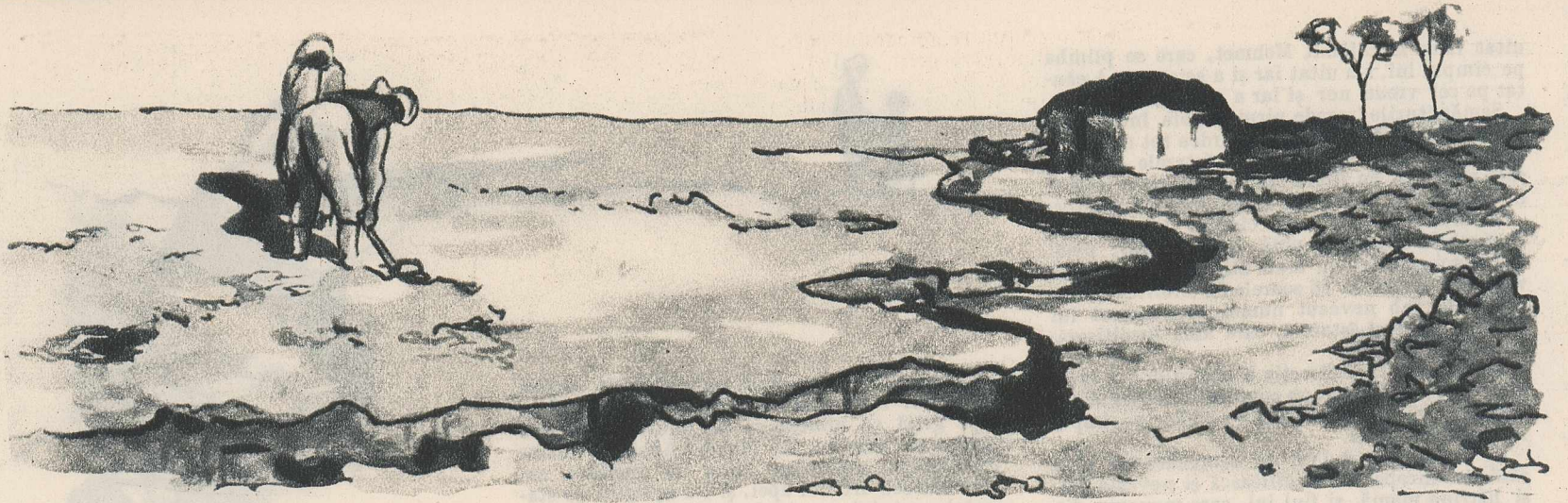
— Președintele nostru Gheorghe Bileca — mi-au spus colectivității, pe care i-am întâlnit pe aria mecanizată — a plecat la Moscova, la Expoziția Agricolă Unională.

Simțeau că colectivității, pe lângă faptul că erau mîndri că președintele lor s-a bucurat de această mare cinste, știau că el a plecat la o universitate, de unde fiecare se întoarce cu noi cunoștințe, noi planuri și idei îndrăznețe.

Aceasta este Expoziția Agricolă Unională, creată de armata de multe milioane de oameni ai muncii în agricultura socialistă, sub conducerea Partidului și Guvernului Uniunii Sovietice.

Aspect din pavilionul „Mecanizarea și electricizarea agriculturii.”

Pîriul

Schiță de Sabahattin Ali

Ilustrații de L. BRODATI

Cînd izvorăște din lacul Beisechir, pîriul Ciumra are apa limpede. În podișul Coni, e roșu ca sîngele... Veți crede că e din cauza pămîntului roșiatic al podișului! Eu cred că pîriul s-a înroșit de sîngele țaranului Mehmet Dedemkeil și al fratelui său, care au fost uciși.

Nici cerul nu-i albastru deasupra podișului Coni; e palid... palid...

Să nu credeți că e așa din cauza prafului stîrnit de vînt; eu cred că e din cauza feței palide a lui Mehmet Zaar, care zace în închisoarea din Coni.

*

Ca să obții în deșert o recoltă cît de mică, trebuie să scurmi pămîntul cu unghiile. Plugul nici nu răzbate în pămîntul pietros, care nu dă rod. Aici cresc numai scaieții și ierburi, nu mai înalte de cinci centimetri.

Albia pîriului, săpat de țărani, accentuează și mai mult uscăciunea deșertului. Apele lui tulburi și leneșe curg încet, încet, încruntate, de parcă ar fi nemulțumite că trec pe aici. Și nu numai că nu izbutesc să sature acest pămînt insetat, crăpat de secetă, dar nici măcar nu-l răcoresc; razele soarelui bat pămîntul cu neîndurare și-l usucă mereu. Iar pîriul, în tocmal ca un rîu de ulei, se scurge într-un șuvoi îngust, ce trezește întristarea.

Satele prăfuite ale deșertului, înconjurate de pomișori chirciți, seamănă cu niște grămezi de cenușă. Acolo trăiesc oameni cu mîini crăpate de muncă, cu fețe zbîrcite, arse de soare. Ei încearcă cu încăpăținare să smulgă o bucată de pîine acestui pămînt.

Satul Dedem se află lîngă pîriu, dar pîriul are atît de puțină apă încît ea nu ajunge nici pentru o cît de mică grădină de zarzavat, dar mi-te pentru ogoarele țaranilor. De aceea, în anii ploioși, fețele țaranilor sînt prietenoase, iar în anii secetoși sînt posomorîte. Zădarnic se uită însă țaranii la apele tulburi ale pîriului; un an ploios nu cade decît o dată la cinci ani.

*

Mehmet Dedemkeil și Mehmet Zaar nu erau numai vecini; erau și de aceeași vîrstă. În copilărie se tăvăliseră împreună pe cîmp, se rostogoliseră în praf și gunoaiile de pe ulițele satului. Cînd băieții au crescut mari, pășteau împreună vacile și în timpul liber mergeau la pîriu să arunce cu pietricele în broaște.

Mai tîrziu duceau, împreună cu mamele lor, lapte bătut la piață; tăiau lemne din munți, le vindeau în tovarășie și, cînd puteau să ciupească de la vreun orășean nepriceput cîtiva curuși¹⁾ mai mult, își cumpărau împreună pînză de același fel pentru cîte o cămașă. Apoi, cînd erau flăcăi, au petrecut împreună pe la nunți, învîrtind cu foc fetele și luînd parte la răpirea

Sabahattin Ali scriitor turc progresist. În anul 1948 a fost ucis mișelește de reacționarii turci. În schița „Pîriul”, el descrie viața tragică a țaranilor din Turcia.

mireselor. Ii lega o prietenie trainică. Adesea puteau fi văzuți cum alergau, ținîndu-se de mîna.

Dar foarte curînd veșnica grijă pentru o bucată de pîine, pe care cu sudoarea frunții o smulgeau acestui pămînt sterp, îi făcu mai chibzuiți și mai așezați. Și, fiindcă în afară de aceasta, toată gospodăria cădea pe umerii lor, începură să se vadă foarte rar. Mehmet Zaar s-a însurat. Tatăl lui Mehmet Dedemkeil a murit, iar el a rămas capul familiei, alcătuită din trei persoane: mama, o soră și un frate de 18 ani.

Uneori, serile, se așezau împreună lîngă moschee și se uitau cum se întoarce turma în sat; apoi se uitau unul la altul cu un zîmbet ușor și plecau acasă.

După un timp și Mehmet Dedemkeil, și frațele lui s-au însurat în aceeași zi. Iși luaseră neveste ca să aibă ajutor la munca gospodăriei.

În bordeiele lor de cărămidă nearsă, s-au instalat în cîte un colț cele două nurori, care laolaltă nu aveau mai mult de douăzeci de ani.

Și viața curgea mai departe, așa cum se scursese de veacuri: în lupta mută cu pămîntul tare ca piatra, cu speranța zădarnică că vor smulge măcar o bucățică de pîine. Amintirile din tinerețe, despre prietenie, despre năzdrăvăniile de altădată, au pierit încetul cu încetul, înlocuite de grija arzătoare a pîinii.

*

Într-o zi, pe cînd își uda bucată de pămînt, Mehmet Zaar a observat deodată că nivelul apei din pîriaș scade, lăsînd să se vadă stratul gîlbui de nămol de pe fund. A ridicat capul, s-a uitat la pîriu, apoi la pămîntul lui Mehmet Dedemkeil, așezat mai sus pe cursul pîriului, și a văzut de departe că acolo se construise un zăgaz, pentru ca apa să ude semănăturile celor doi frați.

L-a trimis la ei pe fiul său de șase ani. Acesta a dat fuga, desculț, pe cîmpia arsă de soare, către Mehmet Dedemkeil, și i-a strigat:

— Tata a spus să dați drumul la apă!

Dar Mehmet n-a răspuns nimic. Băiatul a așteptat puțin, apoi a

făcut cale întoarsă. Atunci cei doi Mehmet, cu toate că erau la o distanță de o sută cincizeci de pași, s-au uitat unul la altul cu multe înțelesuri. Privirea lor spunea multe; din acea zi începu o dușmănie aprigă între ei. În privirea lor nu era ură, pentru că nu se petrecuse între ei nimic care să dea naștere la ură. Se vedea numai umbra luptei pentru pămînt și apă, umbră care, atunci cînd cădea pe sufletul omului, îl înnegrea.

Poate că în ochii lor luci o clipă tristețea. Tristețea pricinuită de gîndul apăsător că de acum înainte vor trebui să se dușmănească cu o ură de moarte, ca să poată trăi pe acest pămînt sărac și ars și să scoată din el măcar un pumn de grăunțe.

Era atîta tristețe în ochii lor!... Dar dușmănie nu era. Mehmet Zaar n-ar fi putut să se descurce singur împotriva celor doi frați și de aceea voia să împace lucrurile. Dar a înțeles că nu se va putea: apa nu-l putea îndestula pe amîndoi. Și, într-adevăr, Mehmet Dedemkeil nici nu i-a răspuns.

Mehmet Zaar a așteptat. S-a întors la bucată lui de ogor, s-a uitat la pămîntul sec, apoi s-a

¹⁾ curuși sau piastr — monedă turcească.

uitat lung la celălalt Mehmet, care se plimba pe câmpul lui, s-a uitat iar și a așteptat. A căutat pe cer vreun nor și iar a așteptat...

Semănăturile fragede, pîrpirii, abia începuseră să răsără, în vreme ce soarele ardea tot mai tare, vrînd parcă să le distrugă. Lăstarele fragede, care semănau cu limba unui cîine ce se sufocă în arșiță, se uscau sub razele soarelui arzător.

Bietele plante!... Pe câmpul lui Mehmet Dedemkeil ajungeau pînă la genunchi; pe-al lui Mehmet Zaar nu erau nici măcar de două verșoace. Se părea că soarele își trimitea razele printr-un tub nevăzut numai spre ogorul lui Mehmet Zaar. Lăstarele, care abia încolțiseră, erau îngălbenite.

În oraș exista o direcție a irigațiilor, cu mult personal: un director, un contabil, funcționari — dar nici o picătură de apă nu ajungea pe câmpul lui Mehmet Zaar.

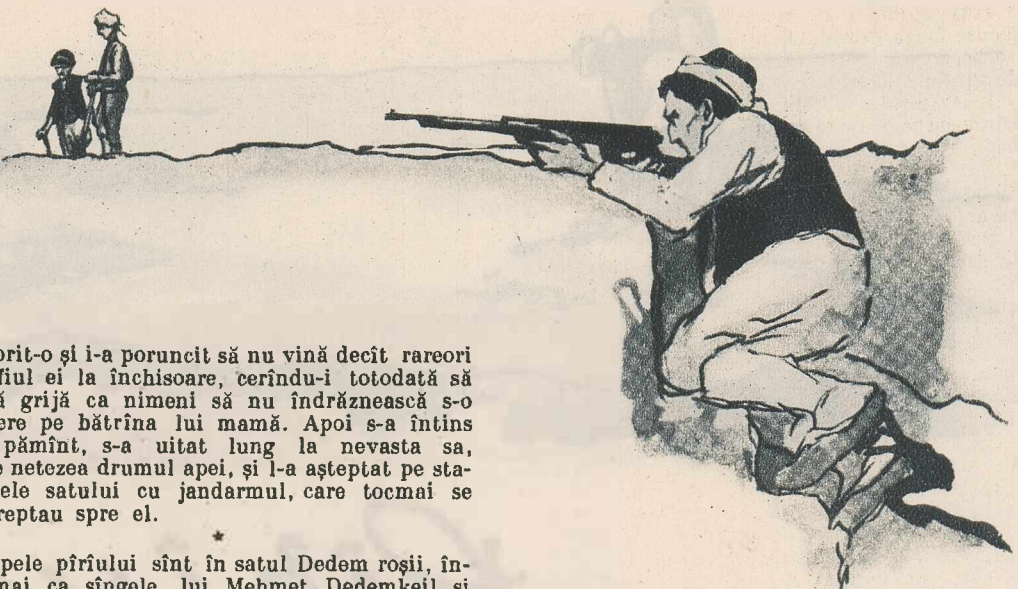
El vedea că, o dată cu semănăturile abia răsărite, începea să se ofilească și nevasta lui, și bătrîna mamă, și fiul lui, care munceau din zori pînă a doua zi în zori cu sapa în mînă. Vedea toate astea, se tot gîndea la ceva și tot aștepta.

Nimeni nu știe la ce se gîndește și ce așteaptă un țaran din stepă...

Într-o dimineață a luat pușca, a ieșit pe câmp și s-a lungit pe fundul pîrfului secăt. Cînd au apărut pe ogorul lor Mehmet Dedemkeil și fratele lui, s-au auzit împușcături.

Nimic nu-i mai ușor decît să omori sau să mori pe acest pămînt mort.

Mehmet Zaar i-a poruncit nevastei, venită în fugă, să rupă zăgăzul și să ude pămîntul, spunîndu-i că de acum înainte nimeni nu va mai zăgăzui apa. Cînd nevasta a vrut să plece,

a oprit-o și i-a poruncit să nu vină decît rareori cu fiul ei la închisoare, cerîndu-i totodată să aibă grijă ca nimeni să nu îndrăznească s-o supere pe bătrîna lui mamă. Apoi s-a întins pe pămînt, s-a uitat lung la nevasta sa, care netezea drumul apei, și l-a așteptat pe stărostele satului cu jandarmul, care tocmai se îndreptau spre el.

Apele pîrfului sînt în satul Dedem roșii, întocmai ca singele lui Mehmet Dedemkeil și al fratelui său...

Cerul, deasupra podișului Coni, e palid, întocmai ca fața lui Mehmet Zaar în închisoare...

Împreună cu el stă un cioban din același sat. A îndrăznit să ceară de la agă*) leașa pe un an de muncă și acum e condamnat la doi ani pentru falsă învinuire de furt de oi. În timpul orei de plimbare prin curte, ceilalți arestați îl înconjoară pe cioban; cu ochii pe jumătate închiși și cu capul dat pe spate, el cîntă un cîntec născut în satul Dedem:

*) agă — hogătașul satului, chiabur.

*O soartă tristă peste sat s-a abatut:
Două neveste, bărbații și-au pierdut,
Văduvele plîng — să le liniștești e greu,
Se uită dușmanii, prietenii plîng...*

Dar îndată ce ciobanul îl zărește pe Mehmet Zaar, tace: el știe că Mehmet n-ar putea asculta nepăsător acest cîntec.

Într-o fabrică automatizată de PRODUSE LACTATE

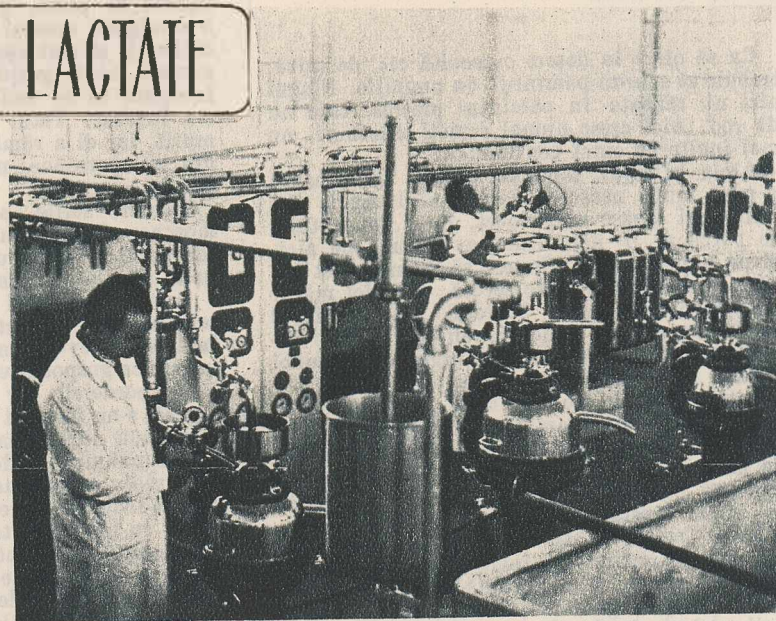
Simeria se află la răscrucea unor drumuri care duc spre localitățile cu mari întreprinderi metalurgice și miniere. De aceea e foarte nimerită înființarea aci a fabricii de produse lactate de curînd intrată în funcțiune.

Fabrica de la Simeria — construită datorită grijii regimului democrat-popular — este singura fabrică din țară de acest gen complet automatizată, după ultima expresie a tehnicii.

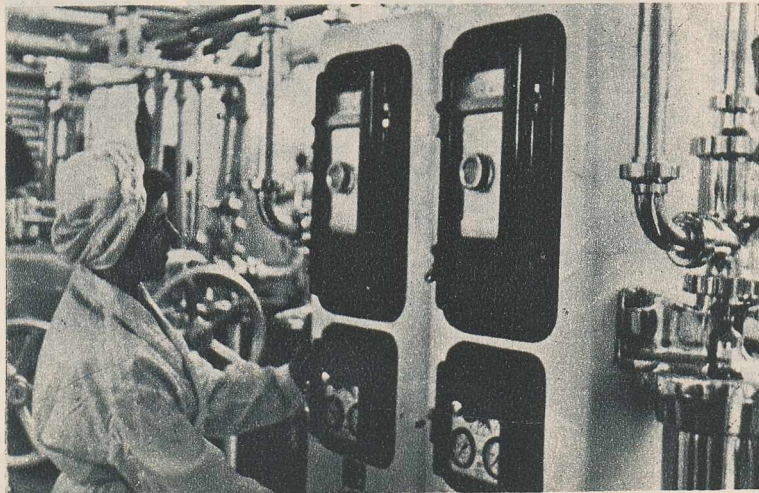
...Nu se face încă bine ziua și în curtea fabricii sosesc din toate direcțiile camioane încărcate cu bidoane. Se aduce laptele și smîntîna de la centrele de colectare. Prima operație: se controlează gradul de aciditate și procentajul de

grăsime al laptelui, după care urmează procesul de pasteurizare. Din acest moment, toate operațiile de prelucrare a laptelui devin mecanizate. Este de ajuns să răsucești un singur buton, pentru ca fabrica să intre în funcțiune, putînd da zilnic pînă la 7000 kg lapte pasteurizat, 500 kg unt, cantități însemnate de brînzeturi, lapte acidulat, iaurt, ș. a.

Dar cea mai importantă operație este pasteurizarea laptelui. Mii și mii de muncitori metalurgiști de la Hunedoara sau Calan, ceferiști din triajul Simeria, lucrători din Deva sau Orăștie, primesc zilnic lapte perfect curățat de toate impuritățile. Prin pasteurizare se înțelege încălzirea laptelui la

○ secție importantă a fabricii: hală de pasteurizare.

o temperatură de 85 — 90 grade, urmată de o răcire bruscă la plus 3 grade, în scopul de a se distruge toți microbii, fără a se scade însă din cantitatea de vitamine, care la fierberea obișnuită dispar. De la strecurarea laptelui, care este prima operație, pînă la prelucrarea și depozitarea lui într-un tanc izoterm, precum și prepararea tuturor celorlalte produse, totul se face numai cu ajutorul mașinilor.

Numărul muncitorilor care lucrează efectiv în producție nu depășește 11 oameni. Aici totul este mecanizat. În afară de patru sau cinci muncitori care recepționează laptele crud sau expediază produsele fabri-

cate, restul controlează doar mersul mașinilor.

Pentru ca lucrurile să meargă și mai bine, Direcția generală a laptelui din Ministerul Industriei Alimentare ar trebui să se îngrijească ca fabrica să capete un grup electrogen pentru ca să nu-și mai întrerupă activitatea ori de cite ori nu i se furnizează curent electric. De asemenea, să se construiască o clădire anexă pentru depozitarea sutelor de vase cu care se transportă laptele. Fabrica „Tehnofrig” din Cluj poate și ea să ajute fabrica de produse lactate din Simeria, furnizîndu-i în viitor bidoane metalice de mai bună calitate.

Toți soldații îl cunoșteau pe Bîrzu. Nu făcuse fapte deosebite, nu se pricepea să spuie vorbe de duh. Mai tot timpul tăcea frământat de gânduri. Dar soldații îl cunoșteau.

Înalt, osos, cu fața prelungă peste măsură, Bîrzu aducea la înfățișare cu un cal slăbănog ieșit cu greu din iarnă.

Oamenii îi scorniseră porecla: Bîrzu-Calul. Și porecla nu fusese scornită numai din pricină că ar fi fost o asemănare, ci și din alte pricini.

Pentru infanterist, marșurile vin când nici nu te aștepti. Mai cu seamă în vreme de război. Un ordin scurt. Încarci în spinare tot ce-ți aparține și la drum. Zece, treizeci, cincizeci de kilometri de drum. Cine poate ști? Dacă ostașul prinde o vorbă de pe la curieri ori de la cine știe cine și află că distanța-i mare, se mai ușurează de lucrurile netrebuincioase. La drum lung e bine să fii ușor.

În seara aceea venise iarăși ordin de marș. Pe neașteptate. Ostașii se foiau somnoroși. Era trecut de miezul nopții. Umbra vorba că marșul nu va fi prea lung, dar cu urcușuri destul de grele pînă la un cîmp și de acolo undeva către frontul de la Iași.

Toți cîntăreau din ochi lucrurile (cîte nu se strîng în ranița ostașului): să le care, să nu le care? Fiecare își făcea socoteala după mîntea și puterea ce o avea.

Bîrzu se chinuia de zor într-un colț să strîngă cataramele în desind în raniță cu bocancul. Broboane mari de sudoare îi inundau fruntea, ceafa. Cînd isprăvi de încetărîmat, o încercă în mîini și icni. Ranița era grea ca plumbul. Se îndreptă de șale. Din sacul de merinde agățat într-un cui scoase un bruleț roșcat cu care-și înfășură cu pricepere mijlocul în dreptul șalelor. Peste brîu petrecu cureaua, strîngînd-o pînă la ultimul ochi.

Parcă mulțumit că terminase operația aceasta anevoioasă, Bîrzu căută cu ochii printre cei ce forfoteau prin cameră.

— Bre Cercel, nu vii să-mi aburci sărăcia asta de raniță? E greu pînă o potrivesc în spate, că pe urmă...

Cercel veni lîngă Bîrzu, și, fără să mai aștepte, prinse cu mîinile curelele raniței, dînd să o ridice, dar o scăpă din mîină. Bîrzu dădu să-i ajute dar Cercel se uită lung la el, apoi la ceilalți.

— Măi, oameni buni, să știți că Bîrzu al nostru e scrîntit o leacă la mîntea. — Apoi adresîndu-se numai lui Bîrzu: Ce ai, măi nebulule, în raniță, că doar n-ai fi tu magazia de muniții a companiei?

Bîrzu se așeză pe marginea patului căuțîndu-și vorbele, dar nu apucă a spune nimic. De afară ajunse la urechile ostașilor ordinul de încolonare! Se produse învîlmășeală. Care mai de care își sălta în spate ranița, ieșind în fugă pe ușă.

Cercel dădu să plece dar întilni ochii rugători ai lui Bîrzu. Înșfăcă în brațe ranița aburcîndu-i-o lui Bîrzu în spate. Îi ajută la prins cataramele, mormăind printre dinți:

— Să mor dacă nu ești scrîntit la mîntea, să mor...

— Ce știți voi de nevoile omului — îi întoarse Bîrzu vorba, ieșind cu greu pe ușă.

Prinsese a se lumina de ziuă, cînd coloana începu urcușul. Intrase în munți. Șoseaua șerpuia în serpentină, de li se părea ostașilor că se învîrt pe loc. Ranițele păreau din ce în ce mai grele. Curelele pătrundeau în carne încetul cu încetul.

Bîrzu sălta mereu ranița. Picioarele lui lungi păreau frînte de la genunchi. Pe gîtul subțire pielea-i era întinsă stînd gata, gata să plesnească. Șiroaiele de sudoare porneau din păr pe frunte, strecurîndu-se pe sub gulerul vestonului. Ochii îi erau acoperiți de o ceață deasă. De cîte ori simțea mai ascuțită durerea umerilor curmați de curelele raniței, îl fulgera gîndul să se repeadă în șanțul de pe margine și să golească greutatea de plumb a raniței. Dar tot atunci în mîntea își făcea loc alte gânduri. Prin ceața ce-i acoperea ochii parcă vedea o căsuță ridicată într-o livadă departe, departe, fără uși, fără geamuri, prin care vîntul și ploaia colindau fără opreliște. „O mai duc... — se înversuna Bîrzu — poate trec în drum pe aproape de casă, poate primesc permisie...“ și printre dinți îi scăpau sudalme aspre.

La primul popas se trase mai la o parte și

Bîrzu

— schiță —

de Dumitru IGNEA

se răsturnă, sfișit, în iarba mărișoară de pe marginea șoselei. Simțea cum îl cuprinde o toropeală.

Cercel, Paltin și Curcă, oameni din grupă și megieși cu satele, s-au tras mai aproape de el. Au răscuit împreună cîte o țigară. Într-o vreme Cercel rupse tăcerea vorbind gros:

— Măi Bîrzu, măi — ce-ți fărîmi tu ciolanele cu pustiul ista de greutate? Azvîrle-l boalelor!... Nu vezi cum te trec nădușelile, așa... de florile mărului! Și pe urmă, ce păcatele tale cari în raniță cu atîta înversunare? Binele de pe lume...? Aur? Ca miine luăm gloanțele în piept și tu... cal. Numai șaua îți mai lipsește.

Pe Bîrzu-Calul îl năpădiră iargîndurile, purtîndu-l pînă în satul lui, așternut undeva în lunca Siretului. Cu doi ani înainte de a fi izbucnit pirjolul războiului, strecurîndu-se cu greu prin nevoi, pornise să-și ridice o căsuță după trebuință. O dăduse gata din vîlătuci, îi durase coperiș din stuf bătut, dar mai departe nu mai făcuse nici un pas. Se înglodase în datorii. L-a prins războiul tot fără uși și fără ferestre. A primit ordinul, a plecat și a lăsat-o așa. Gîndul la casa neterminată nu-l părăsea nici o clipă. De cîteva luni începuse să adune, de pe unde găsea, balamale, mîinere de uși, broaște, șuruburi și forabăre. Toate le îngrămădise în raniță.

Cum stătea acum răsturnat pe marginea șoselei, simțea în spate răceala ferului adunat în raniță și parcă îl cuprinde o furnicătură prin tot corpul. Scoase un oftat lung și rupse tăcerea, spunîndu-le celor trei toată povestea.

Din nou se lăsă tăcere adîncă. Nu se auzea decît foșnetul pădurii împletit cu concertul neîntrerupt al păsărilor trezite de revărsarea zorilor. Într-o vreme Cercel mormăi printre dinți:

— Catapiteasma cui a închinat-o de viață!...

Măi, Bîrzu, măi, eu n-am de loc casă. Dorm în grajdul primarului, la care slujesc de cînd mă știu, dar nici că mă gîndesc să pornesc a-mi ridica una cu căpriori din pădurile acestea. Avem noi păduri mai pe aproape și... poate o veni o vreme...

— Noroc de război, că altminteri o viață stătea cu țol la ușă, intră în vorbă Curcă. Hei, grijiania lui de război pornit pentru stringere de clampe și balamale! Vai de capul tău, Bîrzu!

— Vai de capul nostru!... mormăi Paltin.

Bîrzu părea că tot caută cu ochii ceva în desimea ierbii mătăsoase de pe marginea șoselei.

Cînd s-a dat ordinul de încolonare, Curcă și Cercel l-au abureat pe Bîrzu de subsuori. Îi trosneau ciolanele. Au mai mers pînă către

vremea prînzului, apoi s-au oprit din nou. Din depărtare se auzea tunetul necontentit al artileriei. Frontul era aproape. Umbra vorbă că va trece mareșalul să inspecteze trupele.

La inspectia făcută companiei, căpitanul Mîndru s-a oprit în fața lui Bîrzu, sfredelindu-l cu privirea.

— De ce nu te-ai bărbierit, mîrlane? Tu nu știi că trece Mareșalul?

— Să trăiți, m-a vlăguit drumu'...

Bîrzu dormise o bucată de vreme. Greutatea raniței îi băgase moleșeală în oase. În spate îl încercau cîteva junghieri.

— Ai dormit, trîntorule... Tocmai cînd trebuia să vină Mareșalul. Vrei să faci compania de ris?... Armata!... Țara!...

Mîndru se apropie de Bîrzu, care înlemnise în poziția de drepti. Căpitanul întinse mîna, prinse între unghii un fir de păr din barba roșie a lui Bîrzu, încercînd să-l smulgă. Bîrzu se strîmbă de durere, zgîrcind un picior.

— Nu mișca, mîrlane, că te cîrlesc. Așa ar trebui să te bărbieresc, dar nu-i vreme acuma. Sergent... Să-l bărbierim imediat pe uscat!... Cît fumez eu o țigară!

Bîrzu ieși în fața companiei. Sergentul Cristu cotrobăi zăpăcit în sacul de merinde după lamă și mașină. Începu să-l bărbierească cu mîna tremurîndă. De la o vreme pe fața lui Bîrzu năpădi singele.

— Nu merge, dom'căpitan, se oprește lama — raportă sergentul.

Printre soldați părea că trece un freamăt asemănător cu cel al pădurii.

— Scuipați-l... în mă-sa. Lasă că nu crapă. Mîrlanul are obrazul gros...

Pînă la urmă l-au bărbierit. Singele se amesteca cu lacrimile ce curgeau șiroaie din ochii lui Bîrzu.

Căpitanul Mîndru îl privea cu ochii micșorați, frămîntînd nervos mînușile în mîinile ținute la spate. În priviri i se citea o mare satisfacție.

— Așa, ostaș... să te înveți mîntea... toți să se învețe mîntea!

Bîrzu ridică capul, privindu-l pe Mîndru cu ochii încetoșați de lacrimi... Strînse puternic din masele și se îndreptă din șale, parcă lungindu-se și mai mult. Pe neașteptate vorbi ascuțit, aproape țipînd:

— Să mă scoateți la raport... mai departe...

Mîndru tresări și se întunecă la față, scăpînd mînușile din mîini. Se apropie de Bîrzu, îi cîrpi două palme, apoi răcni ca scos din minți:

— Raport? Na raport! Te trimit în linia întîia, să dai raport rușilor. Mîntea, chiar mîntea te te trimit. Acolo nu-i nevoie să te bărbierești!...

*

... Se lăsase noaptea. O tăcere adîncă, apăsătoare cuprinsese pe ostași. Unii dormeau, alții fumau țigară după țigară.

Bîrzu, tras mai la o parte, stătea cu fața afundată în iarba. Încă nu-l lăsaseră usturimile. Gîndurile i se îngrămădeau buluc în mîntea, se răscoleau, păreau că pleacă și iar năvăleau cu înversunare: Căsuța... Mîndru... Mareșalul... războiul sfînt... linia întîia...

Stătu așa multă vreme. Poate trecuse de miezul nopții. Parcă îl mai lăsase usturimea. Un gînd i se înfipse în mîntea, ascemenea unui țărș. Se sculă și tiptil se trase lîngă ranița. Desfăcu cu înfrigurare cataramele și apucînd-o de fund, o goli ușurel în iarba. Clinchetul balamalelor și broaștelor se pierdu în foșnetul pădurii. Mîinile îi tremurau. „Cum o fi dincolo?... Părea că șovăie. Băgă sacul de merinde în raniță. Mantaua o avea pe el. Se ridică, cătu cu ochii în dreapta și stînga și porni agale printre copaci, ferind ranița. O voce îl țintui pe loc. Era santinela din schimb.

— Încotro, Bîrzu?

O clipă tăcu, adunîndu-și vorbele. Ochii căutau parcă să străpungă întunecimea pădurii pînă acolo unde se auzea bubuitul înfundat al tunurilor. Răspunse agale:

— Ia... să mă răcoresc. Mă ustură la inimă... Apoi pieri în desimea copacilor.

Dimineața Bîrzu nu a răspuns la apel. Privirile soldaților se plimbau de la grămada de balamale, clante și broaște, răsturnate în iarba, la deșul de nepătruns al pădurii...

Ilustrație de A. POCH

Intorcerea lui Scanderbeg și a ostașilor săi în patrie.

Actorul sovietic A. Horava, în rolul lui Scanderbeg.

SCANDERBEG

- INSEMNAȚI PE MARGINEA FILMULUI -

de Haralambie BOROȘ

regizor de filme la Studioul „București”

În 1952, atunci când petreceam ziua de 1 Mai la Moscova cu profesorii și colegii mei de la Institutul Unional de Cinematografie — Grigore Vasilievici Alexandrov, artist al poporului din U.R.S.S., ne-a spus: „Să știți că, deși veți lucra departe de noi — la Praga sau Phenian, la Varșovia sau Tirana, la Budapesta, Berlin, Sofia sau București — vă vom urmări îndeaproape realizările și, la nevoie, vă vom ajuta cu critica noastră. La rîndu-vă, urmăriți realizările noastre și scrieți-ne părerea despre ele. Scrisorile voastre ne vor bucura mult. Iar voi între voi, deși veți fi peste mări și țări, urmăriți-vă munca, ajutați-vă frățeste. Ne va lega ecranul care va arăta fiecăruia ce-a făcut celălalt”.

Cuvintele acestea ale profesorului nostru, spuse atunci de sărbătoarea lui 1 Mai la Moscova, le-am auzit parcă de curînd, ca pe un ecou drag, la București, atunci cînd am văzut filmul „Scanderbeg”, rod al colaborării frățeste a studiourilor sovietice „Mosfilm” cu studiourile albaneze „Noua Albanie”.

Eram emoționat. Filmul îmi vorbea nu numai de dragostea și ajutorul frățesc al cineaștilor sovietici pe care i-am cunoscut și mi i-am apropiat atîta, dar și de unul dintre cei mai buni colegi și prieteni ai mei din timpul studenției de la Moscova, albanezul Victor Stradaberta, care lucrase ca regizor la acest film și își susținuse cu el lucrarea de diplomă. Și acum, așa cum spusese Grigore Vasilievici, ecranul îmi dădea putință să-i cunosc munca, realizările.

Acest emoționant film, realizat după un scenariu de M. Papava, de către regizorul principal Serghei Iutkevici în colaborare cu regizorii M. Anjaparitze și prietenul meu Victor Stradaberta, este o pagină din lupta de demult a micului dar eroicului popor albanez, pentru libertatea și independența țării sale.

Scanderbeg a fost unul din cnejii albanezi care, sprijinindu-se pe popor — întocmai ca viteazul nostru Ștefan cel Mare și cam în aceeași perioadă cu el — a luptat eroic împotriva turcilor pentru libertatea și independența țării sale. El a fost nu numai un strălucit conducător militar, dar și un vrednic conducător politic. Înțelegînd mai bine decît oricare alt cneaz albanez că, pentru a cuceri victoria, poporul trebuie să

fie unit, Scanderbeg a luptat din toate puterile sale pentru realizarea acestui țel și pentru strîngerea legăturilor lui cu poporul.

În fața realizatorilor filmului au stat probleme grele: cunoașterea adîncă a poporului albanez, a specificului său național, a obiceiurilor sale, precum și a epocii în care a trăit Scanderbeg. Căci, la baza muncii lor a stat tot timpul principiul marxist-leninist că fiecare popor își are specificul și particularitățile sale naționale, deosebite de alte popoare. Creatorii sovietici s-au străduit să cunoască și să redea acest specific, și strădania aceasta se vede realizată în film.

Încă din perioada de pregătire, regizorul principal a lucrat într-o strînsă colaborare cu Victor Stradaberta. Prietenul meu, care cunoaște bine trecutul poporului său, îi prezenta cu regularitate, în traducere, materiale istorice necesare documentării asupra epocii în care a trăit și și-a desfășurat activitatea eroul Scanderbeg. Colaborarea aceasta n-a încetat o clipă nici la alcătuirea distribuției — din care fac parte și actorii sovietici, și actorii albanezi — nici la rezolvarea problemelor muncii de regie.

Acum, cînd filmul este gata, putem spune că această colaborare a pornit de la o idee fericită, pentru că din ea s-a născut un film de o înaltă valoare artistică. Ceea ce m-a impresionat cel mai puternic, văzînd filmul, a fost felul cum realizatorii lui au reușit să găsească mijloacele cele mai expresive și mai emoționante pentru a reda lupta eroică a poporului albanez. Scena în care micul Scanderbeg este despărțit de tatăl său, cea în care un copil e biciuit pentru că nu vrea să meargă în robie, și multe altele te fac să simți cu adevărat ura poporului albanez, pînă și a copiilor lui, față de asupritorii turci. Minunat este de asemenea redată în film dragostea poporului față de patria sa. Și în această privință, o contribuție importantă a dat-o operatorul E. Andricanis, care a reușit, cu o înaltă măiestrie artistică, să

îmbine acțiunea cadrului cu minunatul peisaj albanez.

Un alt merit deosebit al realizatorilor filmului este acela că, deși au lucrat și cu actorii sovietici, și cu actorii albanezi, care nu-și cunoșteau reciproc limba, au reușit totuși să alcătuiască un colectiv omogen, care s-a ridicat pînă la cele mai înalte culmi ale măiestriei artistice. Nu pot uita figura lui Scanderbeg, interpretată cu atîta măreție, dramatism și omenesc de către actorul sovietic A. Horava, și nici jocul celorlalți actori, care s-au integrat atît de bine rolurilor: Adivie Alibali, Maim Freșeri, Sokolovskaia, Tenin, Jakov, Belakurov. Datorită măiestriei lor, am trăit tot timpul filmului, cu emoție și pasiune, alături de personajele pe care le-au interpretat.

Minunat au fost rezolvate și scenele de bătălie, care prin măreția lor mi-au amintit de unul din puternicele filme ale lui Eizenștein: „Alexandru Nevski”. Desigur că și muzica, de o înaltă valoare, scrisă de I. Sviridov și Cesk Zadea, a contribuit în mare măsură la redarea atmosferei acestor scene, și în general atmosferei întregului film. Și aici, colaborarea dintre un compozitor sovietic și unul albanez a reușit să îmbine măiestria și talentul lor într-un chip armonios, și folositor filmului.

Impresionant este și felul în care a fost rezolvată partea plastică a filmului. Ea a mers pe linia întăririi ideii acestuia, ca și pe linia de adîncire a specificului poporului albanez. Cu toate acestea cred că, în această privință, realizatorii filmului au căzut într-o greșeală. Furați de frumusețea portului național, ei au prezentat spectatorului niște costume ca scoase din cutie, neverosimile pentru viața de fiecare zi și pentru atmosfera aceea de luptă.

Despre valoarea politică, istorică și artistică a acestui film înzestrat cu deosebite calități ar fi încă multe de spus. Vreau însă să mă opresc puțin asupra muncii depuse la el de prietenul meu, regizorul Stradaberta. Și așa cum ne-a povățuit iubitul nostru Grigore Vasilievici, să-l ajut frățeste

și cu unele observații critice ale mele. Spre exemplu: deși secvența „Nunta”, care a fost realizată exclusiv de el, este un lucru foarte frumos, are totuși o lipsă: nu dispune de unele detalii care ar fi putut contribui din plin la redarea specificului obiceiurilor de nuntă ale poporului albanez. Lipsită de aceste amănunte artistice, nunta se aseamănă cu oricare altă nuntă, din oricare țară.

De asemenea cred că planul doi, adică munca de care a răspuns direct Victor Stradaberta, nu este întotdeauna în concordanță cu atmosfera din prim plan sau, mai bine zis, nu reușește să o întregască. În scenele înapoierii acasă a lui Scanderbeg, bunăoară, țărani și soldații din planul doi și din plan mai îndepărtat se bucură formal și nu reușesc să redea cu adevărat faptul că Scanderbeg era așteptat cu dragoste de întreg poporul.

Sînt convins însă că asemenea lipsuri vor fi înlăturate pe viitor din munca tovarășului Stradaberta. Și cînd îmi exprim această convingere, mă bizui în primul rînd pe experiența și prietenia pe care le-a cîștigat de la marele regizor sovietic Serghei Iutkevici. Aceasta prietenie îi e desigur dragă lui Victor, cum îi dragă fiecăruia din noi prietenia profesorilor noștri sovietici, care ne-au ajutat în formarea artistică. Formarea prietenului meu albanez ca regizor se leagă strîns de numele lui Serghei Iutkevici, care nu a precupețit nimic pentru a-l sfătui și ajuta pe Victor și, prin el, tînăra cinematografie albaneză. Datorită ajutorului lui Serghei Iutkevici, Victor a reușit să-și realizeze cu succes lucrarea de diplomă. Și tot datorită acestui ajutor, el va reuși, sînt sigur, să realizeze cu bine primul lui film, care va fi un moment din lupta eroică a partizanilor albanezi împotriva cotropitorilor fasciști, luptă la care tînărul regizor a participat.

De aici, din București, eu îi doresc colegului și prietenului meu Stradaberta de la Tirana mult succes în realizarea planurilor lui și îl asigur că îi urmăresc cu bucurie munca. Iată dar că, deși departe unul de altul, sîntem totuși alături, așa cum ne-a povățuit Grigore Vasilievici Alexandrov; alături ca atunci la Moscova, în anii studenției, cînd ne pregăteam în grupă pentru examenul la materialismul istoric sau la istoria artelor...

Plaja de la Vasile Roaită.

Pe litoralul Mării Negre, la
Mamaia, în trecut loc de huzur
și dezmăț pentru burghezo-
moșterime, își petrec azi con-
cediul mii de oameni ai muncii.

Din an în an tot mai mulți sînt oamenii muncii care-și petrec concediul în stațiunile balneo-climaterice. În fotografie: un grup de vilegiaturişti privesc de pe Stîncă Şoimului împrejurimile Tuşnadului.

Foto: A. LOVINESCU

Stațiunea de odihnă Călimănești. Vedere dinspre gară.

Foto: A. LOVINESCU

Izvorul Mureșului, frumoasa și liniștita localitate climaterică din Regiunea Autonomă Maghiară. Aci funcționează o tabără de odihnă pentru sute de elevi ai școlilor profesionale, veniți aici din toate colțurile țării să-și petreacă vacanța de vară.

Contele Amon falsifică bani și... construiește un drum

Când a venit Galbawer în aceste locuri, nimeni nu știe. În pădurile întunecoase de fagi care inconjoară râul Bistra, prezența omului bărbos, înalt și deșirat, tăcut și visător, n-a aflat-o nimeni multă vreme. Într-o bună zi, păstorii din Cuzap l-au întâlnit într-o poieniță lângă locul Huta-Voievozi. Sta pe un butuc și sălta în palme pietre cu cristale albe. Le ridica în dreptul ochiului și privea către soare.

— Să fii sănătos, călătorule, l-au dat binețe păstorii curioși.

Speriat, bărbosul a tresărit, apoi, văzând oameni pașnici, a ridicat mâinile în sus bucuros și a strigat puternic:

— Cuarț! Cuarț!

Nu era un salut, era o descoperire, dar cine să-nțeleagă...

Și iată că, peste puțină vreme, când păstorii din Cuzap au ajuns din nou cu vitele la pășunat în aceste locuri, în poieniță se ridicase o mică baracă de lemn, durată din secure, unde în niște cazane încinse de un foc groaznic gîlgîia un lichid alb ca laptele. Iar călătorul cel bărbos sufla într-o țeavă lungă, și din capătul țevii ieșeau bășici roșii pe care el le numea sticlă.

...Cam în același timp — anul 1840 — oamenii de încredere ai prea înalților funcționari ai visteriei statului Austro-Ungar aflară de un lucru nu prea cinstit care se petrecea la Viena.

Cică cineva, mare meșter și cunoscător în ale banilor, făcea în mare taină coroane fără știrea monetăriei statului. Cum la Viena, pe Prater, se plimbau și în acele timpuri tot felul de aventurieri, care fugiți din țările lor, care veniți să petreacă lângă dulcea și încântătoarea Dunăre-albastră, nu era tocmai ușor să descoperi pe iscusitul ce se luase la întrecere cu monetăria statului. Dar cum cârciumile au vin și mai ales femei, cei îndrituiți să cercezeze această pungășie au început să le colinde. Într-o bună zi au dat de iscusitul meșter. Găsiră și urmăritorii „adevărul în vin”. Căci contele Amon care bea vin virtos, la beție îi spusese ibovniciei sale taina. Iar ibovnica avea gură prea slobodă...

Din acel ceas, nimeni nu l-a mai văzut pe contele Amon în landou, plimbându-se pe Prater. Plecase în Transilvania să-și ispășească pedeapsa, construind un drum prin pădurile munților de Aramă. Aici, timp

de C. BOZBICI

de câțiva ani construi drumul care duce la „Pădurea Neagră”. Și se spune că steaua polară i-a fost cel mai de preț goniometru. Când drumul a fost gata, la capătul lui, Amon, folosind descoperirea lui Galbawer, întemeie un atelier cu un singur cuptor cu oale pentru topitul sticlei. Și folosind potasiul obținut prin arderea lemnului din pădure, cei câțiva oameni aduși de contele începură să sufle pahare...

Și lupii fug pentru că domnul Liebich e turbat

Zi și noapte în păduri ardeau focuri. La poalele rugurilor stinse, grămezile de cenușă erau încărcate în coșuri și cărate pe spinările cailor la mica topitorie. Când totul era pregătit, răsuna pădurea de cîntecul metalic al trompetei: „să vie suflătorii, suflătorii, suflătorii...” Și suflătorii veneau în puterea nopții

Apoi Amon vîndu fabrica în schimbul unui castel, unui austriac pe nume Liebich. Despre acest austriac mustăcios s-ar putea vorbi mult. Dar nu merită această strădanie. În timpul lui, oamenii lucrau 17 ore în șir, dogoriți de flăcări. El bătu o monedă de alamă, singura valabilă pe teritoriul fabricii. Se spune că lupii fugeau din împrejurimi cînd îl auzeau țipînd la lucrători, căci se socoteau ființe nevinovate.

În 1870 Liebich vîndu fabrica unei bănci din Budapesta, iar ca director veni unul din ginerii marelui capitalist Rotschild. Și așa, pînă în pragul zilelor noastre fa-

brica de sticlă din Pădurea Neagră trecu rînd perînd prin mîinile cîtorva bănci, îmbogățind pe cei nechemăți, pe crunții exploatare.

23 August 1944 deschide noi perspective. Incepe o luptă acerbă împotriva conducerii fabricii care nu plătea salariile cu regularitate, muncitorii solicită îmbunătățirea condițiilor de muncă. Toate aceste lucruri dăinuiră pînă cînd muncitorii puseră mîna pe conducerea fabricii în 1948. Naționalizarea a venit să salveze întreprinderea și să dea un ritm nemiintîlnit producției. Abia de acum, sticlarii de la „Pădurea Neagră” putură să-și desfășoare cu adevărat activitatea creatoare.

Coșulețul pentru flori

Sticla atît de transparentă și fină se naște în mari chinuri, la temperaturi înalte. Potasiul și celelalte elemente chimice, ori cuarțul, se transformă în vîltoarea miilor de grade într-un lichid viscos și clocotitor, lichid din care suflătorul ia în vîrful țevii un strop. Curentul de aer, ce vine din plămîni omului și străbate vergeaua găurită, dă viață materiei plastice, incandescente. Balonașe de diferite dimensiuni tremură în vîrful țevilor suflătorilor, așteptînd cu nerăbdare să primească o formă. E momentul cel mai spectaculos al muncii suflătorilor. Obiectele de sticlă se află în minutele acelea în „stadiul nașterii”. Balonașele sînt puse de suflător în tipare, iar acestea își lasă amprente lor pe fața sticlei. Cel mai de seamă lucru e însă modelatul materiei incandescente. Simbolul modelajului manual este coșulețul pentru flori.

Suflătorul Iosif Szabo mi-a relatat următorul obicei deosebit de interesant. Orice tînăr care lucrează cîțva timp în hută (așa numesc muncitorii suflătorii) își propune de bună voie un examen cu totul original: confecționarea unui coșuleț pentru flori în întregime din sticlă. Un model anume nu există, ci fiecare îl creează manual, după fantezia sa, și-l colorează după gust. A ieșit coșulețul grațios? Examenul a fost trecut, iar aprecierea tovarășilor de muncă nu întîrzie. Ei, de-acum, junele nostru se poate numi suflător! În ce privește destinația acestor coșulețe strălucitoare, este lesne s-o înțelegi: flăcăii sînt tineri, fetele — frumoase...

Mii de cafele, pahare, abajururi, vase etc., se ornamează zilnic la secția de pictură a fabricii.

Florile, mișcăcasele detalii ornamentale de pe abajururi, sînt pictate de tînărul Anton Hartauer.

Iuliana Șanta, una din cele mai îndemnatice muncitoare de la șlefuitoria fină.

Sticla suflată, care ia forma paharelor, cănilor de apă, vazelor de flori, abajurilor etc., după ce este ținută într-un cuptor de călire, merge la pictura decorativă ori la șlefuitoria fină după cum e comanda. Aici li se fac obiectelor podoabe de pret.

Fabrica fiind mai veche, în ultimii zece ani s-au făcut diferite amenajări. În suflătorie s-a asigurat în mare măsură protecția muncii. Știind că în marea lor majoritate muncitorii care au lucrat în ramura sticlei au suferit de tuberculoză sau de alte afecțiuni ale căilor respiratorii, am întrebat medicul fabricii cum se prezintă situația astăzi. Tînărul medic e omul cel mai fără de clientelă din cîți am întîlnit. Asta nu pentru că ar fi nepriceput, ci pentru simplul fapt că, datorită noilor condiții de viață și de lucru, numărul celor suferinzi de boli profesionale este neînsemnat.

În atelierul de pictură decorativă

Familia lui Anton Hartauer s-a stabilit la „Pădurea Neagră” în urmă cu trei generații, cam pe vremea cînd Amon a părăsit fabrica. Din tată în fiu toți au fost sticlari. Unul topea sticla, altul o sufla, dîndu-i felurite forme. Iar cel mai tînăr, Anton, a ajuns pictor decorator. Bineînțeles, nu din în-

țimplare, ci pentru că la secția de pictură era singurul loc unde-l trăgea inima să lucreze. Asta s-a întîmplat în 1945. Trecuse de 14 ani cînd intră împreună cu bătrînul în scunda hală a secției de pictură. De fapt, ceea ce vedea aici nu era o noutate pentru el. Dar bătrînul, ca să se achite de o formalitate, îi spuse meșterului:

— Ia vezi ce-o să iasă din băiutul ăsta. Toată ziua mă bate la cap că vrea să lucreze la voi.

— Cam dă țircoale pe-aici. Se vede că-i place migala. Bine că l-ai adus, acum lasă-l...

Cînd privești, toate par simple și ușor de făcut. Ce-i o floare, colo, pe sticlă?... Ia, o nimica toată! Vai, dar cînd dai cu penelul, parcă în loc de petale a ieșit o plăcintă mică, bună s-o mănînce furnicile.

— Ia stai, flăcăule, pensula nu-i mătură!

L-a luat meșterul și l-a învățat cum se ține o pensulă în mînă, cum trebuie sprijinit cotul, cum se ține și cum se mișcă paharul... Acum da, parcă mai merge, floarea de pe sticlă aduce cu margareta din grădină...

După 9 ani de lucru toate acestea i se par copilării. Dar veșnica problemă care dăinuie și-l preocupă pe Anton e aceea „a noilor motive”. Orice comandă de obiecte ce se face fabricii și trebuie executată de secția de pictură decorativă e nevoie să aibă de cele mai multe ori ornamentații inedite. Am văzut cîteva ornamentații create de Anton Hartauer și Ștefan Korch, cei mai tineri pictori decoratori ai secției. Printre cele mai originale sînt lacul cu conifere și leitmotivul floral de pe o vază. Primul a fost „descoperit” cu prilejul unei plimbări prin pădure. Mai tîrziu, cînd li s-a cerut un model adecvat pentru un serviciu de vin, și-au reamintit de priveliștea care le-a încîntat ochii, și au pictat-o pe sticlă.

Natura minunată, care înconjoară și domină fabrica așezată în mijlocul munților, are o mare putere de atracție asupra acestor impli muncitori care din generație în generație transmit copiilor arta ornamentării sticlei. Culoarele fură ochii. Vezi aici servicii suple de vin, roze ca sarea de europiu ori verzi ca piatra atît de prețioasă și rară de crisoberil; carafe suple cu ape de rubin, ori abajururi galbene, asemănătoare topazului. Și pe apele de sticle ale obiectelor plutesc, parcă ar fi lotuși pe un lac, minunatele flori din pîiențele muntelui. Unele au culoarea crisolitului auriu, altele a berilului aquarin,

multe sînt de culoarea verde a smaraldului... Obiecte prețioase făcute de iscusiții muncitori care își spun simplu și modest, sticlari.

Florile de pe sticlă

La Lacul Roșu sosise mai an, în concediu, un tînerel foarte jovial și prietenos. Venise cu un geaman-tănaș în care, pe lîngă multe lucruri personale, avea și două păhărele tare draguțe. Unul vopsit simplu în culoarea corindonului albastru, celălalt alb, cu frunze de trifoi șlefuite. Le așezase pe nop-tieră, fără să le dea prea mare importanță. Într-o zi, cînd se întoarse de la plimbare, găsi lîngă ele un grup de tineri vilegiaturisti ciorovăindu-se. Alexandru Halgas, șlefuitorul de la fabrica de sticlă „Pădurea Neagră”, asculta opiniile tovarășilor săi, care erau însă foarte diferite. Unora le plăcea paharul albastru, iar celor mai mulți, cel cu frunze de trifoi șlefuite. Iată de ce, cînd l-am întrebat de abundența florală de pe paharele șlefuite de el, a venit cu acest exemplu și mi-a argumentat că ei nu fac un lucru la întîmplare, ci țin seama și de gusturile cumpărătorilor. La șlefuitoria fină, ca și la atelierul de pictură decorativă, detaliile florale de pe obiectele de sticlă au o mare preponderanță. Margarete, trandafiri, garoafe și felurite frunze sînt șlefuite cu migală și răbdare de muncitorii convinși că fac un lucru pe gustul a sute de mii de cumpărători. Florile de pe sticlă nu au miros, dar ele plac totuși și, mai ales, nu se vestejesc niciodată...

Iuliana Șanta a lucrat mai întîi la ambalaj. Aici împacheta pahare, carafe, abajururi, vase, care pictate, care șlefuite. Apoi a ajuns la cantină. Pentru dînsa era tot una. Nu-i plăcea nici la ambalaj, nici la cantină. Voia să lucreze la șlefuitorie. Însă responsabilul de pe atunci al cantinei, un oarecare Antal, avea nevoie de dînsa la spălatură tacîmurilor.

— Șlefuitoria nu-i pentru femei.

Asta era filosofia tuturor patronilor care au stăpînit această fabrică. Căci, pînă acuma cîțiva ani, la

șlefuitoria fină n-a fost primită nici o femeie să lucreze. Motivele: lipsă de îndeminare, de precizie și alte născociri. Pînă la urmă, responsabilul a zburat ca un rîndunel, iar Iuliana Șanta a fost lăsată să lucreze acolo unde-i place. Erau aici cîteva tinere care, îndrumate de bătrînul maistru Francisc Schneider, învățau tainele șlefuirii sticlei. Azi sînt numeroase fete care, alături de bărbați, polizează sticla.

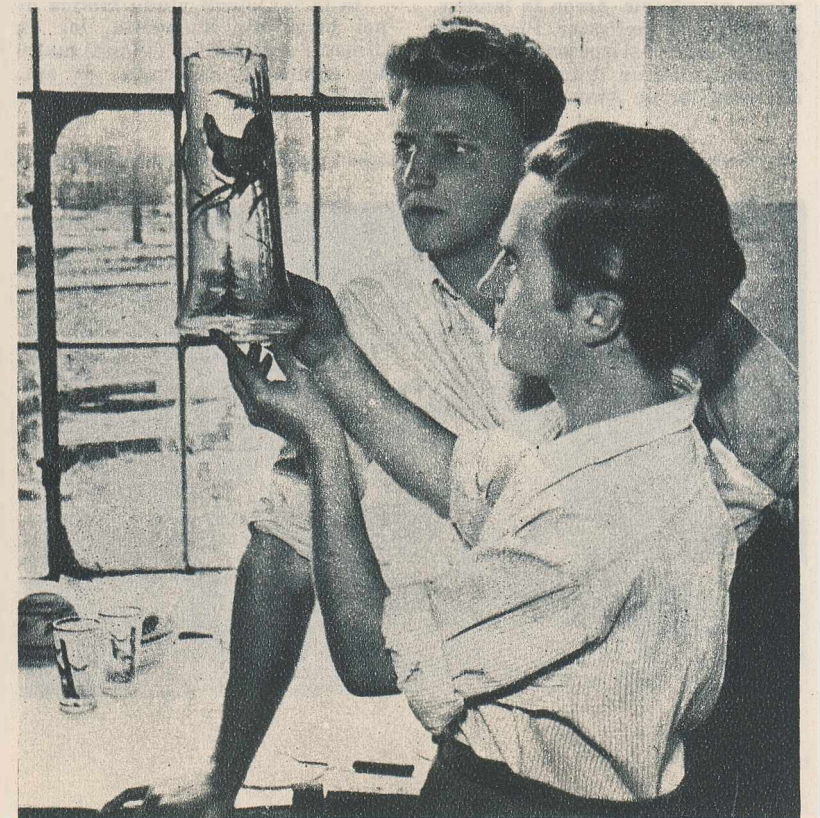
Duminică dimineată, în mica așezare muncitorească din jurul fabricii „Pădurea Neagră”, e mare animație. Muncitorii pleacă în excursie în munți. Pînă către seară, în colonie e liniște. Uneori însă, după amiezile sînt foarte agitate. Amatorii de fotbal, împreună cu familiile lor, se adună în jurul terenului sportiv, amenajat de vreo cîțiva ani, unde tînăra echipă a fabricii susține vreun meci.

Privită de pe colinele care o înconjoară, colonia pare un mic orășel care abia se înfiripă. Casele nou construite în anii puterii populare contrastează cu vechile așezăminte ce dăinuiesc de la începutul secolului. Alte locuințe în construcție prevestesc dezvoltarea coloniei în viitor.

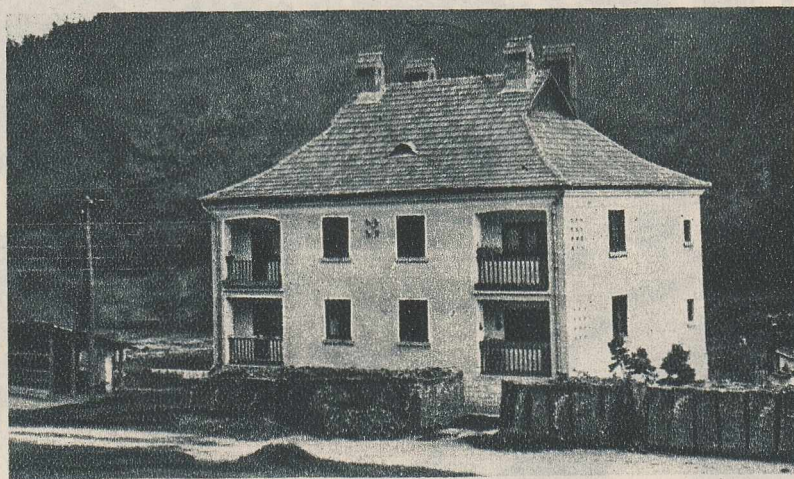
Dacă în trecut toată distracția muncitorilor, se limita la vreun bal, azi cinematograful, stația de radioficare, clubul și serbările prezentate aproape în fiecare duminică de către echipele culturale din regiune sau de către formația artistică locală, oferă tuturor ceasuri plăcute de destindere.

După zece ani a crescut la „Pădurea Neagră” o generație nouă de muncitori. Tîneretul acesta, alături de meșterii cei bătrîni, cu îndelungată experiență, duce înainte tradiția sutelor de sticlari. Tinerii cu greu ar putea să-i înțeleagă pe bătrîni cînd povestesc despre emisarii hăncilor, despre patroni, despre anii cînd tuberculoza secera viața sticlarilor, iar podoabele de pe sticlă se făceau pentru o plată de nimic. Viața s-a schimbat atît de mult în ultimii zece ani, încît toate astea li se par povești despre o lume de mult apusă.

Cana de apă, pe luciul căreia își desfășoară penelul un cocoș de munte surprîns de auroră, este creația unui vechi maistru sticlari. Anton Hartauer și Ștefan Korch (în primul plan) se uită cu atenție la această pictură pe sticlă.

Un bloc muncitoresc dat în folosința salariatilor fabricii.

SCRIITORI ȘI CĂRȚI

DEZVOLTAREA LITERATURII GERMANE IN R. P. R.

Acum optzeci și cinci de ani, un poet socialist german din Sibiu, Friedrich Krasser, publica volumul de versuri „Offnes Visier“ („Viziera deschisă“), prin care arunca mănusa tuturor forțelor reacționare din acea vreme, exprimându-și încrederea în victoria progresului. Burghezia a făcut conjurația tăcerii în jurul acestei opere. Astăzi mesajul înflăcărat al acestui poet al proletariatului german răsună liber, plin de prospețime, amintind generației noastre de luptele pe care le-au dus înaintașii săi. Idealurile pentru care Friedrich Krasser a militat: înfrățirea tuturor naționalităților din Ardeal pe baza egalității de drepturi, emanciparea școlii germane de sub influența misticismului, o viață mai bună și ridicarea culturală pentru cei ce muncesc, sînt realizate astăzi în patria noastră.

Scriitorii și poeții germani din R.P.R. au astăzi deplină libertate de a lupta, prin arta lor, pentru telurile înalte ale vremii: pacea și socialismul. Ei își ridică vocea cu tot mai multă vigoare pentru izbînda acestor idealuri. Pe un plan ideologic superior, acela al clasei muncitoare, scriitorii germani din R.P.R. continuă cele mai bune tradiții de luptă ale înaintașilor lor: Joseph Marlin, Friedrich Krasser, Nikolaus Schmidt, Adalbert Birkenheuer, Paul Moussong, Arthur Schott.

In 1950 a apărut la București o plachetă de versuri intitulată „Aufbau und Frieden“ (Reconstrucție și pace). Ea conținea versurile unor poeți germani de la noi. Acea culegere era o mlădiță încă firavă, dar plină de muguri. Poeți ca Franz Liebhard, Hans Kehrer, Alfred Margul-Sperber, Franz Johannes Bulhardt, Else Kornis și alții adresau oamenilor muncii germani de la noi mesajul lor de încredere în viața nouă. Culegerea oglindea preocupări variate: munca productivă, chemarea fierbinte la lupta pentru pace, afirmarea rolului activ al poetului în societate și exprimarea idealului comun al acestor poeți: pacea, democrația și socialismul, voința lor nelincită de a lupta alături de oamenii muncii de toate naționalitățile pentru reconstrucția și înflorirea patriei.

„Cînd încrustezi o inimă în scoarța unui copac,
O yezi crescînd încet cu vremea.

O inimă ce luptă și suferă cu poporul,
Cresțe o dată cu poporul în veșnicie.”

Versurile acestea, apărute în 1951 în culegerea „Zeuge der Zeit“ (Martorul vremii) de A. M. Sperber, exprimau convingerea poetului că numai o operă împletită cu lupta și cu viața poporului este valabilă și trainică. Sperber ocupă un loc de frunte printre poeții germani din R.P.R., atît prin măiestria sa poetică, prin bogăția și simplitatea limbii sale, cît și prin atașamentul său profund cu acei care — oriunde s-ar afla — stau pe baricade pentru apărarea progresului. Deosebit de puternice sînt accentele din versurile lui Sperber, atunci cînd se răfulește cu fascismul și pune în gardă poporul german împotriva noilor hitleri, imperialiștii americani, care vor să-l arunce într-un nou măcel. Dragostea poetului pentru poporul român și folclorul său se oglindește în faptul că Sperber s-a preocupat ani de zile de tîlmăcirea în limba germană a celor mai frumoase balade populare românești, ca: „Miorita“, „Corbea haiducul“, „Mănăstirea Argeșului“, „Toma Alimoș“. Volumul său „Im Wandel der Zeiten“ (De-a lungul vremurilor), cuprinzînd o cu-

legere de poezii populare românești, a apărut în 1953.

Principalul merit al poeziilor lui Franz Liebhard — autorul plachetei de versuri „Schwäbische Chronik“ (Cronică șvabă) — constă în strînsa lor legătură cu viața populației germane de la noi. Alături de F. J. Bulhardt și de Hans Kehrer, Liebhard, fără ocol, se răfulește în versurile sale și mai ales în poezia „Deutsche Einheit“ (Unitatea germană) cu naționalismul, demască minciuna burgheză a „unității germane“, care a adus omului simplu german atîtea suferințe și l-a izolat de lupta comună a muncitorilor celorlalte naționalități. Liebhard tratează și tema muncii de reconstrucție a germanilor în U.R.S.S. Poeziile acestea te mișcă adînc. Citindu-l pe Liebhard, simți viața unor oameni care vor să tragă toate învățămintele din lecțiile trecutului și luptă din răsputeri ca să repare, să reconstruiască. („Prin munca noastră vom construi un drum de fier, pe care ne vom întoarce acasă.“) Drumul de fier al lui Liebhard, construit în țara sovietică pîrjolită de hoardele hitleriste, devine simbolul întoarcerii germanilor cinstiți la o viață

Și nu va fi război!

de Hans KEHRER

Cînd s-a născut copilul meu,
Am răsădit un pom,
Purîindu-i dragoste și lui
Și pulului de om.

Ca frații-elături au crescut
Prin ani și ani, mereu.
E zvelt copilul și volnic.
E-nalt copacul meu.

Dar ei — și fericirea mea —
Sînt în primejdie — acum.
Vătafi cruntului război
Vor să-l prefacă-n scrum.

Peste-ocean tot urlă, orbi
De-al puștirii vînt —
De parcă-n toată țara lor
Nici pomi, nici prunci nu sînt.

Copil și pom, fiți liniștiți!
Nu sîntem singuri, noi!
Cu noi întregă lume e —
Și nu va fi război!

În romînește de
Petre SOLOMON

pașnică, după ce au ajutat U.R.S.S. să-și vindece rănile. Liebhard arată umanismul oamenilor sovietici, care au văzut în această muncă posibilitatea pentru populația germană de a-și redobîndi o viață nouă, fericită. Mai toate problemele populației germane sînt ogîndite în poeziile lui Liebhard. El este acela care primul a ridicat în poezia sa „Die Sieben von Hatzfeld“ (Cei Șapte din Jimbolia) un monument luptătorului antifascist german din Banat, Matthias Schmidt și tovarășilor săi. Valoarea poeziei lui Liebhard poate fi apreciată cel mai bine prin ceea ce poetul însuși a scris în poezia „Brief in die Welt“ (Scrisoare lumii):

„Adesea și pana poate să are,
Ară-n inimă brazda cea mai adîncă“.

Au apărut apoi în 1953 volumele de poezii ale lui Werner Bossert „Frischer Wind“ („Adieri de vînt proaspăt“), F. J. Bulhardt „Auf gleichem Weg“ („Pe același drum“), Hans Kehrer „Und es wird Friede sein“ („Și va fi pace“), și, ca o încununare a activității din ce în ce mai bogate a poezilor germani din R.P.R., antologia „Deutsche Dichter der RVR“ („Poeți germani din R.P.R.“), care vedește maturizarea și înflorirea poeziei germane din țara noastră.

În septembrie 1944, formațiuni ale trupelor hitleriste au reocupat pentru cîteva zile orașul Jimbolia și au asasinat pe muncitorul german Matthias Schmidt, împreună cu șase tovarăși ai săi, care luptaseră împotriva nazismului. Acestui curajos muncitor german din Banat i-a consacrat Valentin Heinrich romanul său „Die Geschichte des Matthias Schmidt“ („Povestea lui Matthias Schmidt“).

Printre celelalte lucrări de proză apărute în ultimii ani se remarcă romanul „Sieg in der Arbeiterstadt“ („Victorie în orașul muncitoresc“), a cărui acțiune se petrece în 1948 în cetatea oțelului Reșița. Autorul, Anton Breitenhofer, el însuși muncitor de la Reșița, este una din speranțele noii literaturi germane din R.P.R.

Volumul de schițe „Drei Dorfgeschichten“ („Treii povestiri sătești“) de Hertha Ligeti se ocupă de viața populației germane de la sate, arătînd aspecte din activitatea țărănilor muncitori de naționalitate germană, dintre care mulți lucrează în sectorul socialist al agriculturii. Cîteva din lucrările de proză apărute se adresează tineretului și copiilor. Printre acestea se numără nuvela „Die Brigade“ („Brigada“)

GEORG SCHERG

GIORDANO BRUNO

Filozoful italian

VALENTIN HEINRICH

Die Geschichte

ALFRED MARGUL-SPERBER

Zeuge
der
Zeit

WERNER BOSSE

Frischer
Wind

DEUTSCHE DICHTER
DER RVR

de Michael Pfaff, schița „... und das alles geschah in einem Jahr“ (...și toate acestea s-au întâmplat într-un an) de Erich Pfaff, povestirea „Jahrbuch meiner Arbeit“ („Jurnalul muncii mele“) de Grete Gross și romanul pentru pionieri „Andreas“ de Maria Haydl.

Și în dramaturgie au apărut primele lucrări scrise de scriitori de limba germană. Drama în cinci acte „Giordano Bruno“ de Georg Scherg zugrăvește lupta pentru libertatea gândirii științifice, împotriva dogmelor bisericesti de la sfârșitul secolului al XVI-lea. Piesa e scrisă în versuri ce dovedesc multă măiestrie. Ea constituie un rechizitoriul puternic împotriva acelor care au vrut și vor să înăbușe glasul adevărului și progresul omenirii, pentru a-și păstra privilegiile.

Numele scriitorului Erwin Wittstock este bine cunoscut cititorilor de literatură germană. Dar dacă până acum cititorii lui au putut aprecia mai ales măiestria lui de povestitor, romancier și novelist, ei au acum prilejul să cunoască încă o latură a talentului său, și anume

aceea de dramaturg, citind piesa sa „Die Töpfer von Agnethendorf“ („Olarii din Agnethendorf“), inspirată din viața olarilor sași, crunt exploatați în vremea monarhiei austro-ungare de către burghezia săsească și clienții ei de peste hotare. Scrisă cu vervă, piesa are o intrigă bine încheiată, care reușește să țină tot timpul încordată atenția cititorului.

Scriitorii germani din R.P.R. se străduiesc să minuiască cu tot mai multă artă metoda realismului socialist, apropiindu-se — e drept încă într-o măsură insuficientă — de tematica vremii noastre. Erwin Wittstock lucrează la o piesă a cărei acțiune se petrece în anul 1945 și este îndreptată împotriva vechiului aparat de stat corupt care a fost sfărâmat de democrația populară. F. J. Bulhardt pregătește volumul de versuri, „Sozialer Auftrag“ („Comanda Socială“), în care militează pentru mobilizarea maselor în jurul politicii regimului nostru, care luptă pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor. A. M. Sperber pregătește un nou volum

de versuri. Bernhard Thorrhaffen a terminat de curând romanul „Jetzt, da das Korn gemahlen“ („Acum când grâul s-a măcinat“), care constituie o demascare a politicii reacționare a burgheziei din Banat. Georg Scherg lucrează la un roman a cărui acțiune se petrece în anii celui de al doilea război mondial și puțin timp după acesta, iar Franz Liebhard cizelează noul său volum de sonete.

Scriitorii germani se bucură de sprijinul statului nostru democrat-popular: concesiile de creație în casele Fondului Literar, fonduri puse la dispoziția scriitorilor pentru călătorii de documentare, popularizarea cărților în limba germană etc. Lucrările dramatice intră, de îndată ce apar, în repertoriul secției germane a Teatrului de Stat din Timișoara.

Aplicarea politicii culturale a statului nostru democrat-popular duce la dezvoltarea și înflorirea literaturii și artei minorităților naționale, îmbogățind necontenit patrimoniul nostru cultural.

H. LAMM

Cei șapte din Jimbolia

de Franz LIEBHARD

Aci irodinesc, alături, cei șapte.
Tot una le e de-i zi sau de-i noapte.

În inimi primiră cumplite cartușe,
În ochii lor jalea de mult e cenușe.

Au stat neclintii, pe Hitler urîndu-l,
Cu făcări vie-a privirii arzîndu-l.

În suflet purtat-au lăcașul cea mare:
Să fie dreptate și pace sub soare,

Și oamenii, liberi să crească-n lumină.
Să nu se mai zbată robul în tină.

De-aceea călăii-au trimis să-i înhaie.
(Dar n-au avut pietre, dar n-au avut braje?)

În casă-au fost cinci. Pe-al șaselea, lafă,
Îl frînse-n fărîme o cruntă granată.

Al șaptelea-n noapte, sub ceru-nstelat,
Pierii ca o fiară, de lozrii-mpușcat.

Rămăseră cinci — împlietriți adăstau.
Grădinile, — sterpe, uscate păreau.

În sute de piepturi un țipăt zvîcni —
„Lăsați-l!“ — dar nimeni atunci nu-l rosti.

Și nu se clintiră nici casele, nici
Cîmpia. Rafala plesni ca un bici.

În spatele morii, aproape de-o claie
Au fost azvîrlitii într-o groapă, sub pale.

Țărîna cu sete sorbi al lor sînge.
Li-e inima mută, iar ochiul nu plînge.

Și totuși și azi sînt aici, neschimbați.
De viața cea nouă, și ei sînt legați.

Cînd trece pe cîmp, un țăran muncitor,
Sămînța o-aruncă și mîinile lor.

Iar cînd se înalță o clădire obștească —
Ei pun cărămida cu mina frățească.

Nu, nu-i mort nici unul din cîți pătîmiră
Ca ei. Ci prin noi, ei sînt vii și respiră.

În romînești de
Petre SOLOMON

RECENZII

CU SUFLETUL DESCHIS *)

Ultima poezie a maestrului clujean Emil Isac, scrisă cu puțin înainte de moartea sa, purta dedicația: „Lui I. B.“ Pentru cei care cunoșteau marea dragoste și respectul pe care le purta poetul Ion Brad maestrului său, dragoste și respect oglindite în mai multe poezii, dedicația nu ascundea nici o taină. Un poet, părăsind lumea, lăsa făclia artei sale noii generații de poeți, prin unul dintre reprezentanții ei. Este peste orice îndoială că Ion Brad se va strădui întotdeauna să fie demn de maestrul său, demn de încrederea pe care i-a arătat-o.

Pe Ion Brad, ca oricare cititor pasionat de poezie, și îndeosebi ca unul care se străduie să scrie poezie el însuși, l-am urmărit încă de la primele sale versuri. La început, mesajul poetului era încă încețoșat. Numai patru ani de zile au trecut de cînd Brad mai scria versuri, destul de confuze, despre:

„Aprinse iubiri, tainuite
iubiri,
Urcășuri spre limpedea viață,
Ce păsări cernite cu aripi
subțiri,
Străbat spre pădurea de ceață?“

Numai patru ani de zile și Ion Brad a putut ajunge la limpezimea plină de căldură a versurilor din ciclul închinat Festivalului său din

recenta „Baladă a împușcărilor“.

Ceea ce caracterizează poezia lui Ion Brad, ceea ce-i dă timbrul său specific, deosebit de acela al altor poeți,

este, cred, felul său de a spune lucrurile direct, fără multeocoluri, folosind arareori metaforele sau comparațiile complicate. Că adevărurile mari au fost comunicate întotdeauna cu simplitate în literatură, asta o știm cu toții; ceea ce e mai greu este să reușești tu însuși să spui lucruri mari într-un mod simplu. Părerea mea este că Ion Brad izbuteste, și aceasta cu toate că i se mai întâmplă uneori să confunde simplitatea cu simplismul, emoția adevărată fiind atunci înlocuită de construcții seci și lipsite de viață.

E cu adevărat de mirare că lucrul acesta, destul de rar întîlnit în recent apărutul volum „Cu sufletul deschis“, se întîmplă între altele tocmai în poezia care dă titlul volumului. E însă o excepție, pentru că în general, Ion Brad vorbește într-adevăr cititorului cu sufletul deschis. Cu sufletul deschis își arată autorul ura plină de mîhnire pentru trecutul întunecat, uneori în versuri de mare frumusețe cum sînt cele din „Umăr lingă umăr“:

„Mult se plînge apa, țărîmurilor
sure
Și frunzișul toamnei, nopții
din pădure,
Vreme, de povara vînturilor
tale...
Mai adînc s-aude însă peste
țară
Murmurul acelor care se
luptară
Sus pe creasta Plevnei, la
Smîrdan în vale.

Nimeni nu-i ascultă! Beznă
și tăcere...
Lin foșnesc bacnote sus în
ministere,
Flăcări reci înalță aur-n
palate...
Dunărea tăcută poartă în
bulboane
Navele engleze, navele
germane,
Care duc deodată griu din
șapte sate“.

Cu sufletul deschis, vorbește Ion Brad despre cei care au luptat pentru vremurile noastre de astăzi (Curtea

lui Galuzinschi), închinînd în fața lor prinosul recunoștinței sale; cu sufletul deschis se înfățișează Ion Brad în fața poporului eliberat, cîntîndu-i victoriile. Poezii cum este „Petre Ciorbăzace-n lut“, i-aș ura poetului să scrie mereu. În blestemul pe care îl adresează acelușmanului comun se pot regăsi cele mai bune tradiții ale poeziei populare. Dușmanul mort nu are de ce să fie jelit.

„El zace-n lut,
nici cîntat și nici lăut“.
„Lutul de nu-l va primi,
Fiațele l-or ospeși!“

Eroul acesta al lui Ion Brad amintește de cei despre care Maxim Gorki spunea cîndva:

„Nici o poveste, nici un cîntec
N-o s-amintească despre voi“.

Deosebit de realizat mi se pare și „În fața unei vitrine“. Sînt aici unele neglijențe de vers pe care autorul ar fi trebuit să le înlăture. Dar ideea, și simțămîntul cu care ni le comunică autorul, mi se par deosebit de prețioase. Autorul își arată dreapta indignare în fața unei vitrine urite, afirmîndu-și cu tărie dreptul ca: „Să admirăm și-n ultima vitrină / Un colț din marea patriei grădini“.

Pentru orice cititor al lui Ion Brad, volumul său „Cu sufletul deschis“ constituie nu numai o promisiune, ci și începutul realizării ei.

Florin MUGUR

*) Ion Brad — „Cu sufletul deschis“ — versuri, E.S.P.L.A., — 1954.

De la Zlatia la DIMITROVGRAD

-Articol scris pentru „FLACĂRA”-

de Kliment ȚACEV

scriitor din R.P. Bulgaria

În ținutul meu natal era un cântec popular pe care-l cântau femeile seara, când se întorceau de la câmp, când soarele asfințea și când pomii sleiți de efluvii de foc ale arșitei își foșneau frunzele, aruncând umbre lungi pe drumurile prăfoase de care. Cântecul îl începea una din femei, glasul se înălța, vibra de parcă s-ar fi luptat cu liniștea și, când mi se părea că se va frânge, că nu va putea înfrunta necuprinsul, din câmp se făceau auzite sute de glasuri femeiești ce se împreunau într-unul singur. Și se revărsa deasupra întinderii tăcute, ca un protest, cântecul pe care poporul nostru îl cânta de veacuri:

Mama-i zice soarelui:
Soare, soare, măculiță,
Haide, soare, asfințește
Ca să nu te mai blesteme
Toți argații de pe țărini...

Nu o dată am ascultat cântecul acesta, nu o dată, copil fiind, m-am oprit la marginea drumului, așteptând să aud în care parte a câmpiei va porni cântecul. Fără el nu se putea să treacă ziua, el făcea parte din viața noastră, se identificase cu existența noastră și știam că, dacă nu o altă femeie, mama, uite, în clipa asta, o să-și tragă basmaua înapoi și îndreptându-și cu mânerul secerii pletele se va afunda în lanul mlădios și va începe prima.

Așa era viața noastră, existența noastră — primăvara, revărsarea gîrlei care inunda căsuțele din vale, perceptorul care venea la începutul verii să înscrie căldările și cele două velințe, cântecul din vară, rugăciunile de seară ale bunicii dinaintea icoanei pentru belșug și viață mai bună. Doar rareori îl vedeam pe tata rîzînd. El fuma neîncetat, iar seara, când se culca, scuipa amărăciunea din gură și înjura pe cineva, dar pe

cine — noi copiii nu puteam pricepe...

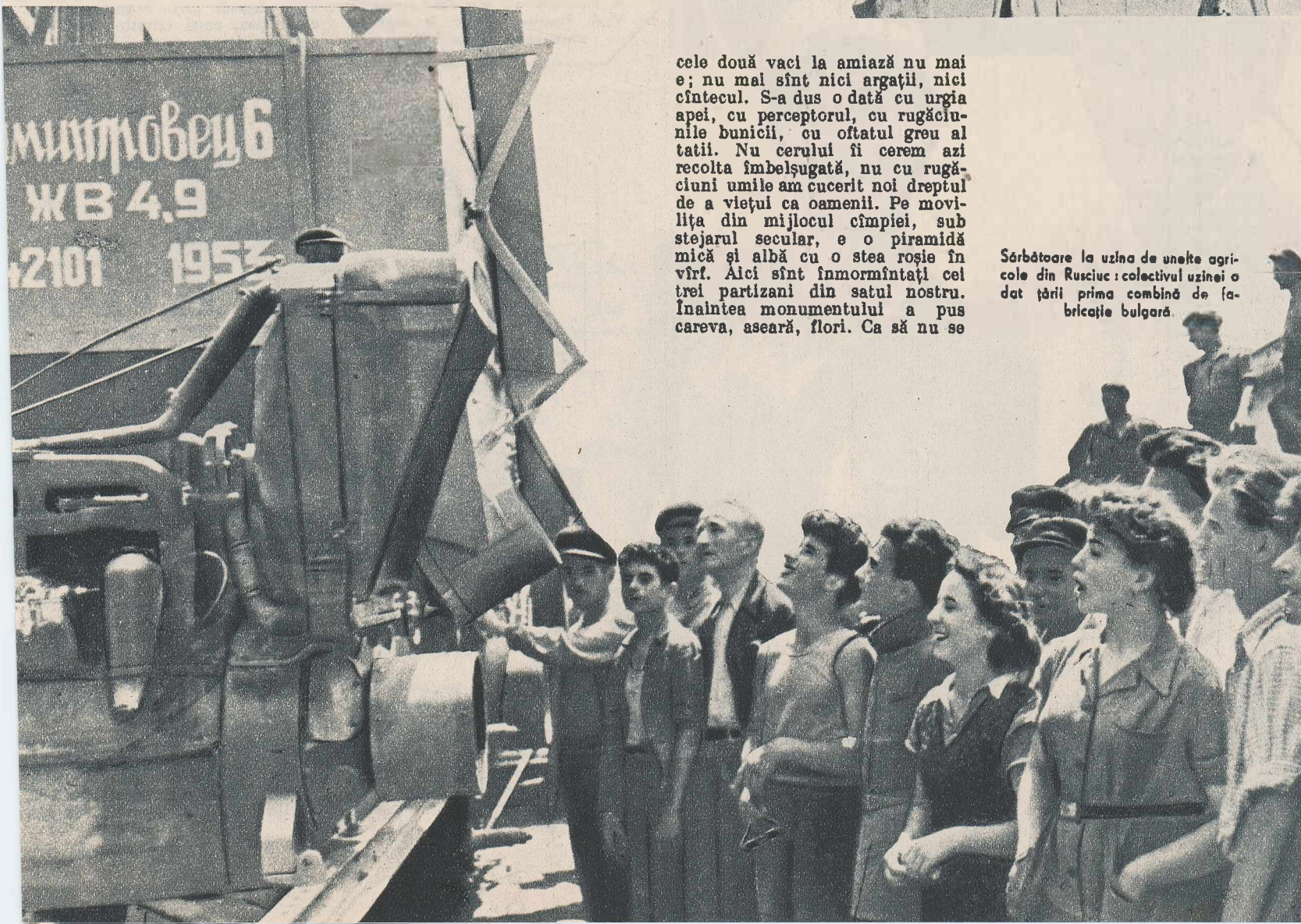
Nu știu de ce mi-am amintit acest cântec acum. Înainte-mi sînt și acum crescutele lanuri din Zlatia. Vîntul leagănă holdele grele, freamătă printre spicele coapte și peste câmpie e aceeași tăcere pe care o știu atît de bine din anii copilăriei. Parcă nimic nu s-ar fi schimbat din ceea ce cunosc de mult. Numai că drumul cu mărcini țepoși pe care trecea...

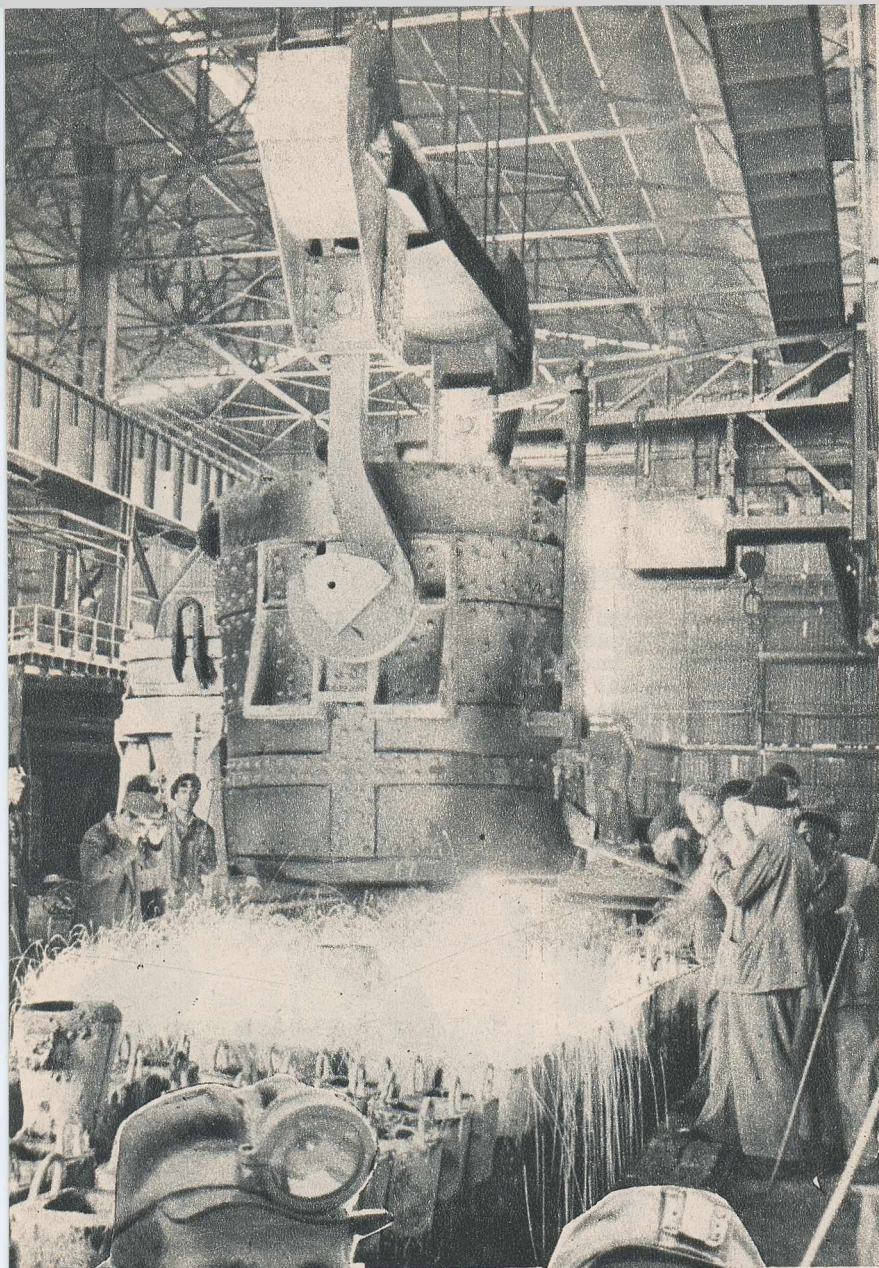
Poporul bulgar poartă în inima sa recunoștință fierbinte eroicilor ostași sovietici care l-au eliberat patria de sub jugul fascist. În fotografie: Monumentul Eroilor Sovietici la Rusciuc. →

cele două vaci la amiază nu mai e; nu mai sînt nici argații, nici cântecul. S-a dus o dată cu urgia apei, cu perceptorul, cu rugăciunile bunicii, cu oftatul greu al tatii. Nu cerului îi cerem azi recolta îmbelșugată, nu cu rugăciuni umile am cucerit noi dreptul de a viețui ca oamenii. Pe movilița din mijlocul câmpiei, sub stejarul secular, e o piramidă mică și albă cu o stea roșie în vîrf. Aici sînt înmormîntații cei trei partizani din satul nostru. Înaintea monumentului a pus careva, aseară, flori. Ca să nu se

Sărbătoare la uzina de unelte agricole din Rusciuc: colectivul uzinei o dat țării prima combină de fabricație bulgară.

ofilească, le-a așezat într-o strachină cu apă. Miine totuși ele se vor ofili poate, dar nu-i nimic — un altul va trece și va pune flori proaspete...

La poalele moviilei s-a adunat o mulțime de oameni. Miine începe secerișul. El trebuie făcut în trei zile și de asta oamenii s-au strâns de cu seară aici. Să afle cine ce va face, să priceapă bine sarcinile ce li se pun în aceste zile hotărâtoare, să se bucure din nou de munca lor, de grânele bogate. Pe drum s-a oprit o combină nouă. Din tractorul încins se răspîndește miros de motorină. Și, cine știe de ce, oamenii în loc să privească spre lanuri, privesc combina. Ei nu văd pentru întâia oară o combină — de cinci ani doar seceră cu mașina. Dar această combină e a noastră, o combină bulgărească. Și în sufletul fiecăruia e bucurie, dar și oarecare teamă: va fi oare spornic secerișul cu ea așa cum e cu cele sovietice? Nu se va poticni oare atunci când va pătrunde în adîncul holdei, după primul înconjur al tarlalei? Unii nu vor încă să creadă că e o mașină fabricată la noi. Avem noi muncitori care se pot încumeta la o asemenea treabă grea? Pînă mai ieri aduceam pînă și plugurile din străinătate, azi — uite facem combine!

Din mulțime se desprind cîțiva bărbați. Pe umeri le lucesc, în bătaia soarelui, coasele ascuțite. Ei vor tăia cărări în lan, prin care să treacă a doua zi combina. Primul se afundă pînă la brîu, se apleacă și batista albă cu care e legat la cap ca să nu-l ardă soarele, se pierde în ogorul auriu. Și în ace-

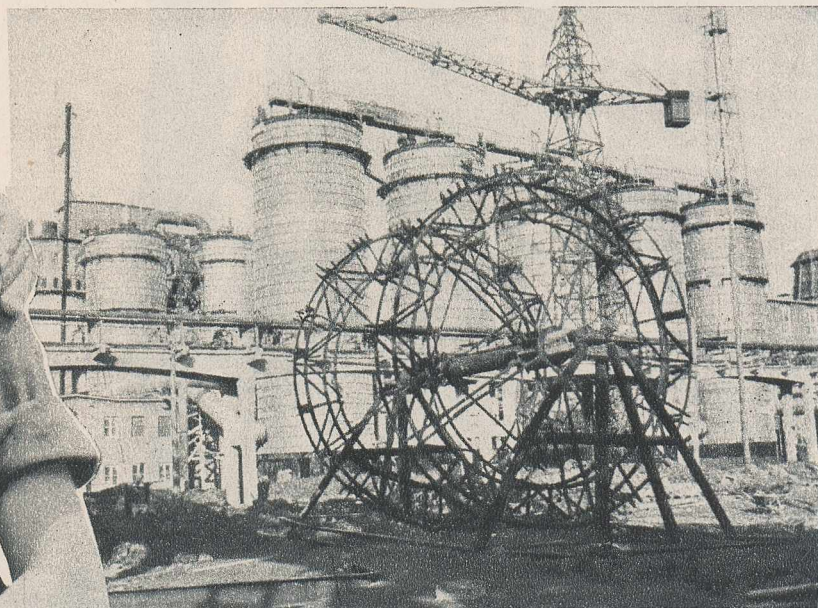
lași timp izbucnește, larg, puternic, cîntecul. Vîntul îl ia și-l duce de-a lungul și de-a latul cîmpiei:

Ei, cîmpie-ntînsă, tu cîmpie verde!
Ei, Balcan natal, Balcanul nostru!...

Cîndva blestemam soarele să nu mai lumineze. Cîndva ne căinam viața. Cîndva nevoile și suferințele se țineau scai de noi. Altele sînt astăzi cîntecele noastre, alte gânduri, alte lucruri ne frămîntă, ne îndeamnă să trăim, să luptăm pentru viață, să fim oameni fericiți. Pălmașii de odinioară, care-și încovoiau spinările pe ogoarele străine, sînt astăzi stăpînii vieții. Ciobanii și porcarii, disprețuiți altădată, sînt distinși de guvernul de astăzi cu cele mai înalte ordine — Eroi ai Muncii, laureați ai Premiului Dimitrov. Păstorul Petre Cernișanov, analfabet pînă mai ieri, face referate și din experiența lui învață oamenii ai științei — docenți, profesori, academicieni. Necunoscuta fată de la țară Donka Panaiotova a uimit întreaga țară cu rezultatele înalte dobîndite de brigada ei. În Marea Adunare Națională, alături de conducătorii statului și ai partidului, stau muncitori din fabrici, colectiviști din Zlatia, din Cîmpia Dunării, din Dobrogea, din Tracia, învătătoarea din Rodope. Ei, toți laolaltă, deschid drumul viitorului vieții noastre.

Cu fiecare zi ce trece, se schimbă înfățișarea patriei mele. Noi drumuri de cale ferată parcurg țara și, acolo unde pînă a doua mai ieri nu călcasă picior de om, șuieratul locomotivei a trezit liniștea de veacuri. Cerul se oglindește în apele strălucitoare ale uriașelor baraje. Neastîmpărata Roșița, care an de an provoca imense pagube economiei naționale, e zăgăzuită astăzi de puternicul perete de beton al barajului „Al. Stamboliiski”; cumîntită, ea-și trimite apele în cîmpia întinsă, ca să ude miile și

Ajutorul sovietic a contribuit din plin la construirea industriei bulgare. Iată în fotografie pe specialistul sovietic Vasili Pisseriev, asistînd la tapirea primei șarje de oșel bulgar.

O mîndrie a industriei chimice bulgare: uzina de îngrășăminte chimice din Dimitrovgrad, construită în anii de după eliberare.

Cresc cadre noi pretutindeni. Minerul fruntaș Milan Petrov a fost cel mai bun învățător și maistru în calificarea fiicei sale Prassila, în vîrstă de 18 ani, care, după ce a terminat școala rezervelor de muncă, a trecut să lucreze ca mecanic de mină.

mile de hectare ale grădinilor de zarzavaturi. Cîrînd se va termina construirea giganticelor baraje „Stalin” și „Dimitrov”. Împreună cu cele patru baraje mai mici ele vor furniza energia electrică necesară tinerei noastre industrie și vor asigura apă pămînturilor fertile.

Acolo unde odinioară se încrucișau vînturile și prin pustietățile în care-și săpau vizuinele bursucii și se prăjeau la soarele serpii, se înalță spre cer furnalele noului

oraș Dimitrovgrad. Pe bandă rulantă vin de-a dreptul în vagoane sacii, calzi încă, de ciment. Semaforul lasă lumină verde și trenurile pornesc unul după altul prin întreaga țară să ducă materialul de construcție. Uzina de tuburi face conductele pentru noile cartiere, pentru noile orașe, pentru noile clădiri în care vor locui stăpînii țării — muncitorii de la orașe și de la sate. Minerii din bazinul Mariței raportează în fiecare seară despre depășirile de plan. Ei și-au însușit experiența vestitelor minerii sovietici și zilnic primesc vagoane cu birne pentru armarea noilor galerii. Turbinele termodinamice „Vilko Cervenkov” trepidează ușor. Uzina de îngrășăminte chimice nu-și conține lucrul nici o clipă. Cooperativele agricole de muncă așteaptă producția ei, binefăcătoare cristale mici pe care țărăniile le vor îngropa cu grijă

bul să umple știuleții, să strălucească în soare pepenii verzi. Pretutindeni vezi clocotul muncii, se ridică noi șantiere ale construcției socialiste. În masivul Rodopilor a răsărit un oraș nou. Uimit de cutezanța noilor oameni, muntele a cedat, lăsînd să i se smulgă din străfunduri bogății neasemuite. Din furnalele înalte ale uzinei metalurgice a țîșnit prima șarjă de oțel bulgăresc. În imensele fabrici textile se învîrtesc mii de fuse, aprig trepidează războaiele. Pentru că fruntașii, constructorii socialismului, au nevoie de hainenoi, de țesături frumoase, trainice și ieftine, care să le bucure ochiul cu culorile lor plăcute. În fabricile de mașini agricole raționalizatorii și constructorii noștri făuresc mașini agricole care pot concura cu cele importate și chiar să fie mai bune. Curînd va fi pusă în funcțiune noua fabrică

folosință oamenilor muncii. Arhitecți și ingineri desenează planurile, pictori înfrumusează interioarele. Noi parcuri verzi îmbie la odihnă și recreație pe oamenii muncii. Se înfrumusețează capitala noastră — inima patriei noastre noi. În locul caselor vechi împrăștiate alandala și fără nici un fel de stil — altădată folosite pentru exploatare de către burghezia care smulgea cu mâinile ei rapace ultimul hănuț al muncitorului — se înalță astăzi noul centru socialist. Clădirile cu multe etaje ale Sfatului Popular, Casa Partidului, terminată, și alte construcții conturează noua piață. Curînd schelele vor fi date la o parte și în fața ochilor plini de admirație ai oamenilor, pe fondul profilului albastru al muntelui, orașul va străluci în noua și neasemuita lui frumusețe.

Cresc șantierele în țara noastră, se înmulțesc și, o dată cu ele, cresc și oamenii. Pot fi pomenite aici sute de nume de muncitori care de mult lucrează în contul celui de-al patrulea și al cincilea cincinal. La chemarea partidului și a guvernului pentru sporirea producției au răspuns întreprinderi întregi. Și dacă odinioară a fi erou însemna să fii gata să-ți dai viața, luptînd pentru libertatea patriei, în vremurile pașnice de astăzi a fi erou înseamnă a avea o mare voință, dîrzenie în muncă și în lupta pentru socialism. Cine nu cunoaște la noi numele minerului Tudor Stoicikov care, cu riscul vieții lui, a înfruntat stîncile ce se prăbușeau în tunelul „Coznia”, spre a asigura trecerea primului tren în valea sub-baleanică? De aceeași prețuire se bucură zidarul Fedro Stoimenov, electricianul Alexandr Mitrev, țesătoarea Lilianna Dimitrova, minerul Alexi Stoilkov, mecanicul de locomotivă Penio Ghencev. Învațînd din experiența renumiților fruntași și stahanoviști sovietici, ei predau la rîndul lor experiența lor tovarășilor lor care își depășesc repede normele de până atunci.

Cîndva rîsunau pe la noi cînte-

Dimitrovgrad

de Elisabeta BAGREANA
(R. P. Bulgaria)

Ce vesel cîntă azi Marița noastră pe-nîntesele-i cîmpii mărșăluind!
Seninul cer, ca o batistă-albăstră
ți flutură ca de pe-un țârm, zîmbind.

Pe unde goale-au fost și-nîntecate
aceste maluri, secole la rînd,
lumini clipeșc din mii de pleoape-n
noapte,
mașini s-aud în noapte zgomotînd.

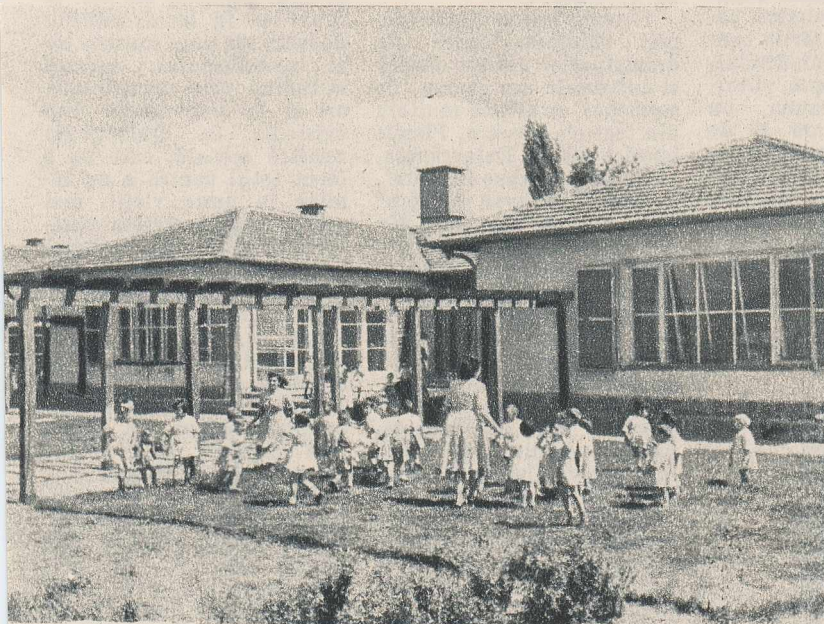
Din zori și pînă-n zori se construiește,
nu conțenesc mistriile nicîcînd.
Cresc fabricile noi uriește
și trenuri trec pe-acolo săgetînd.

Te uită dar: cartiere înșorite,
uzinele cu coșuri statuare,
și opelor sălbatice menite,
zăbale mari de piatră — stăvilare.

Vei ști: acolo luminos se-nalță
orașul nou, vestit — Dimitrovgrad.
Sînt oamenii ce astăzi ți dau viață
plămadă nouă dintr-un nou aluat.

Vor trece ani și-oraș-n timp purta-va
a anilor aceștia mărturie.
Un monument va fi datat spre slava
lui Dimitrov și-al patriei bravi fii.

În ramînește de I. ȘERBU

Zburdați în voie, copiii ai Bulgariei noi!
Puterea populară vă ocrotește la fiecare pas și vă asigură viitorul luminos. În fotografie: la grădinița de copii „Roza Dimitrova” din Sofia.

în pămînt, ca să facă să crească
cît mai mare grîul, să dea boabe
mari, floarea-soarelui să-și plece
pălăriile pînă la pămînt, porum-

de sodă „Karl Marx”. Și încă multe și multe alte întreprinderi mai mari sau mai mici încep să fie construite, făcînd patria noastră tot mai puternică, asigurînd independența țării noastre, viața fericită și îmbelsugată a poporului.

Unul după altul apar noile cartiere din orașele noastre. Cele mai bune locuințe, cele mai confortabile apartamente sînt date spre

cele sfîșietoare care exprimau viața grea și fără de bucurie a poporului. Altele sînt cîntecele de astăzi, alta este viața noastră. Și în inima recunoscătoare a poporului trăiește și va trăi de-a lungul veacurilor dragostea fierbinte pentru marele popor rus, de două ori eliberator al țării noastre, pentru neînvinșul partid al lui Lenin și Stalin, care ne-a arătat drumul spre victorie, pentru minunații oameni ai Uniunii Sovietice, care ne ajută și ne îndrumază în munca noastră de fiecare zi din fabrici și de pe ogoare. Nu există putere pe lume care să poată profana această dragoste, așa cum nu există putere capabilă să oprească răsăritul soarelui. Și cu această dragoste, sub conducerea Partidului Comunist Bulgar, s-a născut și înflorește minunata noastră viață de astăzi.

Liber și fericit, tineretul bulgar contribuie cu toate forțele sale creatoare la construirea socialismului. În fotografie: un aspect de la parada sportivilor desfășurată anul trecut la Sofia.

In prag de stagione

de Margareta BĂRBUȚĂ

După ce au participat cu însuflețire, prin cele mai valoroase spectacole realizate în ultima vreme, la sărbătorirea celor zece ani de la eliberarea țării noastre, colectivele teatrelor din toată țara se pregătesc acum de zor pentru a prezenta spectatorilor, în noua stagiune, noi spectacole.

Dramaturgia noastră originală a făcut progrese mari în ultimul an. Douăsprezece piese noi românești au văzut lumina rampei numai în stagiunea trecută, bucurându-se de aprecierea caldă a unui numeros public. Alături de ele, vor apărea în această stagiune piese noi, care oglindesc prefacerile revoluționare din țara noastră. Astfel, alături de comedia satirică „Mielul turbat” de

Aurel Baranga, „Schimbul de onoare” de Mihail Davidoglu, „Lumina de la Ulmi” de Horia Lovinescu, „Furtună în munți” de Nicolae Tăutu, „Vara furtunoasă” de Val. Luca, vor fi puse în scenă piesele noi: „Drumul soarelui” de Virgil Stoensescu, „Trestiiile de aur” de Mioara Cremene, „Maria Varlaam” („Îndrăgos-

tiții”) de Maria Banuș, „Arcul de triumf” de A. Baranga și alte piese la a căror definiție lucrează încă autorii.

Oamenii muncii din țara noastră nutresc o adâncă dragoste și recunoștință marilor noștri prieteni, oamenii sovietici, eliberatorii noștri. Piese sovietice, care oglindesc realizările constructorilor comunismului, arătând drumul spre viitor, constituie totdeauna un prilej de desfătare și de bogate învățăminte pentru spectatorii din patria noastră. În stagiunea viitoare, repertoriul teatrelor noastre va fi îmbogățit cu noi piese sovietice, printre care: „Ani de pribegie” de A.

Arbuzov, „O funcție agitată” de A. Kojemiakin, „În 60 de ore” de A. Agranenko, „Un însoțitor periculos” de Salinski, „Libelula” de M. Baratașvili, precum și de piese scrise mai de mult, care au intrat în repertoriul permanent al teatrelor din Uniunea Sovietică, ca, de pildă, „Tania” de A. Arbuzov.

Titlurile unora dintre cele mai valoroase opere ale dramaturgiei noastre clasice și universale vor apărea, de asemenea, pe afișele multora din teatrele noastre. Piese istorice ale lui Delavrancea, „Viforul” și „Apus de soare”, precum și „Răzvan și Vidra” a lui Hașdeu, vor vedea din nou lumina rampei, într-o justă interpretare realistă, reînviind momente dramatice din trecutul patriei noastre. Spectatorii se vor întâlni de asemenea cu figuri celebre ale dramaturgiei universale, ca: regele Lear din tragedia lui Shakespeare, unchiul Vania din piesa lui Cehov, Cyrano de Bergerac al lui Edmond Rostand, cu eroii dramelor romantice ale lui Schiller, alături de cei ai comediilor lui Molière, Ostrovski sau Goldoni.

Din dramaturgia țărilor democrat-populare teatrele noastre vor monta câteva piese, care oglindesc prefacerile revoluționare prin care trece viața în aceste țări prietene, constructoare ale socialismului asemenea țării noastre. Comedia muzicală maghiară „Vițelul bălțat” de Matyas Csizmark, comedia cehoslovacă „Om în loc” de V. Jelinek, minunata piesă a lui Go Mo Jo „Ciu-ian” care oglindește lupta pentru libertate dusă de poporul chinez —

iată numai câteva dintre piesele prin care spectatorii noștri vor putea cunoaște realizări ale dramaturgiei din republicile populare surori.

Nici scriitorii progresiști din țările capitaliste n-au fost uitați. Alături de piese jucate în anul trecut, ca „30 de arginți” de Howard Fast și „Curentul subteran” de Albert Maltz și André Charpak, se va juca noua piesă a scriitorului francez Georges Soria, „Frica”.

Acestea sînt titlurile principale ale repertoriului stagiunii viitoare.

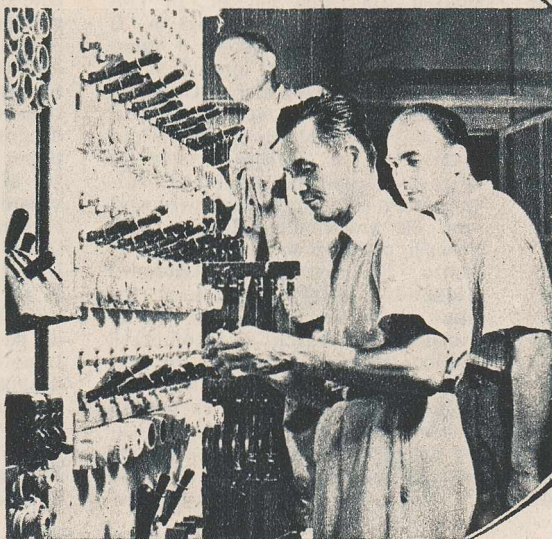
Mai apar însă pe ici, pe colo, și rămășițe ale atitudinii de neîncredere față de dramaturgia originală. Unii actori preferă să îmbrace costumul strălucitor al unui personaj din sec. al XVII-lea în locul hainelor de lucru ale unui constructor al socialismului. Această atitudine este cauzată uneori și de slăbiciunile încă existente în dramaturgia noastră actuală, care nu a făcut totul pentru a nu rămîne în urma vieții, mai ales în ceea ce privește zugrăvirea imaginii omului înaintat, eroul pozitiv.

Piese înscrise în repertoriul stagiunii viitoare vor trebui ca, prin efortul comun al dramaturgilor și al teatrelor, să aducă noi soluții pentru rezolvarea problemei eroului pozitiv. În „Drumul soarelui”, în „Trestiiile de aur”, în „Îndrăgostiții”, progresele în rezolvarea acestei probleme sînt evidente. Petre Voitan, pescarul care ajunge „fruntea” pe șantier, datorită muncii lui, și care simte că brațul lui și cu șantierul „fac una”; tînărul Alexe Voitan și prietenul său Tudor Gorun — entuziaști constructori crescuți de partid cu fața spre zorile vieții noi — sînt personaje principale din „Drumul soarelui” de Virgil Stoensescu. Comunistul Simion și pionierul Tomca, — cel ce pornește să înfrunte primejdiile luptei cu chiaburul pentru a-și salva satul și a-și apăra cravata roșie, — apar în piesa „Trestiiile de aur” de Mioara Cremene. Activista Maria Varlaam din piesa Mariei Banuș duce o luptă intransigentă împotriva dușmanului, și chiar împotriva omului pe care-l iubește, în clipa în care îl vede luncind spre pozițiile dușmane. Iată câteva figuri de eroi pozitivi pe care dramaturgia noastră nu i-a cunoscut pînă acum.

Repertoriul apropiatei stagiuni este bogat. Depinde de munca colectivelor teatrelor noastre ca bogăția de idei și măiestria artistică a pieselor să fie pe deplin valorificate pe scenă. Atunci, începutul stagiunii, pe care afișele teatrelor îl anunță pentru data de 18 septembrie, va însemna într-adevăr începutul unei noi serii de succese ale teatrului românesc, succese pe care spectatorii le așteaptă cu nerăbdare și dragoste.

„În cîntecul Congresului partidului, colectivul teatrului nostru pregătește intens premiera piesei „Arcul de triumf” de Aurel Baranga. Ne străduim să realizăm piesa în așa fel încît ea să fie la înălțimea momentului și faptelor vitejești pe care le zugrăvește”. Astfel ne-a vorbit marea noastră artistă, Lucia Sturza-Bulandra, artistă a poporului din R.P.R. și laureată a Premiului de Stat, în paza unei repetiții pentru piesa „Arcul de triumf”.

Despre munca ce se desfășoară acum, în prag de stagiune, la Teatrul Tineretului, ne-a vorbit tovarășul Constantin Sincu, directorul și regizorul artistic al teatrului, laureat al Premiului de Stat: „Teatrul nostru pregătește spectatorilor nu numai un repertoriu bogat, dar și o sală reînnoită și înfrumusețată. În timp ce pe scenă se desfășoară cu înfrigurare repetițiile — zidarii, tapiterii, electricienii muncesc de zor (fotografia din dreapta) la lucrările de reparații pentru care statul nostru a alocat zeci de mii de lei. Acum sîntem în plină repetiție a piesei „Drumul soarelui” de Virgil Stoensescu, în a cărei distribuție vor intra mulți dintre actorii noștri binecunoscuți. „Drumul soarelui” nu este singura noastră premieră din viitoarea stagiune. Vom mai prezenta de asemenea, în premieră, piesele sovietice „Libelula” de M. Baratașvili și „Ani de pribegie” de A. Arbuzov, „Viforul” lui Delavrancea, „Hoții” de Schiller și „David Coperfield” a lui Ch. Dickens. Pentru toate aceste premiere, colectivul nostru muncește intens și cu însuflețire”.

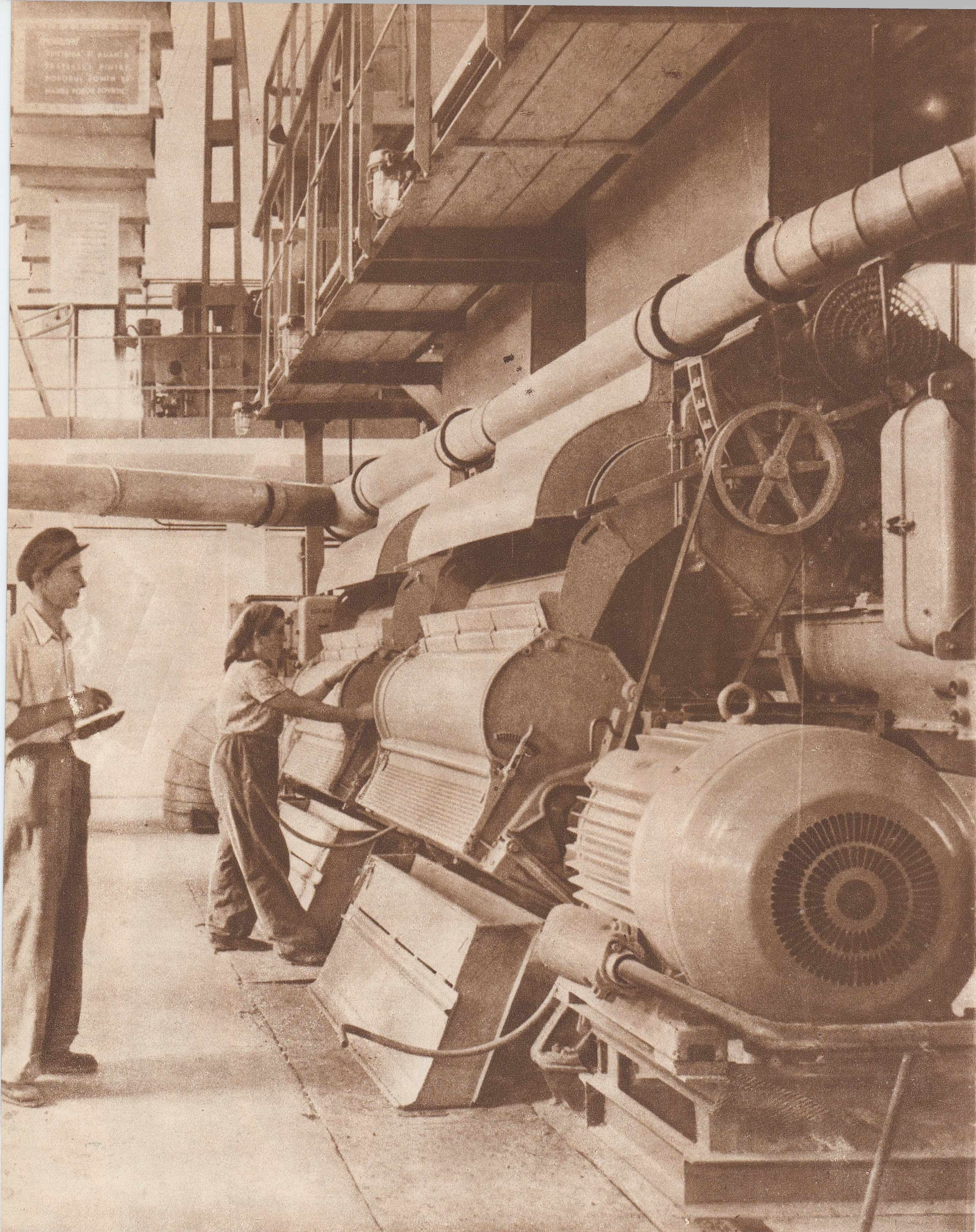

În fotografie: un aspect din timpul repetiției piesei „Ferma Daangard” de Martin Andersen Nexø, care va fi prezentată în cursul lunii octombrie la Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala Studio. Despre această piesă ne-a vorbit câteva cuvinte regizorul Moni Ghelețer, artist emerit al R.P.R., laureat al Premiului de Stat: „Prima piesă, de a cărei prezentare mă îngrijesc pentru stagiunea care se deschide și ale cărei repetiții se desfășoară febril, este unica lucrare dramatică a celebrului scriitor progresist danez, mort de curînd, Martin Andersen Nexø. „Ferma Daangard” este o dramă puternică, în care personaje tipice înfățișează conflictul dintre moșierimea care se prăbușește și țărănimia care se deșteaptă. Ea prilejuește marii noastre actrițe Aura Buzescu o foarte interesantă creație și oferă unui grup de actori talentați din diferite generații, roluri bogate în posibilități de realizare artistică. Schițele de decor aparțin lui Alexandru Brătășanu, a cărui colaborare rodnică ne-a fost întotdeauna prețioasă”.

Din vîrf de munte au coborît artiștii populari în Capitala patriei, pentru a aduce în ziua
marii sărbători a lui 23 August mesajul artei lor, al negrăitei bucurii de a trăi o viață liberă.

Cît mai mulți bumbac pentru poporul muncitor! În fotografie: una din secțiile noi fabrici de egrenat bumbac de la Ciulnița. Muncitorii Dumitru Mitu și Aurora Roman au învățat în U.R.S.S. să minuiască utilajul sovietic cu care e înzestrată fabrica — în întregime mecanizată.

Modul lor de viață...

O PERSONALITATE PUR AMERICANĂ

Ziarul american de limbă franceză „Le Figaro”, care apare la Paris, își informează plin de extaz cititorii despre vizita unei noi personalități yankee în capitala Franței. Noul oaspete lasă în umbră pe toți solii Americii de până acum, inclusiv pe senatorul Willey și generalul german Speidel. Este vorba de Fred Muggs „una dintre cele mai mari vedete ale televiziunii americane”. Vizita sa decurge în așa fel încât capătă semnificația unei solii a culturii americane: vedeta fericește pe proprietarii francezi ai aparatelor de radio cu numai câteva reprezentanți, rămâne oaspete la Paris numai câteva zile, dă numai câteva interviuri laconice și pline de subtilități etc., etc.

Societatea americană de radio „National Broadcasting Corporation” îl trimite pe Muggs în lume cu mari sacrificii. „25 de milioane de americani — se spune în prospectul care însoțește această a opta minune a planetei în călătoria sa — nu-și pot lua micul dejun înainte de a se pune la curent din ziare cu activitatea sa din ziua precedentă”. Afirmția e demnă de crezare. „Muggs” continuă prospectul — primește în mijlociu de la admiratorii săi 800 de scrisori pe săptămână”. Cifra aceasta este însă dezolant de mărunț, dacă ne gândim că numai în cercurile politice reacționare și în presa americană

a trustrilor există un număr de opt ori mai mare de oameni care gîndesc și se exprimă ca Muggs și care prin afinitățile naturale ar trebui să-i trimită mesaje zilnice de simpatie. „22 de firme — sîntem informați în continuare — nu se ocupă decît de fabricarea de jucării, obiecte de ceramică, obiecte de menaj cu chipul său”. Cititorul nostru nu poate să nu încerce aici un sentiment de îngrijorare. Cum poate constata cumpărătorul american mijlociu că achiziționează, să zicem, o tigare (obiect de menaj) cu chipul veritabil al lui Muggs și nu o contrafacere cu chipul senatorului McCarthy? Doar asemănarea e izbitoare.

Însfrișit, ziarul „Le Figaro” dă și câteva date biografice despre Fred Muggs: „... e un cimpanzeu în vîrstă de 2 ani și 4 luni (încă tîndr, are timp să facă o carieră strălucită în S.U.A.-N.R.) și posedă o inteligență pe care mulți dintre noi ar putea s-o invidieze”. Fără îndoială. De altfel invidia redactorilor ziarului se simte chiar în articol. Deși nu l-am văzut și nu l-am auzit pe Muggs noi am putea afirma și mai mult decît atât: că are și simț politic. Putem fi încredințați, de exemplu, că, chestionat asupra situației politice internaționale, ar răspunde că Republica Populară Chineză nu trebuie admisă în O.N.U..

Valentin SILVESTRU

APĂRĂTOR PENTRU CREȘTETE

Șe știe că gangsterii constituie un flagel social, o amenințare permanentă în S.U.A. Cînd în exercitarea meseriei lor nu au posibilitatea să folosească mitraliera, gangsterii mai mărunți se mulțumesc și cu cicoanul sau cu orice corp contondent, care poate sparge țidva unui cetățean pașnic.

Un fabricant american a avut ideea unui strălucit business: o pălărie confecționată dintr-un material plastic, care rezistă la orice lovitură.

Este acum rîndul gangsterilor să ceară fabricanților crearea unui nou tip de cicoană sau casse-tête-uri (spărgătoare de capete) care să învingă palarile cu picina...

M. ROIBAN

SCHIMBĂRI DE CAPETE

Costumele de plajă din piele de leopard, nylon, gumă crabică congelată și rogojină fină, demodindu-se, întreprinderile producătoare americane s-au gîndit la lansarea unui nou model cu adevărat senzațional. Noul costum se numește „Ku-Klux-Klan”. După cum se știe, Ku-Klux-Klanul, organizație fascistă teroristă din Statele Unite, acoperă cu niște glugi albe figurile membrilor pornoți, sub oblăduirea poliției, la vînătoare de oameni cinstiți. Din fotografia alăturată se poate remarca bine că inovația în materie de costum de plajă se referă doar la adăugarea unui capșon costumului obișnuit. Principiul organizației cu picina e deci respectat. Dacă, de pildă, senatorul Knowland — să zicem — își îmbracă o seară pe săptămînă gluga Ku-Klux-Klanului, pentru înspăimîn-

tătoare aventuri, nocturne, în persoana lui nu se schimbă nimic. Doar capul îi este cu desăvîrșire ascuns, ca un lucru deosebit de rușinos. Dacă grațioase persoane din fotografia alăturată îmbracă gluga Klanului la plajă, aceasta nu le schimbă nimic din personalitate, ci le ascunde doar capul.

Nova modă, inițiată de Ku-Klux-Klan în cadrul operei de fascizare a vieții în S.U.A., va ușura „operațiunile” de linsaj, răpiri, agresiuni etc. efectuate de membrii Klanului. Stingheriți cumva de vreun polițist naiv sau prea zelos, în vreuna din acțiunile lor sîngeroase, membrii Klanului pot motiva că se duc sau vin de la plajă. Pentru un polițist american care se respectă, acesta e un motiv cît se poate de plauzibil.

V.S.

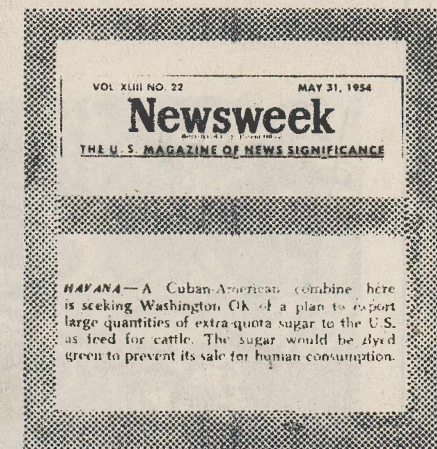

ÎN ȚARA „LIBERTĂȚII”

O telegramă din Havana (S.U.A.) anunță cu cinism și în termeni comerciali următoarele: „Cartelul cubano-american caută să obțină consimțămîntul Washington-ului pentru planul de export în S.U.A. al unor mari surplusuri de zahăr, ce nu pot fi vîndute pentru vite. Acest zahăr va fi colorat în verde, pentru a se împiedica vînzarea și consumarea lui de către oameni”. Știrea a apărut în publicația „Newsweek”.

Desigur, pe linia înaltei sale umanități, guvernul american va permite colorarea în alb a ierbi și dreptu șomerilor din S.U.A. de a o păște. Ca să nu se mai spună că pentru unii (vite la îngrijat, cai de curse cîini de lux etc.) este mîmă, iar pentru alții (muncitori, văduve și orfani de război, șomeri etc.) ciuică

M. A.

UN BUSINESS RENTABIL: CONFEȚIUNI PENTRU SING-SING

Revista americană „Charme” publică reclama fotografică a noului produs al firmei de lenjerie „Thoresen-s”: „Pijamaua de închisoare — darul îndrăzneț pentru oamenii căsătoriți”. Ca să nu se creadă cumva că e vorba de o înșelătorie — lucrul e doar foarte frecvent în lumea comercială yankee — anunțul de sub fotografie se jură că ceea ce se vede sînt dungi adevărate de închisoare, iar numerele sînt și ele numere adevărate (care probabil că stau deocamdată vacante în registrele închisorii Sing-Sing).

Dintr-un spirit de prevedere și adîncă simpatie pentru clienți, firmă recomandă clientelei a achiziționa cît mai repede asemenea pijamale, acum „cînd stocul este încă complet” și se găsesc pijamale de „toate mărimea”. Firma înțelege bine că e foarte posibil, dată fiind situația foarte precară a libertății personale în S.U.A., ca stocul acestor pijamale cu „croială modernă, bogată, largă și adîncă” să se epuizeze rapid.

În toate țările, la toate popoarele, există obiceiul ca tinerilor căsătoriți să li se ofere în dar flori, obiecte casnice, padoabe, tot ceea ce le poate stimula încrederea că au pornit pe un drum bun, întemeind o familie. Numai în America de azi, fericita pereche se poate trezi cu un dar lugubru: pijamaua de pușcăriaș.

„Spre bucuria acționarilor firmei „Thoresen-s” și nădejdea directorilor penitenciarelor federale.

M. R.

JAIL JAMAS The Darling Gift for MARRIED FOLKS

Ciobanul — sculptură în lemn de Irmgard Hatzag.

O EXPOZIȚIE DE ARTĂ POPULARĂ

Căutînd să descopere și să promoveze talente artistice din întreprinderi, instituții, de pe ogoare, urmărindu-le îndeaproape dezvoltarea, Casa Centrală a Creației Populare a sprijinit afirmarea unor promițătoare talente, ale căror lucrări le-am cunoscut, în parte, din Expoziția de artă populară ce a fost inaugurată astă-vară în Casa de Cultură din Parcul „I. V. Stalin”. Pe panourile sălți au putut fi întinse tot felul de obiecte de artă, începînd cu costume naționale, creștături, sculpturi în lemn și covoare, și terminînd cu picturi și desene realizate în cercurile de artă plastică din diferite întreprinderi.

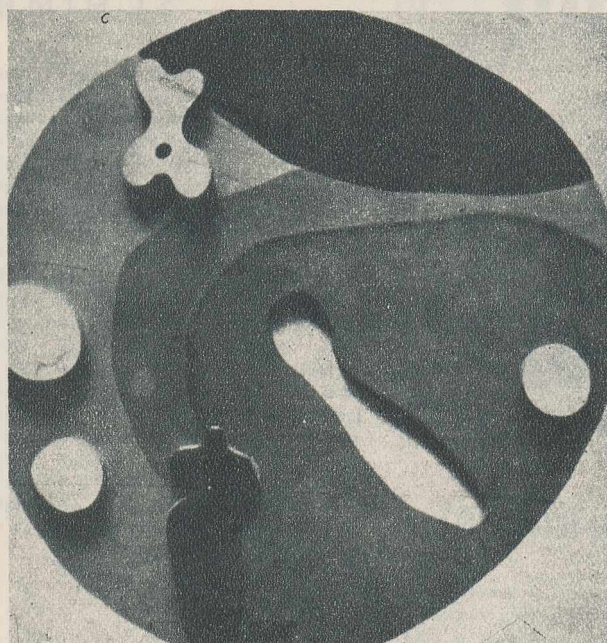
Vizitatorii au reținut în mod deosebit „Ciobanul” sculptat în lemn de țărâna muncitoare Irmgard Hatzag din Sebeș-Hunedoara (fotografia de mai sus), marama din Suceava a țesătoarei Maria Gheorghe, costumul de Săliște al Elenei Stancu din comuna Porumbacu-Sibiu, ori furca crestată în lemn de Bistran Ion. Un întreg perete al expoziției era ocupat de creațiile citorva cercuri plastice din întreprinderi, printre care remarcăm lucrările oșelărilor Ștefan Bertalan în vîrstă de 22 ani, ale utemistului Liviu Lăzărescu, sculpturile în lemn ale turnătorilor Filimon Moraru și Andrei Mott, toți activînd în cadrul cercului plastic de pe lângă Combinatul Siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” din Hunedoara.

Lucrări interesante au mai expus artiștii amatori de la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej” și cei de la „Grivița Roșie” — printre care s-au evidențiat lucrările tînărului Octavian Răducanu.

Cîteva din panourile expoziției au ilustrat marile progrese înregistrate în valorificarea artei populare de către unitățile U. C. E. C. O. M-ului, ale Centrococooop-ului și ale Decorativei care au dat obiecte vestimentare lucrate cu măiestrie, de o calitate superioară celor realizate pînă acum. Institutul de Cercetări Textile a prezentat și el cîteva frumoase modele de imprimeuri ale căror desene au fost de asemenea inspirate din motive ornamentale populare.

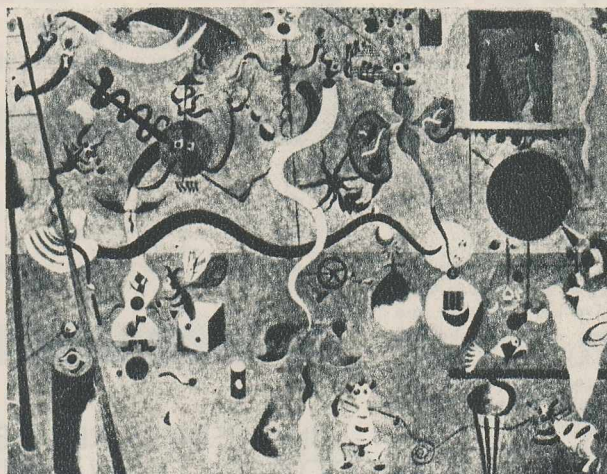
Expoziția din Casa de Cultură a Parcului „I. V. Stalin” a oglindit bogăția și varietatea artei poporului nostru.

Iată cîteva dintre „operele” premiate!...

Jean ARP (Franța): Orologiu.

(1924)

Joan MIRO (Spania): Carnavalul paicelor.

(1924-1925)

Giuseppe SANTOMASO (Italia): Cabană.

(1954)

Insemnări despre

Cu 800 de ani în urmă, în Veneția a fost găsit în fața bazei din piața San Marco cadavrul unui nobil. Cum brutarii erau acei care se sculau pe atunci cel mai devreme, cadavrul a fost descoperit de un tînăr brutar ce trecea întîmplător prin piață și care, îngrozit, a început să strige, strîngînd în juru-i mulțime de oameni. Tînărul a fost acuzat de omor, judecat și executat. După mai mulți ani, un călugăr muribund a mărturisit, de frica iadului, că el e autorul crimei. Lucrul acesta a impresionat atît de mult opinia publică, încît s-a hotărît ca la una din ferestrele bazei din piața San Marco să ardă în fiecare noapte două candelă, simbol al dreptății și luminii. De atunci, înainte de a-și da sentințele, judecătorii ieșeau de fiecare dată din palatul ducal al Veneției și zăboveau cîteva clipe în fața candelor, pentru a-și aminti că nu au dreptul de a săvîrși vreo nedreptate...

Candelă mai ard și azi în ferestrele bazei, dar obiceiul acesta, ca și spiritul de dreptate, au fost de mult uitate în bătrîna urbe italiană. Și e păcat că atunci cînd juriul internațional a acordat premiile la expoziția bienală de arte plastice din Veneția, nu s-a dus în piața San Marco să-și verifice conștiința la flăcările plîpînde ale candelor. Poate că în urma unei asemenea verificări premiile bienalei nu ar mai fi fost acordate unor artiști plastici decadenți — suprarealiști și abstracti — ale căror producții incalificabile pingăresc pur și simplu noțiunea de „artă”.

Dar, mai întîi, cîteva cuvinte despre tradiționala bienală. Cu zece de ani în urmă, în 1895, s-a hotărît organizarea la fiecare doi ani a unei expoziții internaționale de artă plastică în Veneția, cea minunată așezare în care s-au întrecut unele dintre cele mai admirabile talente plastice pe care le-a cunoscut omenirea. De atunci expoziția a fost cu regularitate organizată, cu excepția perioadei celor două războaie mondiale, inaugurîndu-se anul acesta cea de a 27-a și cea mai mare bienală care a existat vreodată.

Bienala își are sediul ei permanent într-un parc urlaș — unicul loc cu vegetație din lacustra Veneției — în fața cărui se înalță, pe o insulă, bătrîna bazilică San Giorgio, în care se află două celebre picturi ale lui Tintoretto. Pavilionele expoziției (printre care și cel al țării noastre, datînd din 1905) expun lucrări de artă plastică timp de cîteva luni — din iunie pînă în octombrie — iar un juriu internațional (alcătuit din reprezentanții țărilor participante) acordă din primele zile ale expoziției premii pentru cele mai valoroase creații plastice. Spuneam mai sus că toate premiile acestei bienale au fost acordate operelor suprarealiste și abstracte. De altfel, încercările de a da un caracter net decendent expoziției au fost făcute

BIENALA de la VENETIA

de Jules PERAHIM
pictor, laureat al Premiului de Stat

cu mult înainte de a începe lucrările juriului; semnificativ în acest sens este faptul că comitetul de organizare l-a invitat să-și facă expoziții personale pe cei mai „celebri” promotori ai suprarealismului și abstracționismului: Max Ernst, Jean Arp, Joan Miro, Paul Klee, Georg de Kirico și alții. Iar la vernisajul festiv al bienalei primarului Venetiei a declarat fățiș că

Martin BENKA (Cehoslovacia): Iarnă geroasă (1930).

actuala expoziție este în esența ei suprarealistă și abstractă, constând astfel aceste curente retrograde drept arta oficială a țărilor capitaliste.

Toate încercările lor au fost însă zadarnice. Pentru că departe de a

Giuseppe ZIGAINA (Italia): Portretul mamei mele (1954).

ilustra triumful decadentismului, bienala de la Venetia a dovedit, mai evident și mai viguros ca oricând, existența unei arte realiste cu rădăcini adânc înfipite în realitate, o artă legată de năzuințele popoarelor spre o viață mai bună.

Pavilionul Greciei a făcut expoziție personală pictorului suprarealist Engonopulos Nikos, iar cel al Belgiei s-a străduit să ne convingă că suprarealismul e... forma națională a plastice belgiene și că în țara lor s-a făcut artă suprarealistă încă din perioada dinaintea Renașterii (în-
drăznind să expună, alături de lucrările lui Ieronimus Bosch, Breugel și Felicien Rops, ineptiile unui

René Magritte!). Dar Franța nu a putut trece cu vederea pe marele Courbet și, cu toate concepțiile „modernizate” ale domnului Bazin, comisarul expoziției Courbet — care poartă și titlul de custode al muzeului Louvre — a fost organizată o expoziție retrospectivă a marelui artist al Comunei din Paris.

În ciuda rigorilor impuse artei realiste italiene de către organizatorii bienalei (pictorii progresiști au avut dreptul de a trimite doar cîte 5 lucrări fiecare, acordându-li-se un spațiu de expunere foarte restrîns), în expoziție au putut fi văzute neuitate lucrări ale unui Carlo Levi și Giuseppe Zigaina. Imi amintesc și acum impresia zguduitoare pe care mi-a lăsat-o — și nu numai mie — vizitarea pavilionului în care expunea Levi. Cunoscut pentru vederile sale progresiste, pictorul italian a fost deportat în timpul dictaturii fasciste în Calabria, regiunea unde domnește și azi o copleșitoare mizerie. Despre aceste meleaguri — unde parcă și timpul a rămas în loc și populația trăiește cu secole în urmă — despre oamenii în suferință din aceste locuri Carlo Levi a scris un roman și a făcut o largă serie de portrete. Le-am văzut, multe din ele, expuse unul înșingă altul pe un perete lung, și am avut impresia că din tablouri privește întreaga Calabria. Bătrînii și femeile, bărbații și copiii aceia cu chipurile cenușii și supte, cu buzele strînse și cu ochii încercănați priveau înainte cu o disperare mută, în care se deslușea însă și o teribilă acuzare. Simțeam crescînd în acele ființe chinute o împotrivire surdă și dîră, și înțelegeai cît de cumplită va fi dezlănțuirea lor.

Alături de aceste puternice documente de viață, care aduceau imagini ale unei sfișietoare drame omenestă, mîzgăliturile stupide ale abstracțiilor și suprarealiștilor, în-curcătura aceea frenetică de linii și cercuri, de pete de culoare și sîrmă încolăcită, păreau produsele unor arierăți, lăsați cîteva ore de gardienii lor să se joace cu pensula și uleiurile. Iar premiile acordate ineptiilor lui Max Ernst și Jean Arp, Santomaso și Joan Miro, păreau, pur și simplu, o batjocorie a bunului simț!

Vizitatorii — și nu vorbesc de oficialitățile care au participat la vernisajele festive, ci de oamenii simpli, dornici să cunoască adevărata artă, nici nu se opreau în fața acestora. Ei treceau mai departe, admirînd picturile italianului Giuseppe Zigaina, gravurile marelui grafician polonez Kulisiewicz Tadeus ori notațiile plastice făcute în Vietnam de tînărul artist A. Kobzdej, operele valoroase ale artiștilor cehoslovaci Tittelbach și Martin Benka. Succesul de care s-a bucurat arta celor trei democrații populare participante la bienală — R. Cehoslovacă, R.P. Polonă și țara noastră — a adus o mărturie incontestabilă a aprecierii de care se bucură în rîndul maselor arta adevărată.

Carlo LEVI (Italia): Mama din Calabria (1953).

Primii admiratori ai pavilionului nostru au fost înșiși muncitorii italieni care au aranjat în expoziție lucrările noastre. Mărturisesc că am încercat o adîncă emoție — și ar fi încercat-o desigur și artiștii Gavril Miklossy, Corneliu Baba, Camil Ressu, Const. Baraschi, Ligia Macovei, Gh. Șaru — cînd i-am văzut pe acești oameni simpli strînși în jurul picturilor și sculpturilor noastre și admirîndu-le vreme

GIUSEPPE ZIGAINA

Zidar care mîntuie

Reprezentativa de fotbal a tineretului din R. P. R., care a reușit o frumoasă victorie asupra puternicei reprezentative de tineret a R. P. Ungare devenind astfel campioană mondială universitară.

La Budapesta

Budapesta ne primește gătită în haină de sâr-bătoare. Automobilul, care ne duce de la gara Keleti pînă la hotel, trece pe arterele principale ale orașului. Pe strada Rakoczi și pe bulevardul Lenin flutură steagul alb cu emblema Jocurilor Mondiale Universitare de Vară și drapelele multicolore ale celor 34 țări participante.

Atmosfera de prietenie și voioșie tinerească a Festivalului o regăsim peste tot aici, la Budapesta. Tinerii n-au uitat legământul prieteniei și al păcii făcut acum un an la București.

1 august

Aproape de inima orașului, acolo unde Dunărea se împarte în două, făcînd un mare ocol, se află insula Margareta. Alei largi, străjuite de copaci seculari cu frunzișul verde, peluze de flori în toate nuanțele de culori, alcătuiesc un cadru fermecător. Insula Margareta este vestită mai ales prin instalațiile sale sportive. Un adevărat orașel al sporturilor: stadioane, terenuri de fotbal, volei și tenis, inconjurate de verdeață.

Incep jocurile de polo. Echipa R. P. R. întâlnește echipa Egiptului. Mișcările jucătorilor sînt iuți, pline de vigoare. Egiptenii sînt jucători excelenți. Sportivii romîni au o misiune grea. Dar ei înoată mai repede decît egiptenii. Lupta se dă uneori și sub apă. Jucătorul romîn Popescu a reușit să cîștige duelul, se ridică deasupra apei și cu brațul întins trimite mingea spre poartă. Portarul egiptean a sărit, dar n-a mai ajuns-o. Scorul este de 4-3 în favoarea echipei R.P.R. Jucătorii romîni au cîștigat medaliile de bronz, clasîndu-se după echipele R.P. Ungare și U.R.S.S.

2 august

...După amiază mergem și asistăm la cursele cicliste. Velodromul Millenaris din Budapesta este unul dintre cele mai vechi din Europa. El a fost inaugurat în anul 1902 cînd s-au împlinit 1000 de ani de la întemeierea orașului.

La locul de start se aliniază ciclistele din R. P. R. și R. P. Ungară care se întrec într-un concurs amical. Ciclistele noastre Aurelia Drăghici și Venera Marinescu pedalează cu mare viteză și întrec cu mulți metri pe concurențele lor, cîștigînd astfel o frumoasă victorie internațională.

3 august

În programul de astăzi ne-am însemnat concursul de tenis de masă. Un autobus ne duce la sala națională de sporturi.

Se desfășoară finala probei de dublu mixt. Tînărul campion al țării noastre Matei Gantner face pereche cu Ella Zeller. Cu o seară înainte Gantner și Zeller au învins perechea maghiară Semogy-Mathé după un joc foarte spectaculos dar care i-a epuizat. Acum de cealaltă parte a mesei au ca adversari pe Földi și Koczian, fruntași ai ping-pongului maghiar.

Intrecerea e pasionantă. Jucătorii maghiari cîștigă greu după o luptă de 5 seturi. Jucătorii romîni Gantner și Zeller au fost aproape de titlu. Ei au jucat cu multă măiestrie și medaliile de argint răsplătesc voința și talentul lor.

Primii trei clasai urcă pe podiumul învingătorilor, se cîntă imnul țării cîștigătoare, se înalță drapelele. Medaliile sînt înmîinate de campioana lumii la tenis de masă, Angelica Rozeanu, care este președinta Juriului Internațional al acestei competiții. Campioana noastră este cu-

noscută în toate țările lumii. Mulți dintre ziaristii și participanții la jocuri îi solicită autografe, interviuri.

4 august

Pe planșa de scrimă din sala Honved luptă acum sportivul romîn Zoltan Uray cu australianul O'Brien, unul din cei mai vestiți scrimeri din îndepărtata țară a cangurului. Floretele de oțel se încrucișează de zeci de ori, scoțînd sunete ascuțite.

Scrimorul romîn are mîna sigură; mișcări de o iuteală derutantă și reflexe prompte. Ochiul său este ager și floreta, mînuită cu dexteritate, își înfige vîrfurile rotunde de mai multe ori în pieptarul alb al adversarului. Uray a cîștigat. Australianul își scoate masca și îl îmbrăți-

șează, felicitîndu-l pentru victorie.

Zoltan Uray a reprezentat cu cinste culorile sportive ale țării noastre. El a susținut în decurs de trei zile 70 de asalturi împotriva unora dintre cei mai buni scrimeri din lume. Locul trei și medalia de bronz constituie un remarcabil succes pentru acest tînăr student al facultății de biologie din Cluj.

Tot astăzi am asistat la competiția de lupte. Sportivii sovietici și cei maghiari s-au dovedit a fi adevărați maeștri. Dar și sportivii romîni sînt luptători de clasă. Iată că pe saltea a apărut vestitul luptător maghiar Hodocș, campion olimpic la categoria cocoș, și tînărul luptător romîn Schultz. După cîteva momente de studiu cei doi luptători se prind în brațe și începe lupta care ia sfîrșit prin victoria reprezentantului nostru.

5 august

Din nou pe Stadionul Popular. O seară liniștită și senină de august.

Lîngă tribuna de sud este instalat ringul de box, luminat de reflectoare puternice. Se dispută meciurile finale. Primii urcă pe ring boxerii de categoria muscă Dobrescu (R.P.R.) și Stolnikov (U.R.S.S.). Cu cîteva minute înainte l-am văzut pe Dobrescu în cabină. Avea un deget luxat care-i provoca dureri. Acum, după ce a început lupta, se pare că a uitat de toate acestea. Se mișcă cu repeziune în ring, executînd lovituri precise.

Boxerul sovietic este însă un partener redutabil și are

o tehnică bună. Pînă în repriza III-a punctajul este egal. Gongul sună din nou. Mircea Dobrescu pornește la atac și termină în avantaj ultima repriză. Juriul îl declară învingător la puncte. Micul pugilist a adus prima medalie de aur culorilor sportive ale țării noastre.

Se desfășoară celelalte întîlniri finale. Boxerii sovietici Zashubin, Stepanov, Soțicas, luptă cu măiestrie și dau dovadă de o forță deosebită. În aplauzele spectatorilor ei primesc titlurile de campioni mondiali universitari.

Boxerilor romîni Dănilă Done și Șerbu Neacșu li se conferă medalia de argint, lui Victor Schiopu și Eustațiu Mărgărit medalia de bronz.

6 august

Pe terenurile din cartierul Csepel au loc competițiile de volei. Printre spectatori sînt numeroși muncitori veniți cu familiile. Ei aplaudă cu același entuziasm toate echipele.

Așteptăm cu nerăbdare întîlnirea pe care reprezentantele noastre o vor susține cu voleibalistele poloneze, care sînt considerate printre cele mai bune din lume. Iată că cele 6 jucătoare îmbrăcate în tricouri de mătase cu stema R.P.R. au apărut într-un colț al terenului. Ele fac cerc în jurul căpitanei echipei, Rodica Sădeanu. Se sfătuesc asupra tacticii de joc ce o vor aplica astăzi. Au venit și sportivele poloneze. Sînt înalte și suple. Incep jocul. Lupta e mult mai grea decît credeam. Polonezele cîștigă primul set. Apoi echipa noastră își re-

○ comportare frumoasă a avut selecționata feminină de volei a R.P.R., care a reprezentat cu cinste culorile patriei noastre, ocupînd locul doi, înaintea unor echipe puternice.

cu sportivii noștri

vine și Doina Corbeanu trage fără greșeală... Setul decisiv. Mingea zboară peste plasa înaltă cu repeziune. Se apropie sfârșitul jocului. E 12-12.

Jucătoarele noastre fac sal-

man. S-au parcurs 10 ture și situația e aceeași. Mulți dintre spectatori se ridică să plece. Dar iată cu toții se opresc. Atletul român merge acum tot mai repede. Numai câțiva metri îl mai

medalia de campioană mondială universitară.

Intrecerile atletice se apropie de sfârșit. Ziariștii își notează în carnete ultimele rezultate. Prin tribune trece un freamăt. Crainicul stadionului anunță componența echipelor de tineret ale R.P.R. și R.P. Ungare, finalistele turneului de fotbal.

Alergăm la cabinele jucătorilor. Cei 11 fotbaliști români sînt echipați și așteaptă să intre pe teren. Toți sînt calmi și din privirile lor înțelegem că vor lupta cu toată dîrzenia în acest meci greu.

Antrenorul Ștefan Dobay le dă ultimele sfaturi. El este îngrijorat totuși. Fotbaliștii maghiari au o echipă puternică, alcătuită din jucători experimentați, care au figurat de multe ori chiar în prima reprezentativă a țării.

Fluierul strident al arbitrului pune sfârșit acestor gînduri. Echipa pătrund pe teren alergînd ușor. Spectatorii le primesc cu ovăți. Incepe jocul și, o dată cu asta, îndoielile se spulberă. Echipa își găsește cadența, de la început. Peretz e în formă

și nu-l scapă o singură clipă pe Csordas. Fotbaliștii români atacă. Mingea e acum la Nicușor care pasează lui Ene. Acesta face câțiva pași și șutează cu precizie în colțul de jos al porții.

Tabela de marcaj arată R.P.R.: 1 — R.P.U.: 0. După încă 83 de minute de joc, cînd arbitrul a anunțat sfârșitul meciului, rezultatul era același, 1-0 în favoarea echipei noastre — campioană mondială universitară pe anul 1954 la fotbal.

Spectatorii aplaudă cu căldură pe fotbaliștii români. Căpitanul echipei urcă pe podium și primește cupa. Ceilalți jucători primesc medaliile de aur. Pe stadion Imnul R.P.R. răsună puternic. Toți cei din delegația R.P.R. trăim o vie emoție, cu gîndul la patrie.

Se lasă înserarea. Stegarii se aliniază în fața tribunei oficiale. Un sportiv stinge flacăra care a ars în tot timpul jocurilor. Ea va continua să ardă însă în inimile sutelor de sportivi din diferite țări, pentru care sentimentul prieteniei și al înțelegerii a devenit o credință de nezdruccinat.

Cea de a XII-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare de Vară a luat sfârșit. Participanții la jocuri își iau rămas bun. La revedere pentru la anul, la Festivalul de la Varșovia.

Ilie GOGA

Atletul Gabriel Georgescu s-a clasat pe locul III, obținînd medalia de bronz la aruncarea arăutății.

turi curajoase și nu mai lasă să cadă nici o minge în terenul lor.

Încă două puncte și jucătoarele române au cîștigat. O nouă victorie a R.P.R., în aceste frumoase întreceri.

7 august

Trimisul ziarului francez „L'Equipe“ a venit special pentru concursul athletic din cadrul jocurilor, care este considerat ca o avan-premieră a campionatelor europene.

El este impresionat de performanțele realizate pe pista Stadionului Popular din Budapesta. Tinerii atleti maghiari, sovietici, polonezi, români și germani au fost la înălțimea așteptărilor. Ei au stabilit zece noi recorduri naționale.

Noi valoroase recorduri ale țării noastre au stabilit Ion Wiessenmayer (medalia de argint) — 7,33 m la lungime, V. Zăvădescu 15,08 m la triplu salt, A. Demeter 68,65 m la aruncarea suliței.

Ultima probă a zilei este cursa de 10 km marș. Concuranții trebuie să înconjoare de 25 de ori pista stadionului. Mărșăluitorul Koletzki (R.D.G.) este înalt, are picioare lungi și mărșăluiește atât de repede încît pare că aleargă. El o ia cu nult înainte celorlalți, iar răcescu se ține scai de el. Se pare totuși că nu va avea esurse să-l întrecă pe ger-

depart de celălalt. El accelerează ritmul și îl întrece. Din tribune se aud strigăte: „Haide R.P.R.“. Răcescu continuă să mărșăluiească cu energie spre victorie.

8 august

Ultima zi a jocurilor. — Pe stadion s-au adunat din nou peste 80.000 spectatori.

Soarele dogorește puternic. În partea din stînga stadionului se desfășoară proba de săritură în înălțime femei. Toate privirile sînt ațintite spre tinerele sportive care s-au adunat aici. Printre ele zărim silueta zveltă și grațioasă a Iolandeii Balaș.

Ștacheta a fost înălțată la 1,61 m. În concurs au mai rămas doar două concurente, reprezentanta noastră Iolanda Balaș și Nemethi. Atletă maghiară ratează toate încercările. E rîndul Iolandeii Balaș. Pe stadion s-a așternut tăcerea. Sportiva noastră privește cu emoție în jur. O săritură decisivă. În joc e titlul de campioană mondială universitară. Și-a scos treningul și a venit pe pista de elan. O clipă rămîne nemișcată și apoi se avîntă cu pași mari, elastici. A ajuns în fața ștachetei. Ca eliberat dintr-un resort trupul atletei zvîcnește în sus și trece în zbor de partea cealaltă. Ștacheta a rămas neatinsă. Izbucnesc aplauze. Sportiva noastră a reușit. Peste cîteva minute va primi

Campioana mondială la tenis de masă, Angelica Rozeanu, îmbrînd medalia de argint cuplului Gantner-Zeller, clasat pe locul doi la dublu mixt, în competiția de tenis de masă.

Iolanda Balaș, tînăra noastră campioană și recordmană, a obținut medalia de aur și, o dată cu aceasta, titlul de campioană mondială universitară la săritura în înălțime.

LA INTRECERE CU TIMPU

Cu vreo patruzeci de ani în urmă, la vârsta când abia învățase să numere și să citească, Ștefan Lungu, feciorul unui țăran din comuna Maxenu, s-a dus în vizită pentru câteva zile la o mătușă din Buzău. Casa mătușii se afla nu departe de gară și atunci, pentru prima oară în viața lui, băiatul — pe care încă de mic îl preocupa tehnica — a văzut cum arată un tren întreg, cu locomotivă și vagoane. Locomotiva, mai ales, l-a impresionat în mod deosebit. I-a ascultat pufăitul mîncis, i-a urmărit mișcarea ciudată a roților și a altor piese al căror nume nu-l cunoștea. Atunci a îndrăgit băiatul locomotiva și tot atunci și-a făurit primul ideal: să se facă mecanic, mecanic-ceferist.

Povestind amintiri din vremea aceea, mecanicul de locomotivă Ștefan Lungu, fruntașul întrecerii socialiste de la depoul C. F. R. „Chivu Stoica” din București, Erou al Muncii Socialiste, zîmbește:

— Mi se părea că mașina asta mare și complicată e totul. Privind-o îmi inspira în același timp teamă și forță. Mi se părea că a conduce un asemenea uriaș de oțel trebuie să fie ceva minunat. Am simțit că trebuie neapărat să conduc o locomotivă și am hotărît să

mă fac mecanic de locomotivă.

Era în primii ani după naționalizare. Trecerea la economia planificată cerea transporturi rapide, trenuri cu itinerarii exacte, fără întârzieri. La depoul București-călători, mecanicii căutau soluții pentru mărirea duratei de funcționare a locomotivelor. Într-o zi, tovarășii au văzut în mîinile lui Ștefan Lungu o carte sovietică. I-o dăduse cineva de la biroul tehnic sau de la documentare.

— Aici este soluția — zise Lungu, lovind cu palma în scoarța cărții.

Și s-au așezat la sfat: Ștefan Lungu, Mihai Teodorescu, Ștefan Ţone, Radu Gugiulan, Mihai Martin și alții. Au hotărît apoi să se apuce de treabă, o treabă nouă cum nu mai făcuseră înainte. Așa a pornit în țara noastră mișcarea cîncisutistă a mecanicilor și fochiștilor de locomotivă.

N-a fost ușor! În primul rînd pentru că locomotivele mecanicilor bucureșteni nu erau chiar așa de bune ca cele sovietice.

— Toate locomotivele sovietice au cîte patru canale de golire la

cazanul vertical, iar ale noastre numai două — a observat Lungu într-o zi. Trebuie să le facem și pe ale noastre la fel.

Sau altădată, tot el:

— Cuzineții... Cuzineții noștri nu-s tocmai așa cum trebuie.

După indicațiile mecanicilor, muncitorii de la atelierul depoului au adus locomotivelor mai multe îmbunătățiri. Problema cuzineților au rezolvat-o cu ajutorul tovarășilor de la Grivița Roșie, care le-au turnat niște cuzineți cu o compoziție specială, superioară.

Apoi, doisprezece mecanici — lucrînd cîte doi pe o mașină — au pornit cu șase locomotive o întrecere, aplicînd metodele sovietice de muncă și urmărind să mărească durata de funcționare a mașinilor între două spălări, între două reparații generale. Întrecerea a câștigat-o Ștefan Lungu, iar succesele mecanicilor bucureșteni au determinat și pe alții, de la celelalte depouri din țară, să se antreneze în mișcarea cîncisutistă.

Bineînțeles n-au lipsit nici scepticii. Parcurgerea de distanțe mai mari cu unele locomotive—500 kilometri pe zi în loc de 120-150 kilometri ca înainte — însemna folosirea altor locomotive și a oamenilor care le conduceau în alte locuri. Unii mecanici afirmau că mișcarea cîncisutistă le ia pînea de la gură. Dacă cineva are curiozitatea să discute problema mișcării cîncisutiste cu mecanicii Emil Napic sau Aurel Iliescu de la depoul CFR „Chivu Stoica” — astăzi cu frumoase realizări în producție — va afla neîndoios cît de neîncrezători au fost ei altădată, cîte obiecții nejustificate au ridicat. Și mai erau încă multe greutăți: în unele locuri semnalele pe linia ferată nu erau prea vizibile, în altele terasamentul lăsa de dorit, provocînd ruperi de arcuri locomotivelor. La Tecuci, printre ceferiștii localnici, dușmanii lansaseră ideea ca cîncisutistii să nu fie lăsați să intre în depou, ci să fie

ținuți cu locomotivele afară în ploaie și frig. Dar planul dușmănos a fost biruit. Ștefan Lungu și alții mecanici, membri de partid, au început să stea de vorbă cu oamenii, să-i lămurească, și cu încetul mișcarea cîncisutistă, elementul nou în munca mecanicilor noștri de locomotivă, s-a impus ca singura și cea mai bună metodă de lucru. Mai apoi s-au ivit alte probleme.

★

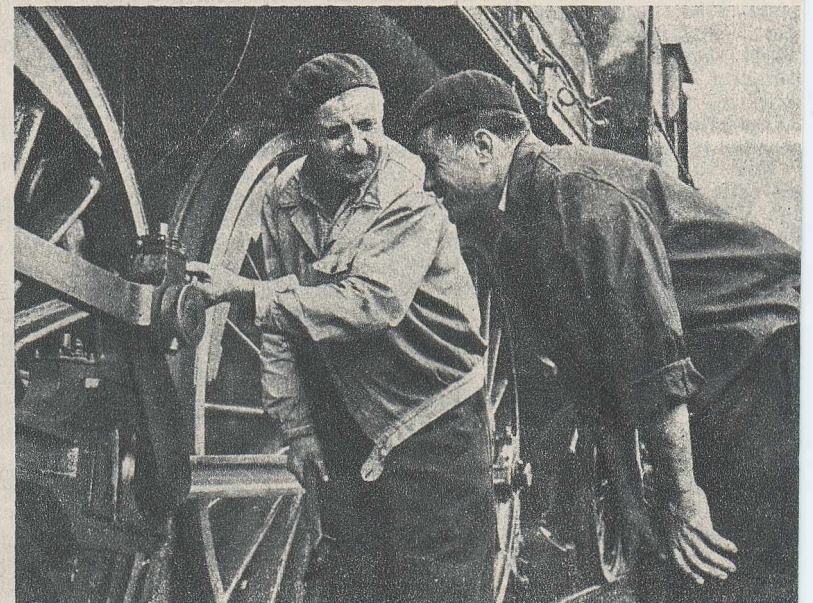
La ora 6,30 trenul rapid nr. 31 plecase din Gara de Nord cu des-

În grădinița casei sale din strada Măicănești nr. 44 — construită cu bani împrumutați de la stat — Eroul Muncii Socialiste cercetează citava cărți, recent apărute, despre buna îngrijire a locomotivelor.

tinația Oradea. Pentru locomotiva condusă de Lungu era o cursă grea: 650 de kilometri — primea călătorie de lung parcurs. Uriașă mașină de oțel pufăia ritmic, scoțînd din cînd în cînd sunete ascuțite. De la Cîmpina și pînă la Predeal o altă locomotivă a ajutat-

lată-l pe Ștefan Lungu explicînd unui mecanic mai tînăr, Ion Uțică, unele probleme în legătură cu funcționarea locomotivelor.

La sosirea din cursă, Ștefan Lungu discută diferite probleme de muncă, împărțînd din experiența sa celorlalți mecanici de la depou. De la stînga spre dreapta: mecanicii Ioan Suditu, Ștefan Lungu, Radu Gugiulan și Petre Ghinea.

ȘI DISTANȚA

să urce mai repede. Mecanicul urmărea parcursul, gândindu-se la greutatea drumului. Totul era în ordine, dar îl îngrijora problema aprovizionării cu apă. E știut că apa în diferite locuri are o compoziție chimică felurită, diferențele influențând asupra randamentului mașinii. Ștefan Lungu studiasse această problemă și, pentru a menține randamentul locomotivei la nivelul cel mai superior, își propunea să trateze apa pe drum cu dezincrustant, după metodele folosite de mecanicii sovietici.

A ajuns cu bine la Orașul Stalin — unde ceferiștii din localitate l-au felicitat și i-au urat succes — apoi la Sighișoara, unde a predat locomotiva tovarășului de schimb, mecanicul Emanoil Bălănoiu. A dat-o în primire, dar n-a vrut s-o părăsească de tot și, refuzând să meargă la dormitor, a rămas în tren pentru a urmări comportarea locomotivei pînă la Oradea.

— Tovarășe ziarist, — mi-a atras atenția Ștefan Lungu, o dată, pe cînd îmi povestea și el desfășurarea acestei curse de neuitat — unii gazetari ai noștri au un obicei foarte prost: ei cam pun pe seama omului despre care scriu toate faptele frumoase și nici măcar nu mai amintesc de tovarășii săi de muncă, de cei care l-au ajutat să obțină un rezultat frumos. Vezi, țin foarte mult, cînd vei scrie despre mine să nu faci la fel.

Modestia îl împiedică pe acest om să se laude. Increderea nemărginită a cuiva în puterile sale îl supără tot atîta cît neîncrederea unui muncitor mai înepoiat într-o nouă metodă de muncă.

— Eu n-am făcut decît să aplic metodele sovietice ale lui Lunin, Papavin și alții și să urmez îndemnul tovarășului Blajenov, mecanicul sovietic care ne-a vizitat țara acum cîțiva ani. „Fiecare mecanic de locomotivă poate fi cîncisutist — ne spunea el — numai să respecte normele de folosire a mașinii și să îndeplinească punct cu punct programul decadic. Totul se poate, dacă există preocupare, aten-

ție, dragoste față de muncă și față de locomotivă“.

Pe lîngă aplicarea metodelor sovietice de muncă și insistența pe care a depus-o pe lîngă ceilalți mecanici din depou spre a le folosi și ei, e bine să amintim aici și despre cele câteva inovații făcute, mai ales despre clapetele de deschidere la cenușarul locomotivei, pentru ca eliminarea cenușei să se facă singură, prin cădere. Această inovație este propusă acum spre a fi generalizată la toate locomotivele din țara noastră.

Dar... să reluăm relatarea călătoriei de lung parcurs București-Oradea și retur.

Ștefan Lungu a rămas prin urmare în tren. Pe locomotivă se afla acum Emanoil Bălănoiu. La Teiuș și la Cluj muncitorii au făcut celor doi mecanici cîncisutiști noi manifestații de simpatie. În fiecare gară cu oprire mai lungă, și mai ales la Oradea, Ștefan Lungu a coborît și a verificat starea mașinii.

A doua zi locomotiva a pornit pe calea întoarcerii cu rapidul 32. De la Sighișoara, la conducerea ei a trecut din nou Ștefan Lungu. Pe tot parcursul, atît la ducere cît și la înapoiere, orariul a fost respectat cu strictețe, neîntîrziindu-se trenul nici măcar cu un singur minut. Locomotiva s-a găsit mereu în cea mai bună stare de funcțiune, dar tocmai aici, în drumul spre București, mașina era să-i facă de rușine.

După tunelurile de la Predeal, spre Azuga, s-a defectat turbogeneratorul, lumina s-a stins și amîndoi „ochii“ trenului au orbit. Îmbătat de succesul, aproape deplin, al memorabilei călătorii, Ștefan Lungu nu pregătise din vreme rezerva: lămpile cu petrol. Rapidul fără semnal luminos continua să înainteze cu iuteală prin beznă. Ca să nu-l întîrzie și ca să nu oblige locomotiva la un efort suplimentar prin frînare și oprire, Ștefan Lungu pregăti în grabă un felinar și, cățărîndu-se pe mașina aflată în plină viteză, îl așeză în locul becului stins. Aici, deși a făcut un act eroic, riscîndu-și viața,

Înainte de plecare: Ștefan Lungu se urcă pe platforma locomotivei pregătită pentru drum.

Ștefan Lungu a greșit. A greșit călînd regulamentul, care interzice cățărutul mecanicilor pe locomotiva aflată în mers. Normal era să așeze felinare în „ochii“ mașinii și abia apoi să meargă mai departe.

De cînd lucrează ca mecanic de locomotivă, a parcurs cu trenul aproape un milion de kilometri, adică aproximativ de 25 de ori înconjurul pămîntului la ecuator, acolo unde globul nostru e mai pîntecos. Din 1951 este confirmat, în fiecare lună, fruntaș al întrecerii socialiste și într-adevăr este cel mai priceput mecanic de la depoul CFR „Chivu Stoica“. Acum, la școala fruntașilor în producție predă lecții despre metodele sovietice de muncă. E un animator neobosit al tovarășilor săi de muncă, un luptător pentru tot ce e nou și înaintat. Nu poți vorbi despre mișcarea cîncisutistă fără să vorbești de contribuția serioasă adusă de el. Dacă înainte locomotivele parcurgeau între două spălări 2.000 de kilometri, acum parcurg 7.000—11.500 de kilometri, și, dacă înainte intrau în reparație generală după 115.000 de kilometri parcurși, acum fac acest lucru abia după 177.000 de kilometri. În acest domeniu Ștefan

Lungu este deținătorul unui record. Locomotiva condusă de el a intrat în reparație generală abia după 275.000 de kilometri. E cea mai lungă distanță parcursă între două reparații generale de către o locomotivă din țara noastră.

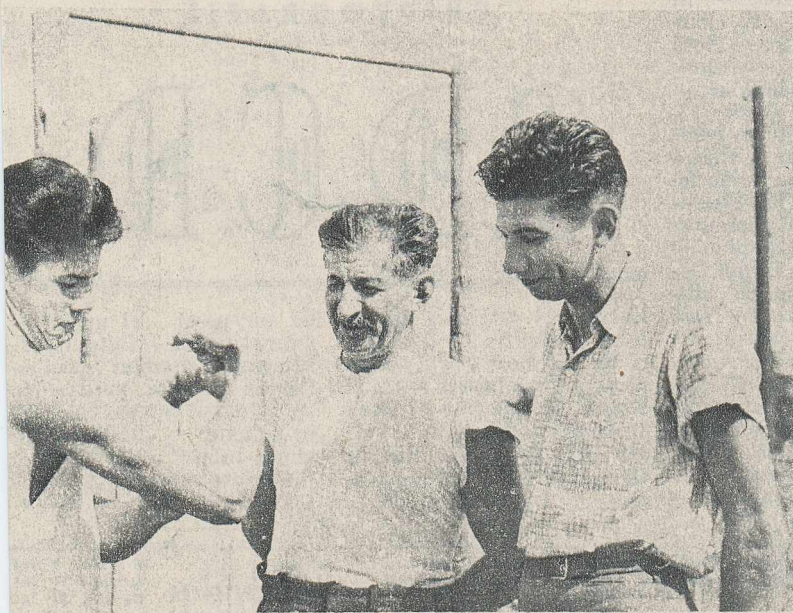
— Distanța asta-i un fleac — spune uneori Lungu. Sovieticii au făcut pînă la un milion și jumătate de kilometri cu mașinile lor.

Acolo țîntește el. Nu există mecanic ceferist din țara noastră care să nu fi auzit de Ștefan Lungu. La Craiova, Constanța, Mărășești, ori prin alte locuri unde merge cu locomotiva sa, nu rareori din pieptul cîte unuia izbucnește urarea:

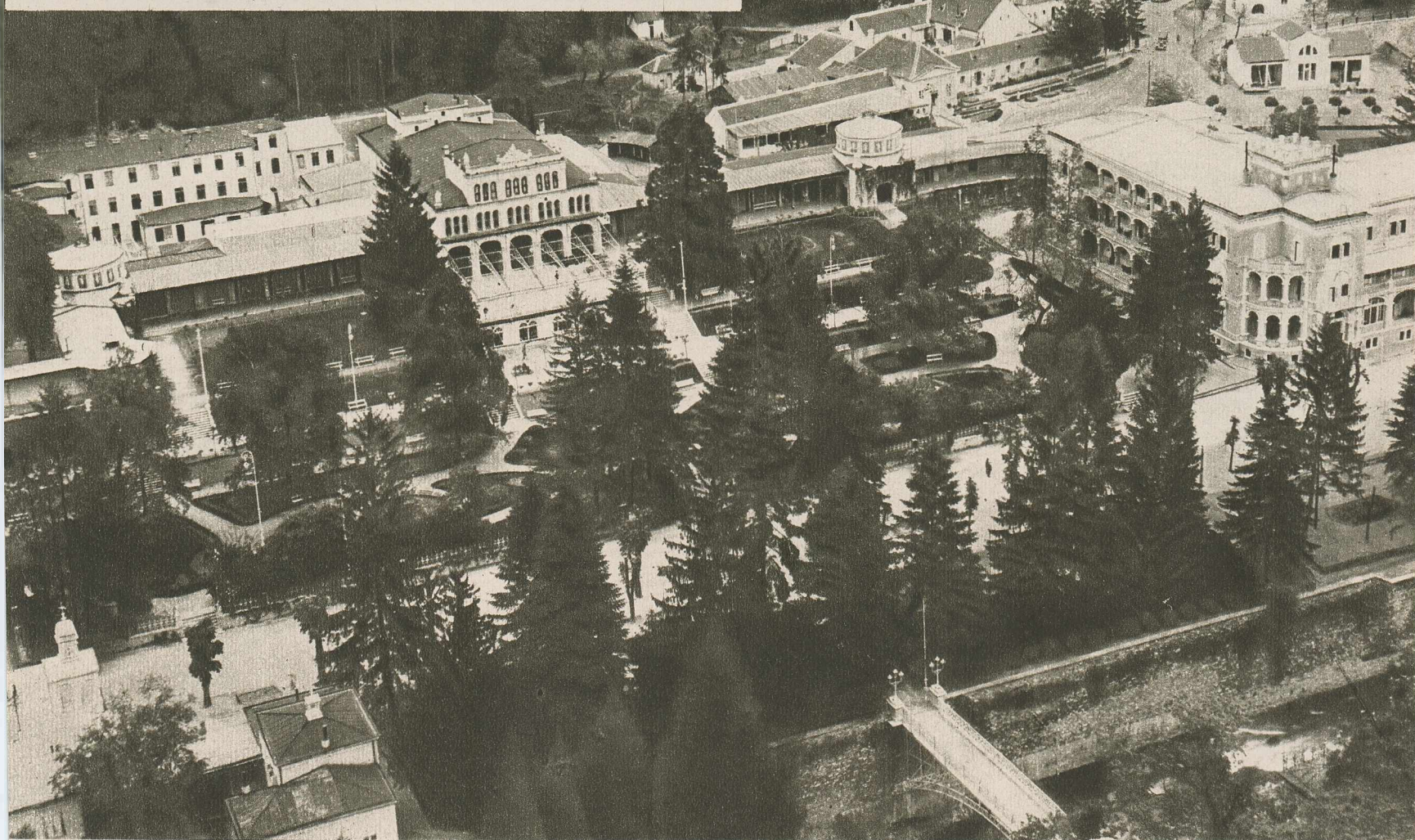
— Bine ai venit, nea Fănică! Dar nu numai la C.F.R., dar și prin cartierul Grivița Roșie ori la Bucureștii Noi, unde locuiește, observi, dacă mergi cu el pe stradă, cum la fiecare zece pași îl oprește cineva spre a-i strînge mîna și a-l felicita călduros.

La 23 August 1954, cu prilejul celei de a zecea aniversări a eliberării patriei noastre, Preziđiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. a decernat mecanicului de locomotivă Ștefan Lungu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. Mii de oameni ai muncii din țara noastră îl privesc cu dragoste și respect.

Dinu CIPERE

Totul este mîndria întregii familii. Dar și el se mîndrește cu feciorii săi...

În anii ce s-au scurs de la eliberarea Patriei noastre, în stațiunile balneo-climatice s-au produs transformări mari: s-au creat noi sanatorii balneare, s-au lădit pavilioane de băi, pe baza cercetărilor științifice s-au captat noi ape curative, au fost reamenajate și înfrumusețate vilele și instituțiile balneare. Numai în anul acesta pleacă în stațiuni pentru tratament și odihnă peste 500.000 de oameni ai muncii. Introducerea tratamentului balnear-științific și îngrijirea atentă de care se bucură oamenii muncii în stațiuni au făcut să crească mult încrederea bolnavilor în vindecarea lor cu ajutorul factorilor naturali (ape curative, nămol, climă etc.). În fotografii: Băile Herculane acum o sută de ani (după o stampă a vremii) și azi...!

CENTRUL DE EDUCAȚIE SANITARĂ AL MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII

